

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego wsi Pokrzywnica

dr Grzegorz Synowiec

Wrocław, 20.01.2026

SPIS TREŚCI:

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	4
III. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA A TAKŻE POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI O ZNACZENIU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM.....	6
IV. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	16
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	16
2. Stan środowiska.....	58
V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU	77
1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	77
2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko.....	82
3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu	84
VI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRÓDNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	87
VII. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	88
VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	90
1. Przyjęte założenia.....	90
2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	90
3. Obszary sąsiednie objęte oddziaływaniem MPZP	92
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	93
5. Oddziaływanie transgraniczne	93
IX. STRESZCZENIE	94

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu opracowany został w efekcie podjęcia uchwały Nr LIII/424/2022 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pokrzywnica.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania planu oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Projekt rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pokrzywnica, 2026;
2. Projekt tekstu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pokrzywnica, 2026;
3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Reńska Wieś (Uchwała Nr V/23/11 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 11 lutego 2011 r. (z późn. zm.);
4. Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 roku, 2024;
5. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Reńska Wieś (dr Edyta Szafranek), 2008.

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

1. określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
2. przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenu. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zabytki zainwestowania przewidzianego projektem planu miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

Zgodnie z procedurą zawartą w *ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081)*, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, otrzymano uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

III. GŁÓWNE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA A TAKŻE POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI O ZNACZENIU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM

Projekt MPZP uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030,
- Strategia Rozwoju Kraju 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele MPZP uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 w systemie dokumentów strategicznych stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych PEP2030 będzie wspierana przez cele horyzontalne.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego” czy „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego”. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego 2030 i Audyt krajobrazowy województwa opolskiego.

Tabela 1. Powiązania dokumentu projektu MPZP z najistotniejszymi dokumentami szczebla międzynarodowego i wspólnotowego.

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Polityka Spójności na lata 2021 – 2027	
Cel 1: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	Tak. MPZP realizuje cele dokumentu.
Cel 2: Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna	

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	
Cel 3: Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności	
Cel 4: Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych	
Cel 5: Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych	
Cel 6: Umożliwienie regionom i obywatelom łagodzenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych skutków transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu	
Europejski Zielony Ład	
Ochrona naszego wrażliwego ekosystemu i bioróżnorodności biologicznej	Tak. MPZP realizuje cele dokumentu.
Sposoby na bardziej zrównoważony łańcuch żywnościowy	
Czysta i bezpieczna energia	
Zrównoważony przemysł i sposoby na bardziej zrównoważone i przyjazne środowisku cykle produkcyjne	
Bardziej ekologiczny sektor budowlany i renowacyjny	
Zrównoważona mobilność i promowanie bardziej zrównoważonych środków transportu	
Środki mające na celu szybkie i skuteczne ograniczenie oraz eliminację zanieczyszczeń;	
Osiągnięcie neutralności klimatycznej	
Zrównoważona Europa do 2030 r.	
Nadrzędna strategia UE w zakresie celów zrównoważonego rozwoju kierująca działaniami UE i jej państw członkowskich. Zawiera 17 celów zrównoważonego rozwoju.	Tak. MPZP realizuje cele dokumentu.
Cel 4. Zapewnić wszystkim wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie.	
Cel 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi.	
Cel 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie.	
Cel 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.	

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Cel 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji	
Cel 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom	
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	
Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań m.in. utworzenie w całej UE większej sieci obszarów chronionych.	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu	
Ogólnym celem strategii jest zwiększenie odporności Europy na zmiany klimatu. Realizowane jest to poprzez zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na skutki zmian klimatu na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i unijnym.	Tak. MPZP realizuje cele dokumentu.

Tabela 2. Powiązania dokumentu projektu MPZP z najistotniejszymi dokumentami szczebla krajowego i regionalnego

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)	
Wypracowanie i upowszechnianie elastycznych rozwiązań organizacyjnych i prawnych, ułatwiających współpracę pomiędzy miastami oraz wewnątrz miejskich obszarów funkcjonalnych	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Usprawnienie systemu monitorowania i diagnozowania sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej na poziomie miejskich obszarów funkcjonalnych, w tym dostosowanie metodologii statystyki publicznej, rozbudowa lokalnych, regionalnych i krajowych centrów wiedzy nt. obszarów miejskich	
Wspieranie realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podstawie programów rewitalizacji ukierunkowanych na przekształcenie obszarów zdegradowanych (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym)	
Realizacja niskoemisyjnych strategii miejskich i związanych z poprawą jakości powietrza oraz przystosowanie do zmian klimatycznych obszarów miejskich, w powiązaniu z działaniami wskazanymi w obszarach SOR dotyczących energetyki i środowiska naturalnego	
Realizacja strategii zrównoważonej mobilności miejskiej w powiązaniu z działaniami dotyczącymi kompleksowych programów rozbudowy infrastruktury systemów transportu publicznego	

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Poprawa dostępu do różnego typu usług publicznych o charakterze rozwojowym (w tym społecznych związanych m.in. z edukacją, zdrowiem, kulturą oraz gospodarczych – związanych m.in. ze wsparciem przedsiębiorczości, przyciąganiem inwestycji prywatnych)	
Tworzenie krajowej sieci współpracy miast umożliwiającej wymianę wiedzy i najlepszych praktyk nt. zrównoważonego rozwoju miast, usprawnień w zarządzaniu, koordynacji i realizacji innowacyjnych projektów	
Wzmocnienie koordynacji prowadzonej dotychczas polityki miejskiej w powiązaniu z polityką regionalną na wszystkich szczeblach zarządzania oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w kształtowanie rozwoju obszarów funkcjonalnych.	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	
Zrównoważony rozwój poszczególnych części kraju w wymiarze gospodarczym, środowiskowym, społecznym i przestrzennym	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska	
Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych	
Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego	
Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek	
Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach	
Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami	
Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych	
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Głównym celem dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel ten realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe:	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	
Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu	
Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego 2030	

Cel strategiczny	Spójność MPZP z analizowanym dokumentem
Człowiek i relacje – mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę.	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Środowisko i rozwój – środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi.	
Silna gospodarka – gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu.	
Programu Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2021-2027	
Podstawowym celem sporządzenia Programu jest realizacja przez Województwo Opolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i programowych. Program będzie wyznaczał ramy dla późniejszych przedsięwzięć realizowanych w programach sektorowych województwa, a także dla programów ochrony środowiska na szczeblu powiatowym i gminnym.	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Celem działań ujętych w programie jest dążenie do sukcesywnej poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu źródeł zanieczyszczeń na środowisko naturalne, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami przy uwzględnieniu dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego.	
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028	
Celem sporządzenia Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego jest weryfikacja stanu istniejącego w gospodarce odpadami komunalnymi po wprowadzeniu reformy z 2012 roku i poprawa funkcjonalności systemu poprzez przyjęcie nowej regionalizacji województwa umożliwiającej maksymalne wykorzystanie mocy przerobowych istniejącej infrastruktury do przetwarzania i zagospodarowania odpadów, przy minimalizacji kosztów jej funkcjonowania i rozbudowy. Niniejszy dokument obejmuje pełen zakres zadań koniecznych do zrealizowania, aby zapewnić zintegrowaną gospodarkę odpadami na Opolszczyźnie w sposób gwarantujący ochronę środowiska oraz uwzględniający obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne.	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.
Audyty krajobrazowego województwa opolskiego	
Waloryzacja krajobrazów w województwie, wskazanie krajobrazów najcenniejszych dla społeczeństwa oraz określenie rekomendacji dla ich kształtowania i ochrony.	Tak. MPZP wspiera cele dokumentu.

Ustalenia MPZP realizacją główne cele i kierunki rozwoju zawarte w wymienionych dokumentach strategicznych dla obszaru województwa, kraju i Europy. Realizacja ustaleń MPZP przyczyni się do polepszenia jakości środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Łambinowice oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś

Ustalony został priorytet działań gminy i jej rozwoju, którym jest dążenie do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej gminy Reńska Wieś oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Cele strategiczne i operacyjne istotne punktu widzenia niniejszego dokumentu to między innymi:

- Poprawa warunków życia mieszkańców w gminie (m.in. rozwój budownictwa mieszkaniowego, rozwój rekreacji i wypoczynku mieszkańców gminy, pozyskiwanie inwestorów celem tworzenia nowych miejsc pracy);
- Rozwój infrastruktury technicznej, przemysłu i usług (rozbudowa infrastruktury technicznej umożliwiającej rozwój przemysłu i usług, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej, dbałość o stan środowiska naturalnego – ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed zanieczyszczeniami i hałasem, tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej gospodarki, rozwój sektora usług, podniesienie standardu infrastruktury komunikacyjnej).

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kierowano się dbałością o stan środowiska naturalnego (ochrona wód, gleb, powietrza przed zanieczyszczeniami oraz ochrona przed hałasem) oraz poprawą warunków życia mieszkańców.

Program Ochrony Środowiska dla gminy Reńska Wieś

Program ochrony środowiska należy do dokumentów o charakterze strategicznym, stanowiącym rozwinięcie priorytetów i celów rozwojowych zawartych w „Strategii rozwoju gminy Reńska Wieś” oraz „Planie rozwoju lokalnego” w aspekcie ochrony środowiska i kształtowania przyrodniczych podstaw rozwoju. Za nadrzędny cel Programu ochrony środowiska gminy Reńska Wieś uznano: rozwój społeczno – gospodarczy i zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy w harmonii z wymogami ochrony środowiska.

Ochrona przyrody i krajobrazu oraz wykorzystanie lasów.

Strategicznymi celami przyrodniczymi dla gminy Reńska Wieś są między innymi prowadzenie zrównoważonej działalności gospodarczej i rozwoju osadnictwa, zapewniającego zachowanie, ochronę i wzbogacanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej;

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona przed powodzią.

Jako strategiczny cel środowiskowy dla Gminy Reńska Wieś uznano: ochronę, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi dla zapewnienia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych dla potrzeb użytkowych, podniesienie standardu wyposażenia w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną oraz zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców.

Realizacja celu strategicznego prowadzona będzie między innymi poprzez:

- ochronę, racjonalne wykorzystanie oraz kształtowanie zasobów wód;
- poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych;
- gospodarkę ściekową;
- zapewnienie odpowiedniej jakości i ilości wody pitnej.

Ochrona powietrza, przeciwdziałanie zmianom klimatu i wykorzystanie energii odnawialnej.

Jako strategiczny cel środowiskowy dla gminy Reńska Wieś uznano: dobrą jakość powietrza atmosferycznego, jako element trwałej poprawy standardu życia mieszkańców.

Ochrona przed hałasem.

Podstawowym celem strategicznym programu gminy Reńska Wieś w zakresie ochrony przed hałasem jest: zmniejszenie powierzchni obszarów i liczby mieszkańców

objętych zasięgiem szkodliwego oddziaływania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego na zdrowie.

Planowanie przestrzenne.

Za najważniejszy cel strategiczny w zakresie planowania przestrzennego na terenie gminy w okresie długo i krótkookresowym uznaje się: stworzenie trwałych podstaw dla harmonizacji rozwoju gospodarczego i społecznego z uwarunkowaniami otaczającego środowiska.

Założenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pokrywają się z głównymi założeniami Programu Ochrony Środowiska dla gminy Reńska Wieś zarówno w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu oraz wykorzystania, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony przed powodzią, ochrony powietrza, przeciwdziałania zmianom klimatu.

Opracowanie ekofizjograficzne

W opracowaniu ekofizjograficznym opisano uwarunkowania przyrodnicze i poza przyrodnicze decydujące o obecnej strukturze gminy Reńska Wieś, ze szczególnym uwzględnieniem dokonanych zmian wywołanych działalnością człowieka i postępującą antropogenizacją lokalnego środowiska. Opisano poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego wraz z wszystkimi elementami mającymi wpływ na obecny charakter i przekształcenia siedlisk przyrodniczych i rzeźby terenu gminy. W szczególności wskazano na zmiany, jakie zaszły w sieci hydrograficznej na terenie gminy, między innymi doliny Odry, Swornicy i Olchy, która została na obszarze gminy bardzo przekształcona, w części pozbawiona drożności i naturalnych procesów hydrologicznych. Dla ochrony i odtworzenia siedlisk przyrodniczych typowych dla terenu opracowania wskazano szereg działań mających przyczynić się do poprawy obecnego stanu i zabezpieczenia lokalnego środowiska przyrodniczego przed dalszą degradacją wynikającą w dużej mierze z postępującej urbanizacji. W szczególności przed zainwestowaniem i zabudową techniczną chronione powinny być gleby najwyższych klas bonitacyjnych oraz gleby organiczne zalegające w obniżeniach dolinnych. Zabudowa nie powinna wkraczać w obniżenia dolinne rzek, zwłaszcza, że ze strony Odry istnieje realne zagrożenie powodziowe. Opracowanie wskazuje również uwarunkowania ekofizjograficzne, wyróżniając dwie podstawowe strategie rozwoju terenów wiejskich:

- rehabilitacyjną mającą na celu przywrócenie stanu środowiska poprzez wskazanie odpowiedniego użytkowania terenu,
- prewencyjną (bierną i czynną) mającą na celu rozwój terenu ze wskazaniem odpowiedniego użytkowania z uwzględnieniem zachowania i wykorzystania uwarunkowań ekofizjograficznych.

Na terenie gminy wydzielono obszary, na których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej (w szczególności obszary dolin rzecznych, zadrzewienia, parki wiejskie, zieleńce – funkcje: przyrodnicza, leśna, rekreacyjna). Oprócz tych najmniej zmienionych obszarów, gdzie funkcje przyrodnicze mają priorytet, wydzielono obszary pełniące funkcje mieszkaniowe, rolnicze, komunikacyjne. Ponadto na terenie gminy wydzielono obszary najbardziej przekształcone, zainwestowane – pełniące funkcje produkcyjno-usługowe, usługowe, obsługi komunalnej gminy. Dla każdej z tych funkcji opracowanie ekofizjograficzne wyznaczyło działania mające na celu poprawę i zachowanie obecnego stanu oraz działania mające charakter zapobiegawczy, chroniący tereny gminy przed degradacją.

Założenia planowanych kierunków rozwoju przestrzennego gminy i sposobów planowanego zagospodarowania są zgodne z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś

Głównym celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś jest doprowadzenie do zgodności między dokumentami miejscowymi tj. sporządzanymi planami miejscowymi i ich zmianami, dostosowanie zapisów studium do obowiązujących wymogów w tym zakresie, a także uwzględnienie zamierzeń samorządu gminy oraz wniosków osób fizycznych kształtowanie ładu przestrzennego gminy Reńska Wieś na zasadach zrównoważonego rozwoju.

Część zapisów projektu studium zachowuje i podtrzymuje dotychczasowe funkcje obszarów funkcjonalnych, dla nowych obszarów został wyznaczony nowy kierunek rozwoju, ale w oparciu o już istniejący w najbliższym sąsiedztwie, co z punktu widzenia dostępnej przestrzeni jest rozwiązaniem najbardziej optymalnym. Zapisy projektu studium mają charakter porządkujący poszczególne funkcje, dając możliwość kształtowania bardziej harmonijnego wizerunku gminy, będąc jednocześnie szansą dla jego dalszego rozwoju i poprawy walorów funkcjonalnych i estetycznych.

Dla obszarów objętych projektem studium ustala się zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu kulturowego, respektując konieczność utrzymania i dbałości o powiązania przyrodnicze w ramach doliny rzeki Odry, Swornicy i Olchy oraz konieczność wysokiej ochrony zasobów wodnych głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 332. Studium wprowadza zapisy w zakresie ochrony środowiska i zasady jego ochrony przed degradacją. Biorąc pod uwagę istniejący funkcjonalny rozwój obszarów zapisy studium utrzymują i dopuszczają rozbudowę, przebudowę, remonty istniejących obiektów, również tych wykazanych w ustanowionych odrębnych przepisach, jak przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, warunkując ograniczenie dotychczasowych negatywnych oddziaływań na środowisko lub zdrowie ludzi. Wskazane obszary do zabudowy, w tym do możliwości lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zostały uwarunkowane rozwojem przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Na etapie sporządzenia dokumentu, jakim jest studium trudno określić jakiego rodzaju przedsięwzięcia będą realizowane i w jakim czasie. W szczególności dotyczy to przedsięwzięć o charakterze produkcyjno-usługowym, składowania i magazynowania którymi rządzą prawa gospodarki rynkowej i które realizowane są przez inwestorów indywidualnych.

Obszary planowanej w szerokim zakresie działalności gospodarczej zostały wyznaczone w poszczególnych wsiach gminy, przy czym największe obszary wyznaczono we wsiach predestynowanych do rozwoju: Reńska Wieś, Większyce i Długomiłowice. W/w. wsie położone na ważnych szlakach dróg krajowych z dogodnym dostępem do pozostałej infrastruktury technicznej mają tym samym największe szanse w rozwoju działalności inwestycyjnej. Wyznaczone w tych wsiach obszary potencjalnego oddziaływania na środowisko położone są z dala od obiektów przyrodniczych objętych lub planowanych do ochrony. Wsie te charakteryzują się również największym zainteresowaniem ze strony inwestorów. Obiektami oddziaływującymi negatywnie na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi warunkującymi przestrzenny rozwój gminy są: drogi krajowe - przebiegające przez obszar gminy, w tym w znacznej części przez tereny zabudowane. W studium przewiduje się modernizację tych dróg łącznie z budową obwodnic miejscowości na trasie przebiegu Pokrzywnicy, Większyce, Komorna, Mechnicy, Długomiłowice i Reńskiej Wsi. Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia przebiegające przez obszar gminy, wymagają zachowania określonych przez przepisy szczególne odległości od istniejącej i planowanej

zabudowy. Są to linie przesyłowe i w związku z tym nie mają bezpośredniego wpływu na rozwój poszczególnych jednostek osadniczych gminy i ekologiczne źródła energii – elektrownie wiatrowe, wodne, biogazownie.

Gmina planuje wprowadzić na obszarze gminy ekologiczne źródła pozyskiwania energii jakimi są elektrownie wiatrowe, wodne i biogazownie. W studium zostały wyznaczone obszary potencjalnych lokalizacji urządzeń produkujących energię elektryczną uzyskiwaną z wiatru. Jest to obszar wysoczyzny, położony w zachodniej części gminy. Z uwagi na wyniesienie terenu występują tu większe prędkości wiatru, które mogą umożliwić lokalizację turbin wiatrowych na tym terenie. Lokalizacja farm wiatrowych zaproponowana w studium na wyznaczonych obszarach w gminie, na terenach rolnych z wyłączeniem terenów o wyróżniających się walorach krajobrazowych oraz przy zachowaniu odległości od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej (studium podaje zakres od 350 m do 500 m) powinna zapewnić zachowanie wymaganych standardów akustycznych, nie powinna mieć negatywnego wpływu na jakość środowiska i życia mieszkańców gminy. Ewentualne wskazane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi powinny być uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji, poprzedzonych sporządzeniem opracowań specjalistycznych oraz przeprowadzeniem procedury oddziaływania na środowisko [OOS] wynikającej z obowiązujących przepisów

Zgodność zapisów projektowanego planu z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu oraz uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju i zasad wynikających z ochrony środowiska nie powinny zagrażać środowisku przyrodniczemu i społecznemu gminy, tym bardziej, że uwzględniają możliwości jej gospodarczego rozwoju. Wprowadzone funkcje zarówno pod względem ich rodzaju, intensywności i lokalizacji w układzie przyrodniczym są w większości zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi i nie zagrażają lokalnym (zubożonym) ekosystemom gminy.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblach: międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, jak i lokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu zostały uwzględnione zarówno podczas realizacji projektu Planu (poprzez odpowiednie zapisy w Uchwale do projektu Planu) oraz w niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko w stosownych rozdziałach dotyczących ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony powietrza atmosferycznego, ochrony powierzchni ziemi, gleby i surowców mineralnych, ochrony krajobrazu, ochrony przed hałasem, ochrony klimatu, ochrony roślin, zwierząt. Cele te zostały uwzględnione także poprzez wskazanie rozwiązań dotyczących zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu projektu planu miejscowego na środowisko naturalne oraz zdrowie i życie ludzi.

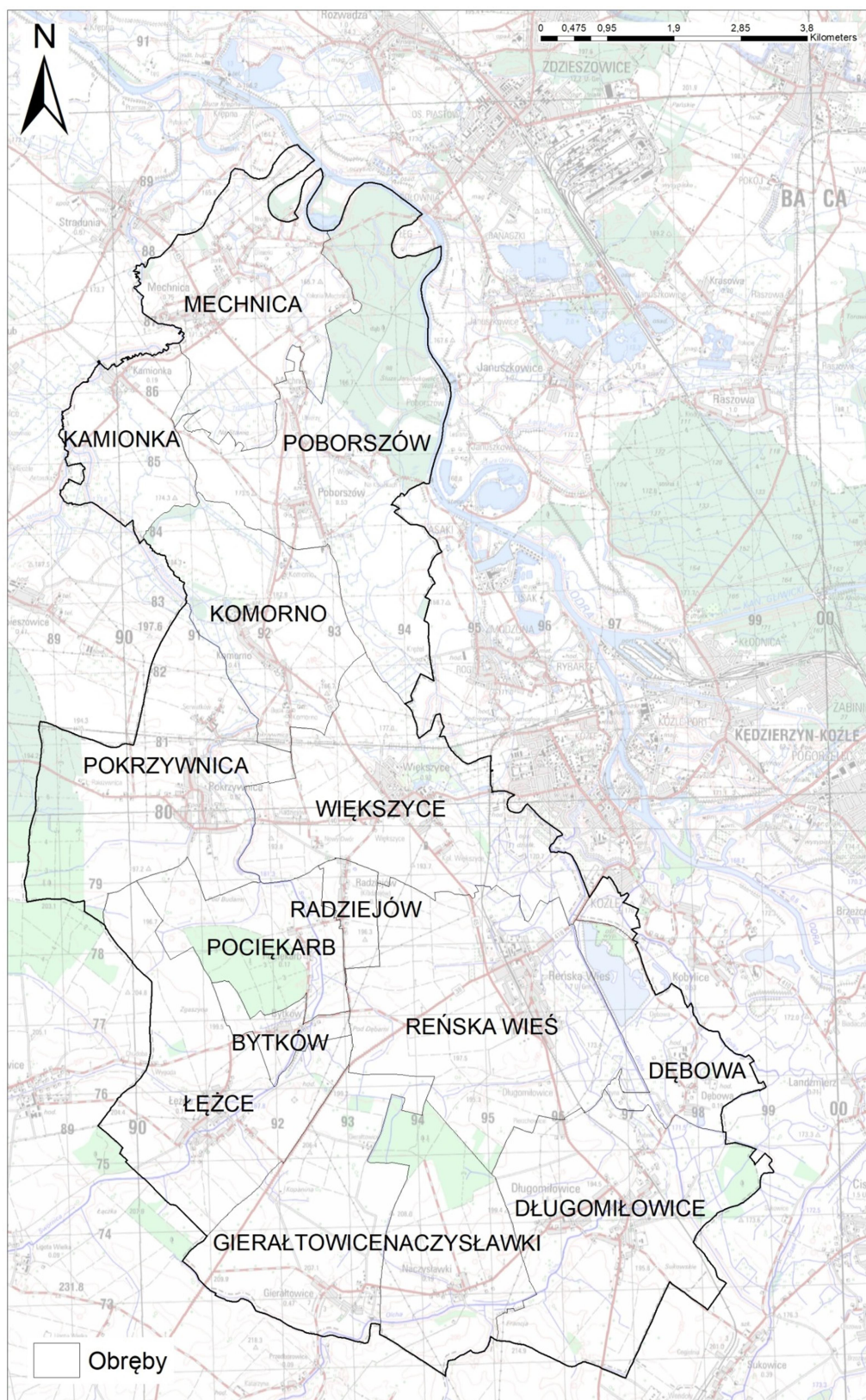
IV. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Reńska Wieś położona jest w centralno-wschodniej części województwa opolskiego, w granicach powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego. Od północy i wschodu bezpośrednio graniczy z miastem Kędzierzyn-Koźle, natomiast od południa i zachodu sąsiaduje z innymi gminami wiejskimi powiatu. Jej położenie powoduje silne powiązania funkcjonalne z Kędzierzyna-Koźlem, zwłaszcza w zakresie osadnictwa i komunikacji. Powierzchnia gminy wynosi 97,91 km².

Gmina Reńska Wieś składa się z następujących sołectw: Bytków, Dębowa, Długomiłowice, Gierałtowice, Kamionka, Komorno, Łężce, Mechnica, Naczysławki, Poborszów, Pociękarb, Pokrzywnica, Radziejów, Reńska Wieś oraz Większyce. Siedzibą gminy jest miejscowość Reńska Wieś.

Rysunek 1 Obręby ewidencyjne gminy Reńska Wieś

Gmina Reńska Wieś położona jest na obszarze dwóch głównych jednostek morfologicznych: Kotliny Raciborskiej oraz Płaskowyżu Głubczyckiego. Oba mezoregiony oddziela bardzo wyraźna krawędź, przebiegająca z kierunku północno – zachodniego na południowy - wschód. Większa część powierzchni Gminy położona jest w strefie Kotliny Raciborskiej, jedynie część południowo – zachodnia i południowa wkracza na teren Płaskowyżu Głubczyckiego.

Kotlina Raciborska jest częścią trzeciorzędowego zapadliska przedkarpackiego i jest najdalej wysuniętą częścią Niziny Śląskiej w górnym biegu rzeki Odry. Kotlina jest obszarem płaskim o słabo zróżnicowanej rzeźbie terenu. Dno Kotliny wypełnione jest warstwą polodowcowych piasków i leży poniżej 200 m n.p.m.. Rzeźba terenu współcześnie kształtowana jest przede wszystkim przez stosunkowo gęstą sieć cieków wodnych, z których głównym jest Odra.¹

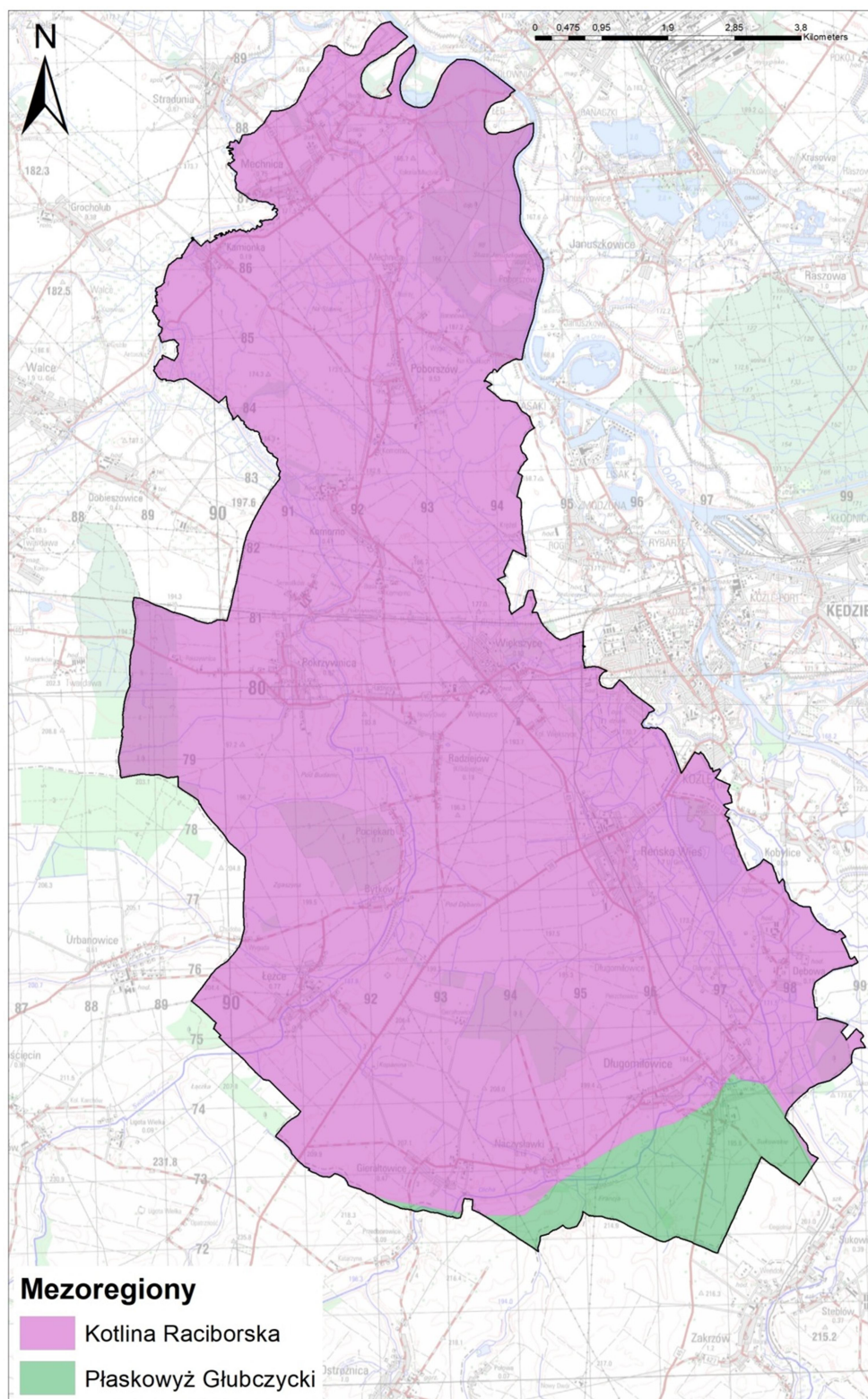
Płaskowyż Głubczycki stanowi obszar wysoko wzniesionej równiny lessowej, porożcinanej licznymi dolinami. Rzeźba terenu od płasko – równinnej przechodzi w nisko – pagórkowatą i pagórkowatą (południowa i zachodnia część gminy).

Projekt planu obejmuje wieś Pokrzywnicę, położoną w gminie Reńska Wieś w województwie opolskim. W granicach omawianego obszaru znajduje się osiem stanowisk archeologicznych oraz sześć obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV oraz linie elektroenergetyczne średnich napięć.

Sporządzenie planu pozwoli na utrzymanie ładu przestrzennego, przyczyni się do wykorzystania gruntów rolnych wysokiej jakości – klas II, IIIa i IIIb na cele rolnicze, i ureguluje rozwój zabudowy na obszarach rolniczych.

Projekt planu został sporządzony dla wsi Pokrzywnica. Całość obejmuje około 112,3 ha. Obecne tereny użytkowane rolniczo planuje się przeznaczyć głównie pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej i tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługi. Grunty o najwyższej przydatności rolniczej – klas bonitacyjnych II, IIIa i IIIb przeznaczono na cele rolnicze w ramach terenów rolnictwa z zakazem zabudowy oraz terenów zabudowy zagrodowej. W ten sposób plan zapewnia przestrzeń do rozwoju zabudowy, która skoncentrowana będzie w ramach istniejącej zabudowy wsi. Jednocześnie, takie rozwiązania przestrzenne ograniczają zabudowę obszarów cennych rolniczo.

¹ Regionalna geografia fizyczna Polski, Praca zbiorowa pod redakcją: Andrzeja Richlinga, Jerzego Solona, Andrzeja Maciasa, Jarosława Balona, Jana Borzyszkowskiego i Mariusza Kistowskiego, Poznań 2021

Rysunek 2 Mezoregiony fizycznogeograficzne na terenie gminy Reńska Wieś

Rzeźba terenu

Ukształtowanie terenu gminy jest średnio urozmaicone, o wysokościach bezwzględnych od 165 do 214 m n.p.m.. Deniwelacje terenu dochodzą tu do 40 -50m. Najniżej położony jest wschodni obszar gminy – wzdłuż doliny Odry. Występuje tam szerokie i płaskie obniżenie o wysokości ok. 165 m n.p.m. Obszarem najwyższym położonym, o najbogatszej rzeźbie terenu jest południowa część gminy. Największe różnice poziomów występują w obrębie głęboko wciętych dolin rzecznych o stromych zboczach, zwłaszcza Swornicy i Olchy.

W strukturze rzeźby powierzchni Gminy dominują zdenudowane wysoczyzny morenowe oraz akumulacji wodno – lodowcowej. Ponadto, w północnej części Gminy, w strefie ujścia Straduni do Odry ukształtowały się równiny teras niskich. W dolinach rzek, głównie Odry występują terasy rzeczne i równiny zalewowe oraz nadzalewowe. Część powierzchni Gminy, położona w strefie Płaskowyżu Głubczyckiego o charakteryzuje się równinną pokrywą lessową o małym wpływie rzeźby starszego podłoża.

Zróźnicowanie rzeźby powierzchni oraz wysokości względnych na terenie Gminy nie jest duże. Najniżej położoną częścią Gminy jest jej wschodni obszar, gdzie wysokość n.p.m. wynosi 165 m. Jest to rejon położony wzdłuż doliny Odry. Najwyższym położoną częścią obszaru Gminy jest południowy jej rejon. Wysokości sięgają tu do 214 m. n.p.m. Deniwelacje terenu sięgają zatem 49 m. Największe różnice poziomów występują w obrębie głęboko wciętych dolin rzecznych o stromych zboczach, zwłaszcza Swornicy i Olchy.

Gmina Reńska Wieś położona jest na styku dwóch form krajobrazowych – równin i dolin rzecznych w północnej części obszaru oraz wysoczyzny morenowej na południu. W strukturze powierzchni dominują przekształcone elementy krajobrazu. Elementy przyrody przenikają się tutaj ze składnikami sztucznymi, ukształtowanymi przez człowieka. Charakterystyczna w krajobrazie Gminy jest mnogość naturalnych i sztucznych cieków wodnych (nawet niewielkich) odwadniających tereny podmokłe, a także duża ilość śródpolnych i śródłąkowych zadrzewień i zakrzewień.

Budowa geologiczna

Najstarsze skały, zalegające najgłębiej pod powierzchnią ziemi pochodzą z paleozoiku. Są to karbońskie piaskowce oraz łupki. Zalegają one na głębokości 600 - 500 m p.p.m. Nad nimi występują młodsze utwory pochodzące z mezozoiku. Są to skały pochodzenia morskiego z triasu i kredy. Przypuszczalne granice geologiczne między genetycznymi typami skał przebiegają na terenie Gminy z północnego – zachodu na południowy – wschód. Wśród warstw stratygraficznych mezozoiku dominują osady górnej kredy, które występują w 2 piętrach:

- cenoman – zbudowany z piaskowców, margli piaszczystych i wapieni piaszczystych, o miąższości do 23 m.
- turon – zbudowany z margli piaszczystych i ilastych, wapieni marglistych i podrzędnie z piaskowców marglistych.

Skały mezozoiczne stanowią formacje piaszczysto - ilastej pokrywy platformowej. Ich wychodnie zaznaczają się w północnej części Gminy, na terenie sołectw Kamionka, Poboroszew, Mechnica (osady z turonu) oraz w rejonie sołectw Pokrzywnica i Większyce (osady z koniaku).

Najmłodsze kenozoiczne utwory skalne zalegają w najbardziej zewnętrznej powłoce litosfery przykrywając niemal w całości skały paleozoiczne i mezozoiczne. Starsze, głębiej zalegające osady to trzeciorzędowe – miocenijskie iły piaszczyste. Są one przewarstwione

piaskami. Młodsze, czwartorzędowe skały różnicują się pod względem genetycznym na plejstocénskie i holocénskie.

Skały plejstocénskie tworzą na obszarze Gminy ciągłą pokrywę o miąższości sięgającej 25 - 35 m. na wysoczyźnie, 14 - 36 m. w dolinie Odry, do 62 m na obszarze kopalnej doliny – rynny Kędzierzyn – Rudy.

W dolinie Odry oraz pozostałych cieków wodnych zalegają przede wszystkim piaski i żwiry wodnolodowcowe utworzone w czasie zlodowacenia środkowopolskiego. W północnej części Gminy, w rejonie ujścia Straduni do Odry występują również piaski i żwiry ozów.

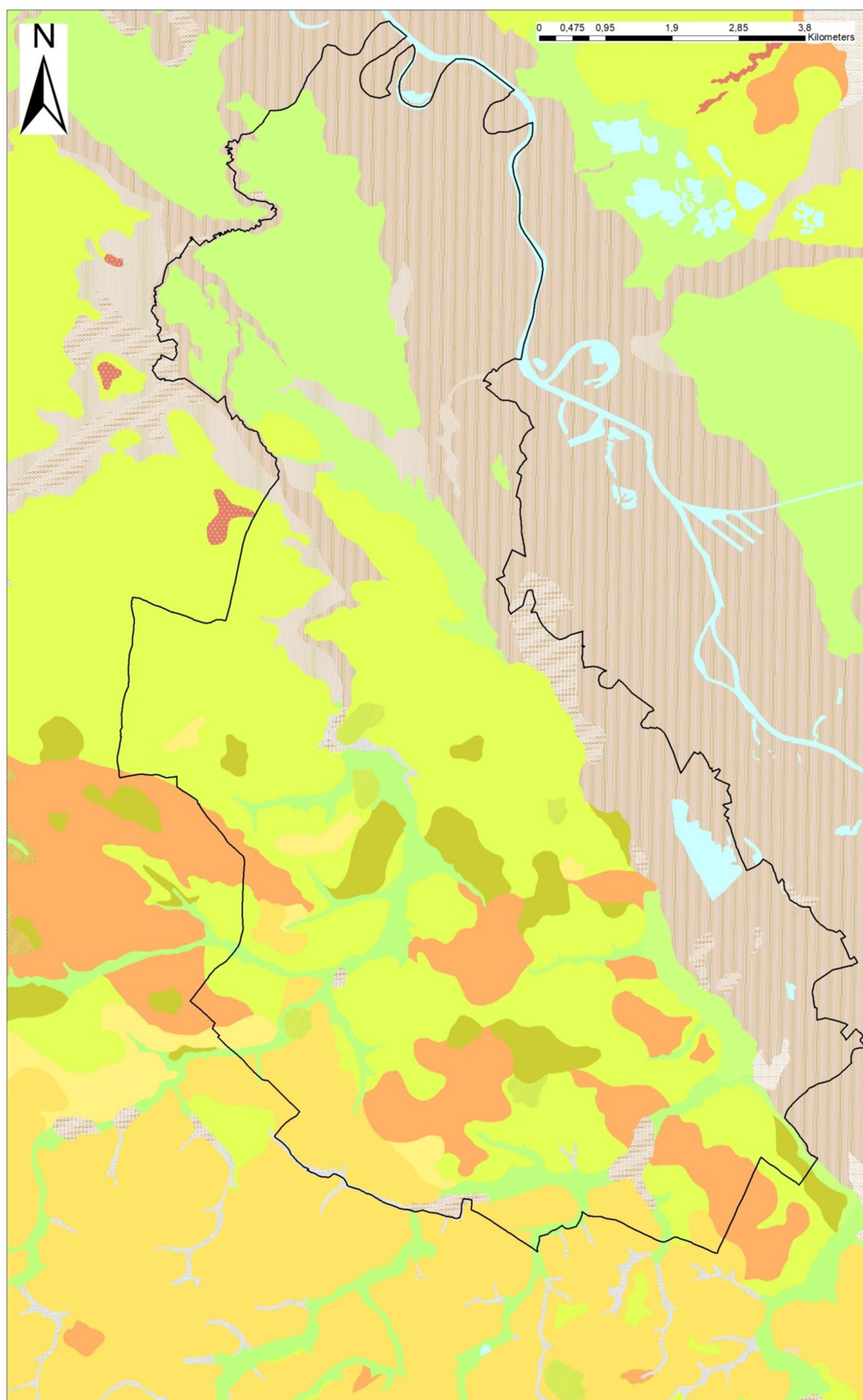
Obszar wysoczyzny pokryty jest osadami polodowcowymi pochodzącymi z dwóch zlodowaceń: południowopolskiego i środkowopolskiego. Większą część powierzchni Gminy, położoną w jej centralnej części pokrywają piaski i żwiry lodowcowe oraz gliny zwałowe moreny dennej z wkładkami i przewarstwieniami piasków podścielone utworami piaszczysto – żwirowymi. Południowa część obszaru Gminy pokryta jest w części stropowej glinami lessopodobnymi, a na obszarze Płaskowyżu Głubczyckiego lessami.

Skały holocénskie to przede wszystkim osady rzeczne zalegające w dolinach Odry, Swornicy i Olchy. Należą do nich przede wszystkim żwiry i piaski rzeczne oraz torfy i mady.²

Na poniższej mapie przedstawiono budowę geologiczną zgodnie z następującymi oznaczeniami:

- 1: Piaski rzeczne tarasów zalewowych 0,5-2,0 m n.p. rzeki;
- 2: Piaski rzeczne tarasów nadzalewowych 5,0-8,0 m n.p. rzeki;
- 3: Namuły den dolinnych oraz zagłębień bezodpływowych i okresowo przepływowych;
- 4: Piaski i żwiry wodnomorenowe;
- 5: Lessy na piaskach i żwirach wodnomorenowych;
- 6: Gliny deluwialne;
- 7: Piaski rezydualne;
- 8: Mułki lessopodobne;
- 9: Gliny zwałowe;
- 10: Torfy niskie;
- 11: Mułki rzeczne;
- 12: Lessy;
- 13: Gliny stożków napływowych;
- 14: Piaski i żwiry rzeczne;
- 15: Piaski i żwiry tarasów nadzalewowych 10,0-12,0 m n.p. rzeki (Odry);
- 16: Piaski i żwiry tarasów nadzalewowych 5,0-6,0 m n.p. rzeki (Odry).

² Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Kędzierzyn-Koźle, PIG-PIB, Warszawa, 2004
Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Polska Cerekiew, PIG-PIB, Warszawa, 2004

Rysunek 3 Mapa geologiczna obszaru gminy w skali 1:50 000

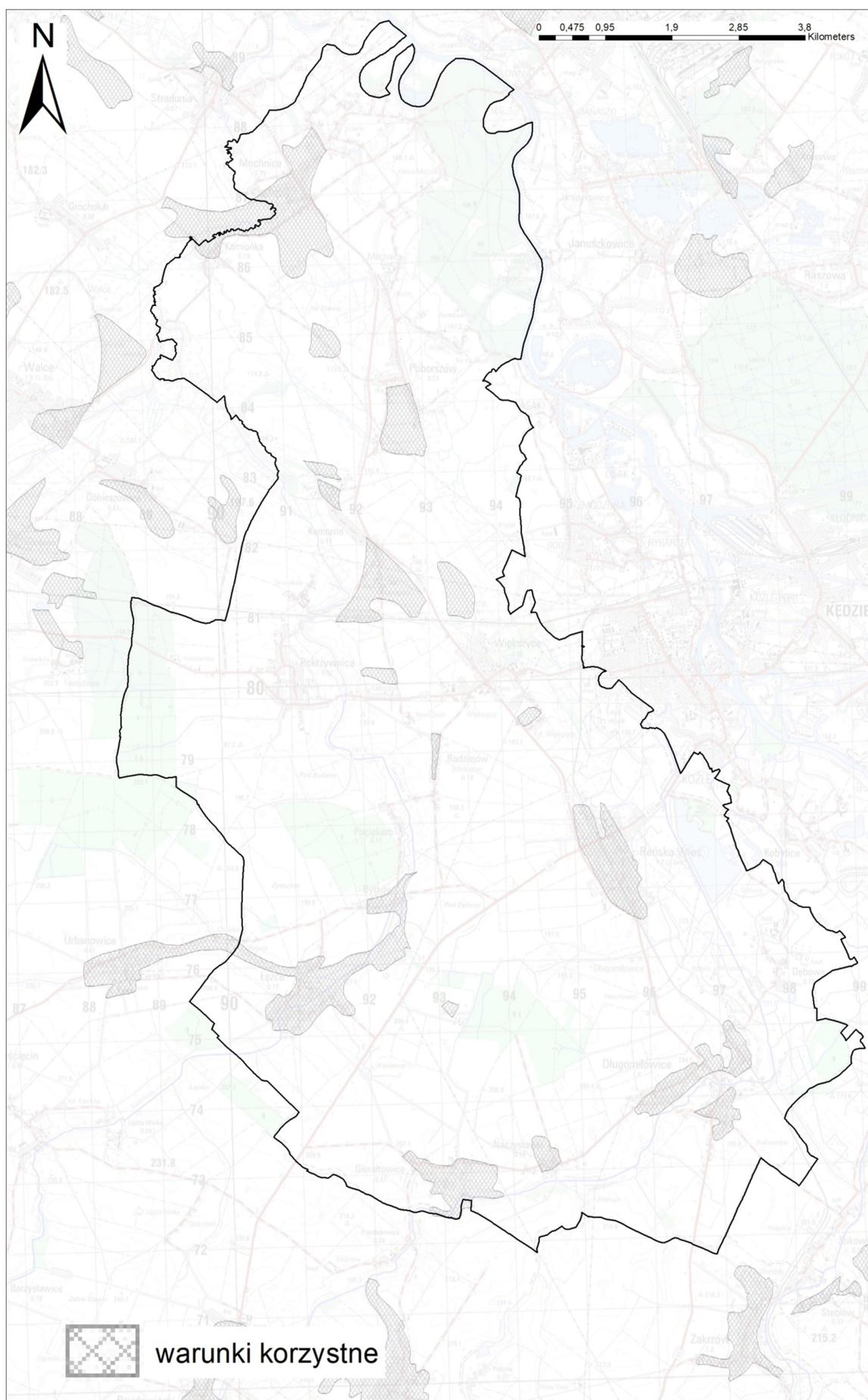
Warunki podłoża budowlanego³

Na obszarze gminy warunki podłoża budowlanego określono z pominięciem: obszarów występowania złóż kopalin, terenów leśnych i rolnych do klasy IIIa (gleby chronione), łąk na glebach pochodzenia organicznego oraz zwartej zabudowy miejskiej. Wyróżniono dwie kategorie warunków: niekorzystne, utrudniające budownictwo oraz warunki korzystne dla budownictwa.

Niekorzystne warunki dla celów budowlanych i posadowienia budowli występują w dnach dolin rzek: Odry, Swornicy, Olchy, a także w obniżeniach bezodpływowych. W podłożu na tych terenach przeważają czwartorzędowe utwory piaszczyste. O nieprzydatności terenów dla zabudowy przesądzają warunki wodne. Wody gruntowe zalegają płytko, na głębokości 0,5 – 1,5 m. p.p.t. i podlegają znacznym wahaniom (od +0,5m do 1,0m) z lokalnym podtopieniem łącznie. W okresach roztopów i obfitych deszczów narażone są na zalewy powodziowe wodą występującą z koryt rzek i rowów. Tereny te mają obniżoną wartość bioklimatyczną spowodowaną niekorzystnymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi.

Najkorzystniejsze warunki dla zabudowy występują na wysoczyźnie plejstoceniowej obejmującą zachodnią część gminy powyżej krawędzi rozgraniczającej obie jednostki morfologiczne. Na wysoczyźnie w podłożu przeważają utwory piaszczyste, gliny zwałowe i utwory lessopodobne. Wody gruntowe zalegają poniżej poziomu posadowienia budynków. Są to też tereny o najkorzystniejszych warunkach bioklimatycznych – dobrze przewietrzane, z korzystnym układem warunków wilgotnościowych i termicznych. Tereny te nadają się do zabudowy bez zastrzeżeń. Jednak z uwagi na duże przestrzenie czysto rolnych obszarów o stosunkowo dobrych glebach dla rolnictwa przeznaczenie ich należy ograniczyć.

³ Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Kędzierzyn-Koźle, PIG-PIB, Warszawa, 2004

Surowce naturalne

Na terenie gminy zlokalizowane są złoża surowców naturalnych. W poniższej tabeli zestawiono informacje dotyczące złóż. Większość z nich to złoża zawierające piasek ze żwirem. Zlokalizowane jest tu również jedno złożo torfu. W 2024 r. eksploatację prowadzono jedynie w obrębie złoża Poborszów. Na obszarze planu nie ma złóż surowców mineralnych.

Tabela 3. Informacje dotyczące złóż zlokalizowanych w zasięgu gminy Reńska Wieś⁴

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby		Wydobycie
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Dębowa	Piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	9147 [tys. t]	-	-
Dębowa I	Piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	310 [tys. t]	-	-
Kobylice IV	Piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	21 528 [tys. t]	-	-
Poborszów	Piaski i żwiry	złożo eksploatowane	29 316 [tys. t]	26 180 [tys. t]	17 [tys. t]
Większyce	Torfy	złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	287,90 [tys. m ³]	-	-
Większyce I	Piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	8 569 [tys. t]	-	-

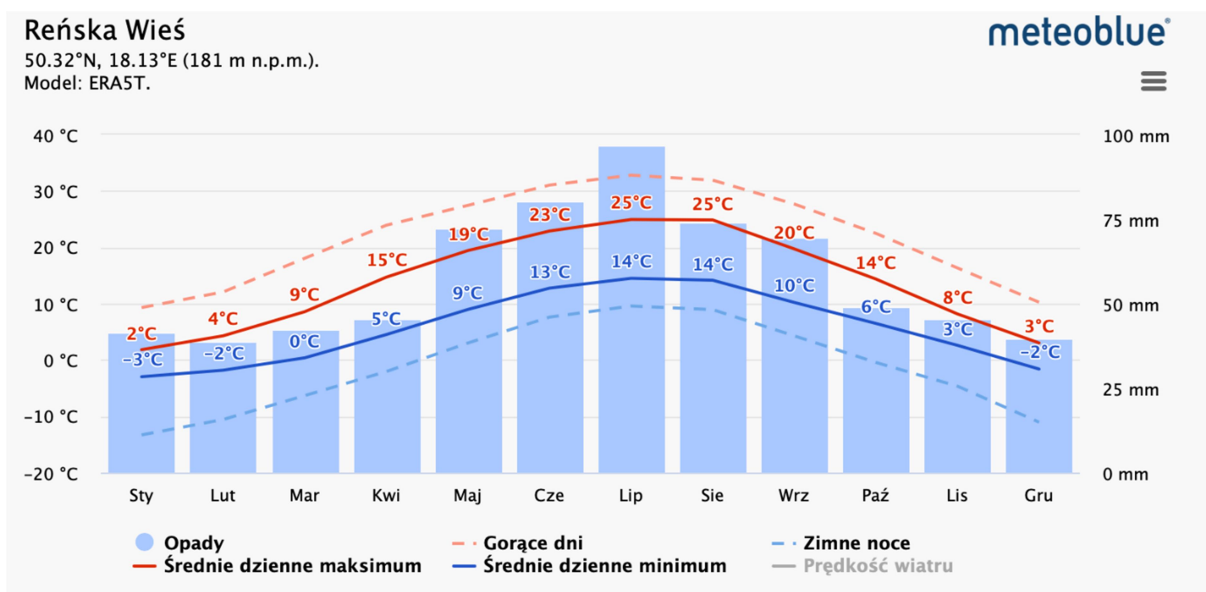
⁴ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r., PIG-PIB, Warszawa 2025

Warunki klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Wosia obszar gminy położony jest w regionie Dolnośląskim Południowym. To obszar południowo-wschodniego fragmentu Niziny Śląskiej, Płaskowyżu Głubczyckiego, Płaskowyżu Rybnickiego oraz zachodniej części Wyżyny Śląskiej. Stanowi wytyczoną wyraźnymi granicami samodzielną jednostkę klimatyczną. Na tle innych regionów, tutaj mniej liczne są dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem. Jest ich tylko około 14 w roku. Mniej jest także dni przymrozkowych bardzo chłodnych z opadem, szczególnie z pogodą przymrozkową bardzo chłodną, z dużym zachmurzeniem, z opadem. Do nieco mniej licznych należą także przypadki występowania dni z pogodami mroźnymi, na przykład z pogodą umiarkowanie mroźną, pochmurną, bez opadu i pogodą dość mroźną, słoneczną lub z małym zachmurzeniem, bez opadu.⁵

W zależności od pory roku polarno-morska masa powietrza powoduje w chłodnej porze roku ocieplenie, odwilże, wzrost zachmurzenia i opady atmosferyczne, a latem - spadek temperatury powietrza, wzrost zachmurzenia oraz przelotne opady atmosferyczne. W przebiegu rocznym — w cieplej porze roku przeważają fronty chłodne, w chłodnej — ciepłe.

Obszar opracowania zgodnie z klasyfikacją klimatu Köppena-Geigera położony jest w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego morskiego o kodzie Cfb. Średnia temperatura na tym terenie to ok. 9,4°C. Najwyższe temperatury występują w lipcu, z kolei najniższe w styczniu. Średnioroczna suma opadów wynosi około 696 mm.

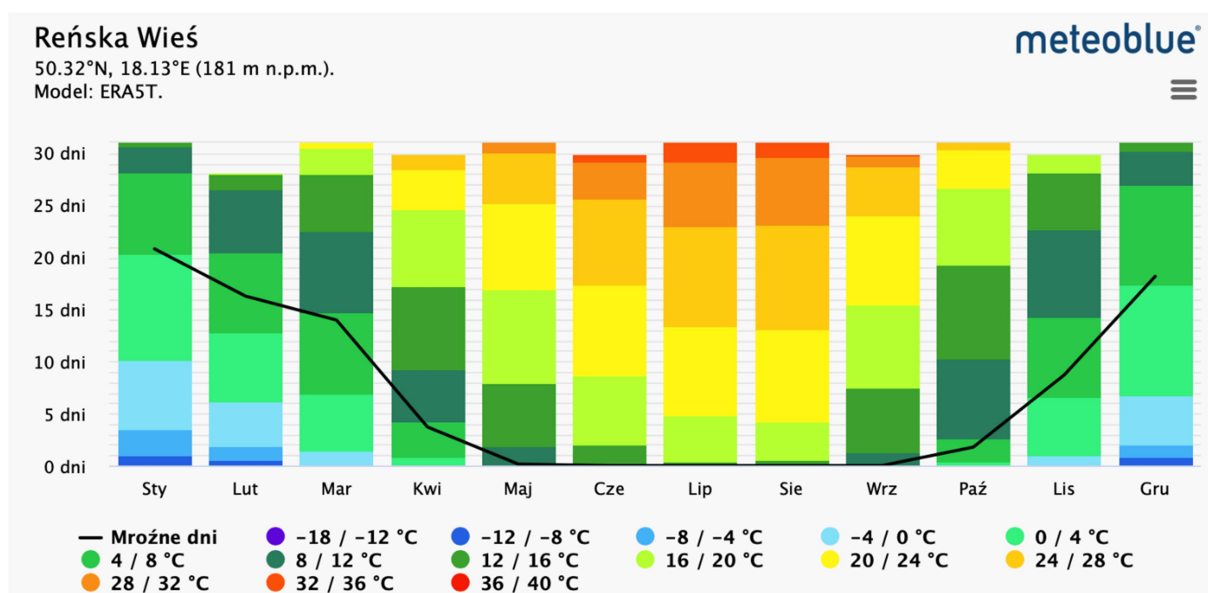

Rysunek 4. Klimatogram dla klimatu modelowanego gminy Reńska Wieś⁶

W gminie Reńska Wieś dni upalne (z maksymalną temperaturą powyżej 28°C) występują od kwietnia do września, średnio w poszczególnych miesiącach takich dni występuję od 0,1 (kwiecień) do 8,1 (lipiec). Dni gorące (z temperaturą maksymalną pomiędzy 24°C a 28°C) mogą występować od kwietnia do października, z największą częstotliwością przypadającą na miesiąc sierpień (10 dni). Dni mroźne (z temperaturą maksymalną poniżej 0°C) występują od października do maja, a najczęściej w styczniu (średnio 20,8 dnia).

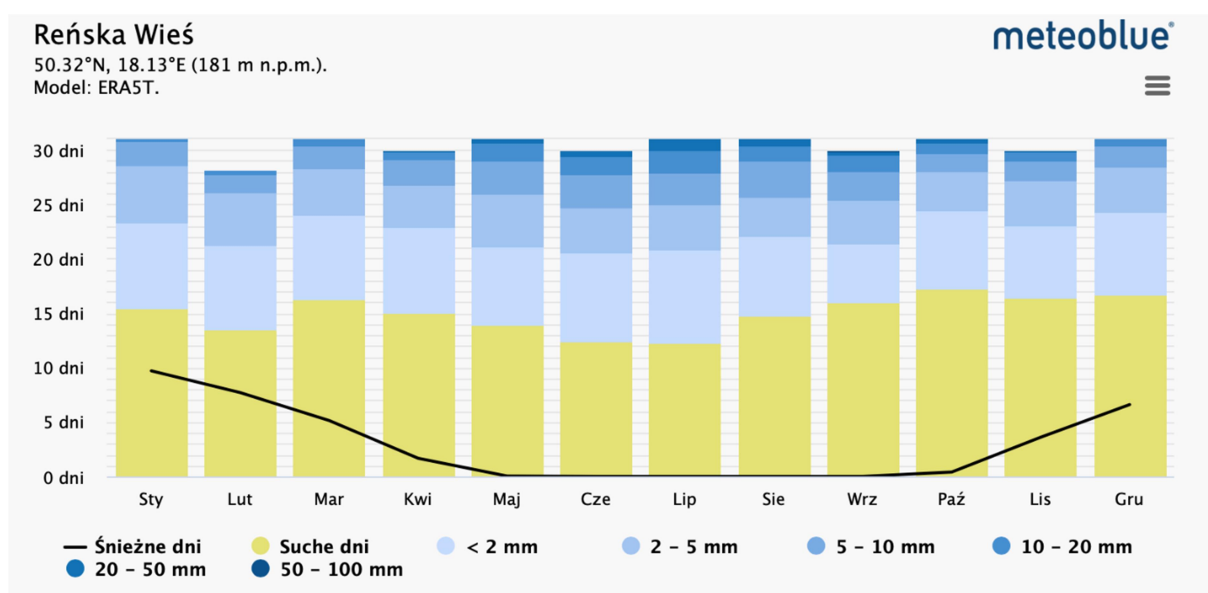
⁵ Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, PAN, Alojzy Woś, 1993

⁶ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203 (dostęp: 31.12.2025)

Rysunek 5. Liczba dni z temperaturami maksymalnymi w poszczególnych zakresach dla gminy Reńska Wieś⁷

Struktura opadów w gminie Reńska Wieś jest charakterystyczna dla typu klimatu umiarkowanego. Opady występują przez cały rok, przy czym największe miesięczne sumy występują w okresie letnim (od maja do września) osiągając średnie sumy od 70 mm (we wrześniu) do 97 mm (w lipcu). Najniższe sumy opadów notuje się od października do kwietnia, kiedy miesięczne sumy nie przekraczają 50 mm. Opady nawalne powyżej 20 mm mogą pojawiać się od marca do listopada. Największa liczba dni suchych (bez opadu) występuje w październiku (17,4 dnia). Śnieg na terenie gminy Reńska Wieś pojawiać się może od października do kwietnia. Największa liczba dni ze śniegiem notowana jest w styczniu (9,7 dni).

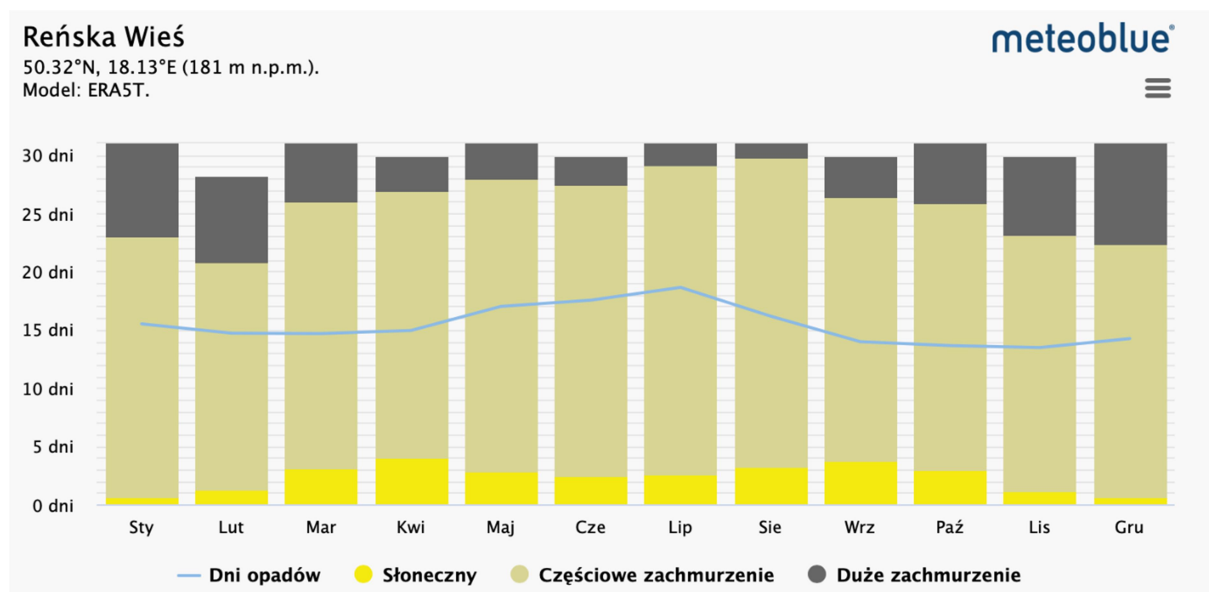

Rysunek 6. Struktura opadów dla gminy Reńska Wieś⁸

⁷ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203 (dostęp: 31.12.2025)

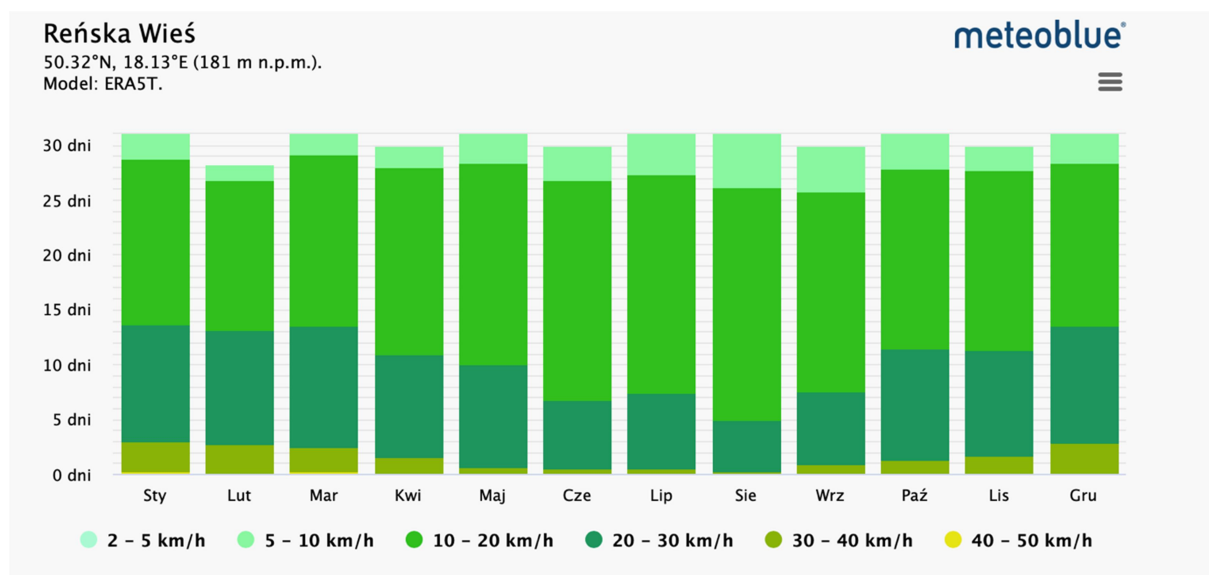
⁸ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203 (dostęp: 31.12.2025)

W miesiącach jesiennych i zimowych (listopad – luty) notuje się największą liczbę dni z zachmurzeniem dużym. Największa liczba dni słonecznych występuje od marca do października. W całym roku przeważa liczba dni z zachmurzeniem częściowym, która waha się od 19,5 dnia do 26,6 dni. Liczba dni z opadem oscyluje w granicach 14 dni do 18,6 dnia.

Rysunek 7. Średnioroczna liczba dni o dużym zachmurzeniu, słonecznych oraz z opadami dla gminy Reńska Wieś⁹

W okresie od września do marca notuje się dni z wiatrem silnym (6 w skali Beauforta czyli powyżej 40 km/h). W sezonie jesienno-zimowym zaznacza się wyraźny wzrost dni z wiatrem umiarkowanym (4 w skali Beauforta czyli powyżej 20 km/h). W przebiegu rocznym dominują dni z wiatrem łagodnym (3 w skali Beauforta czyli poniżej 20 km/h) i wolniejszym (1, 2 w skali Beauforta).

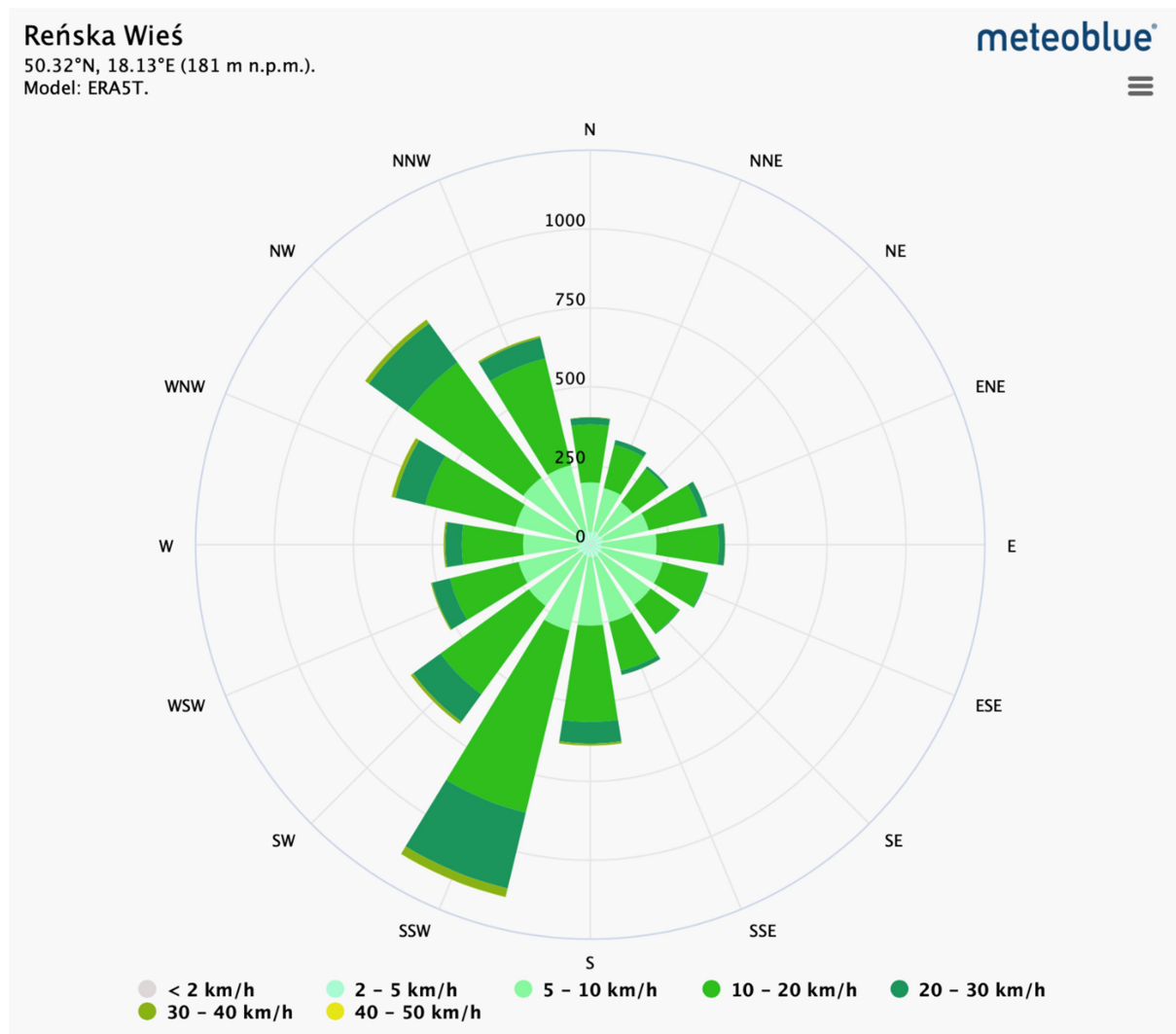

Rysunek 8. Liczba dni z wiatrem w poszczególnych zakresach prędkości dla gminy Reńska Wieś¹⁰

⁹ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203 (dostęp: 31.12.2025)

¹⁰ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203 (dostęp: 31.12.2025)

W gminie Reńska Wieś dominuje wiatr z sektora południowo-południowo-zachodniego (SSW) oraz północno-zachodniego (NW), a w mniejszym stopniu z sektora północno-północno-zachodniego (NNW). Wiatr o największych prędkościach również występuje z kierunku zachodniego-północno-zachodniego (WNW) oraz południowo-zachodniego (SW). Najrzadziej występuje wiatr z sektora północno-wschodniego (NE) oraz południowo-wschodniego (SE).

Rysunek 9. Róża wiatru wraz z prędkościami (w h) w poszczególnych sektorach dla gminy Reńska Wieś¹¹

Zmiana klimatu

Zmiana klimatu to proces, który polega na długotrwałej zmianie charakterystycznych dla danego obszaru warunków atmosferycznych, takich jak temperatura, opady atmosferyczne, wiatr czy wilgotność powietrza. Zmiany klimatyczne naturalnie występują na Ziemi od milionów lat i mogą być spowodowane przez różnorodne czynniki, takie jak zmienność aktywności słonecznej, cykle oceaniczne czy erupcje wulkaniczne. Jednakże, obecnie głównym czynnikiem przyspieszającym i nasilającym zmiany klimatyczne są działania człowieka, zwłaszcza emisja gazów cieplarnianych, takich jak dwutlenek węgla (CO₂), metan czy tlenki azotu, które powodują wzrost temperatury globalnej. Skutki zmian klimatycznych są wielopłaszczyznowe i mają poważne konsekwencje dla środowiska

¹¹ https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/reńska-wieś_polska_3087203
(dostęp: 31.12.2025)

naturalnego, gospodarki oraz społeczeństwa. Mogą obejmować ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak burze, powodzie czy susze, podnoszenie poziomu morza, zmiany w rozmieszczeniu gatunków roślin i zwierząt, a także wpływ na zdrowie ludzi oraz bezpieczeństwo żywnościowe.

Dla każdego z powiatów w Polsce opracowano prognozy dotyczące zmiany warunków poszczególnych parametrów klimatycznych¹². Wykorzystano do tego scenariusze RCP (Representative Concentration Pathways) czyli zestawy przewidywanych trajektorii emisji gazów cieplarnianych oraz innych czynników wpływających na zmiany klimatu, takich jak zużycie energii czy zmiany w użytkowaniu gruntów. Scenariusze te zostały opracowane przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC). W prognozach uwzględniono skrajne scenariusze RCP 4.5 oraz RCP 8.5, które różnią się poziomem emisji gazów cieplarnianych i ich skutkami dla klimatu.

RCP 4.5 (Representative Concentration Pathway 4.5) zakłada umiarkowany wzrost emisji gazów cieplarnianych do poziomów, które osiągną swój szczyt około połowy XXI wieku, po czym zaczną one maleć. Przewiduje się, że w takim scenariuszu wzrost średniej globalnej temperatury w porównaniu do okresu przedindustrialnego wyniósłby około 1,5-2,5°C do końca XXI wieku. W scenariuszu RCP 4.5 podejmowane są działania mające na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zmniejszenie skutków zmian klimatu.

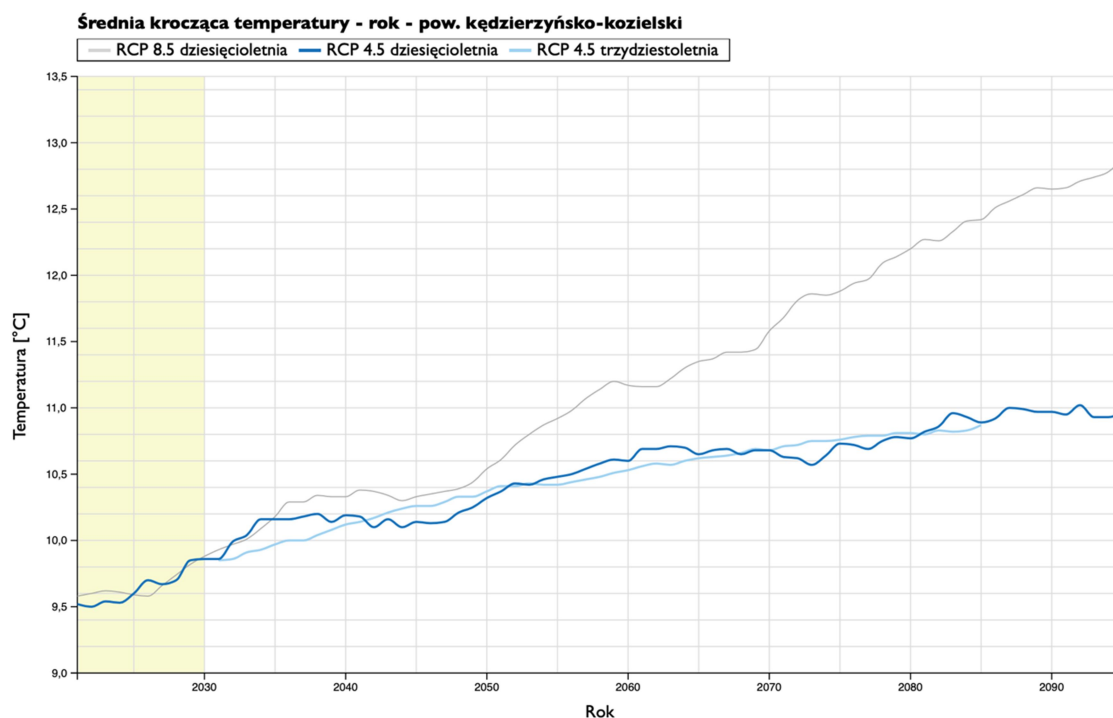
RCP 8.5 (Representative Concentration Pathway 8.5) to scenariusz wysokiej emisji, w którym emisje gazów cieplarnianych nadal rosną w tempie zbliżonym do obecnego lub nawet szybszym. W rezultacie prognozuje się, że wzrost średniej globalnej temperatury będzie wyższy, osiągając nawet ponad 4°C do końca XXI wieku w porównaniu do okresu przedindustrialnego. Scenariusz RCP 8.5 sugeruje brak znaczących działań mających na celu kontrolę emisji gazów cieplarnianych.

Poniżej przedstawiono wyniki prognoz zmiany kluczowych warunków klimatycznych dla powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego wskazujących jakie elementy zmiany klimatu mogą wpływać na warunki pogodowe w obszarach zurbanizowanych gminy. Nie jest to szczegółowa analiza w odniesieniu do samego terenu, ale daje wyobrażenie jak zmieniać się będą parametry temperatury powietrza, wysokości opadów i ich intensywności w przyszłości.

Średnia temperatura powietrza

Zgodnie z prognozami do roku 2100 średnia temperatura powietrza na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego będzie stale rosła. Zdecydowanie wyższy wzrost związany jest z realizacją scenariusza RCP 8.5. Zgodnie ze scenariuszem RCP 4,5 średnia roczna temperatura w dekadzie 2051-2060 wyniesie 10,5°C, a w dekadzie 2091-2100 już 11°C. Natomiast zgodnie ze scenariuszem RCP 8.5 średnia temperatura analogicznie wyniesie 10,9°C oraz 12,9°C.

¹² <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> (dostęp: 24.10.2024)

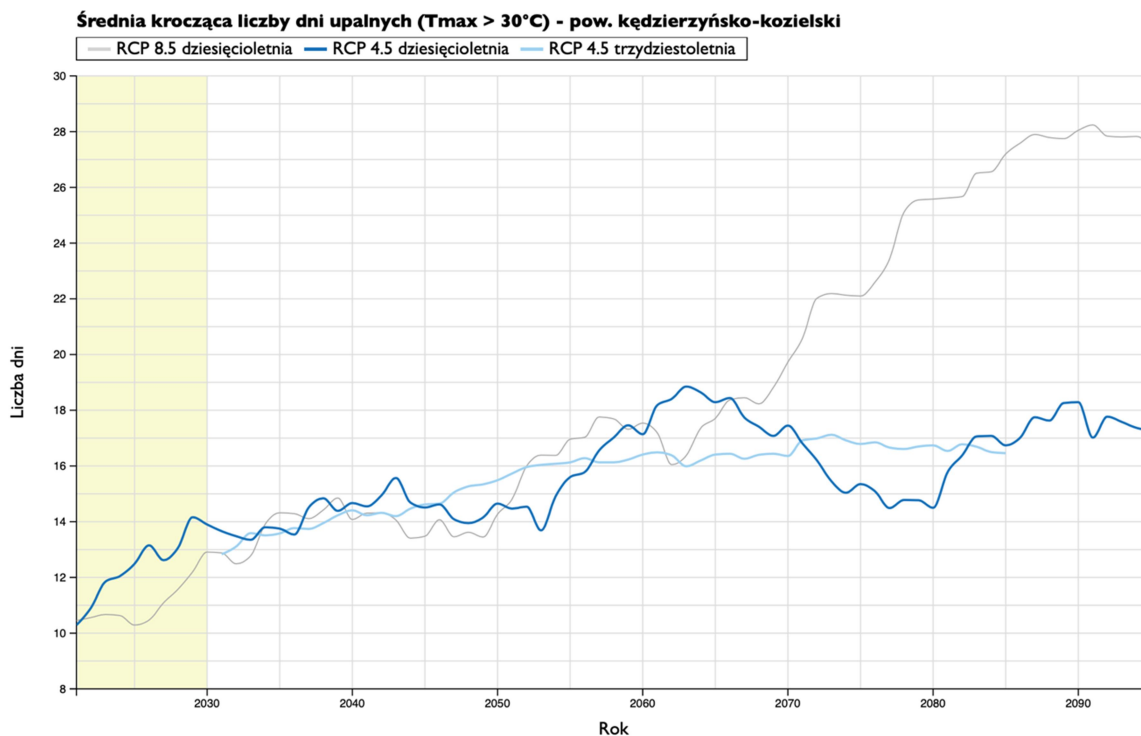

Rysunek 10. Średnia krocząca średniej rocznej temperatury powietrza na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ¹³

Średnia liczba dni upalnych

Zgodnie z prognozami do roku 2100 liczba dni upalnych, czyli z temperaturą maksymalną przekraczającą 30°C na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego będzie stale rosła. Zdecydowanie wyższy wzrost związany jest z realizacją scenariusza RCP 8.5. Zgodnie ze scenariuszem RCP 4,5 średnia roczna liczba dni upalnych w dekadzie 2051-2060 wyniesie 15,6 dnia, a w dekadzie 2091-2100 już 17,3 dnia. Natomiast zgodnie ze scenariuszem RCP 8.5 średnia liczba dni upalnych analogicznie wyniesie 17 dni oraz 27,4 dnia.

¹³ <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> (dostęp: 31.12.2025)

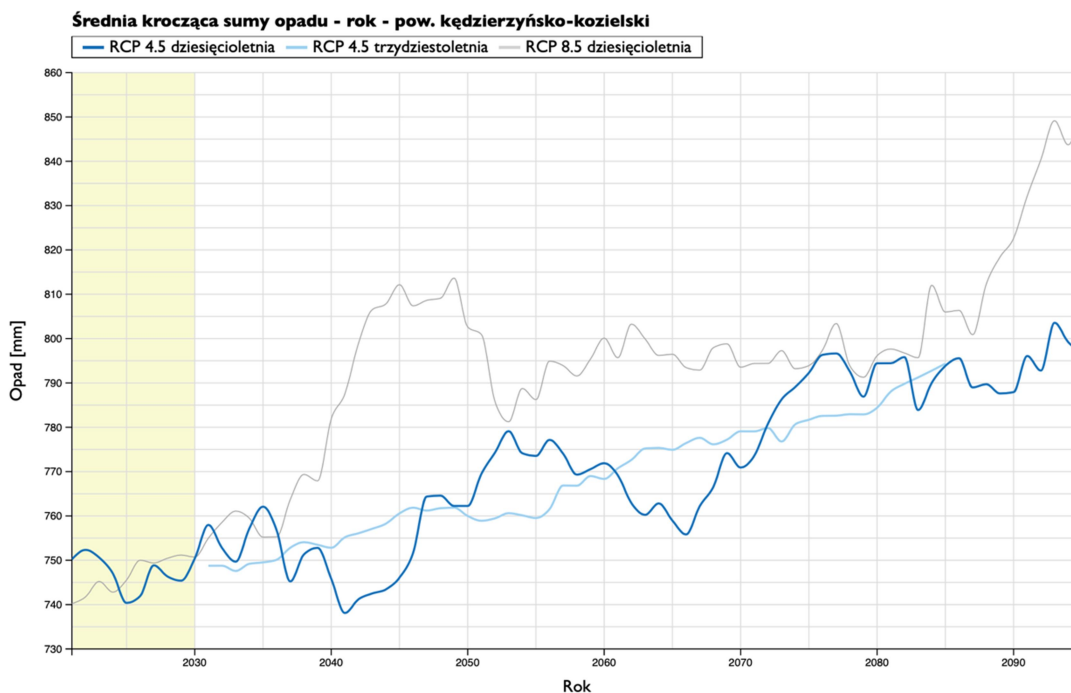

Rysunek 11. Średnia krocząca średniej liczby dni upalnych na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ¹⁴

Średnia suma opadów

Zgodnie z prognozami do roku 2100 roczna suma opadów na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego będzie rosła. Zdecydowanie wyższy wzrost związany jest z realizacją scenariusza RCP 8.5. Zgodnie ze scenariuszem RCP 4,5 średnia roczna suma opadów w dekadzie 2051-2060 wyniesie 774 mm, a w dekadzie 2091-2100 już 797 mm. Natomiast zgodnie ze scenariuszem RCP 8.5 średnia roczna suma opadów analogicznie wyniesie 786 mm oraz 854 mm.

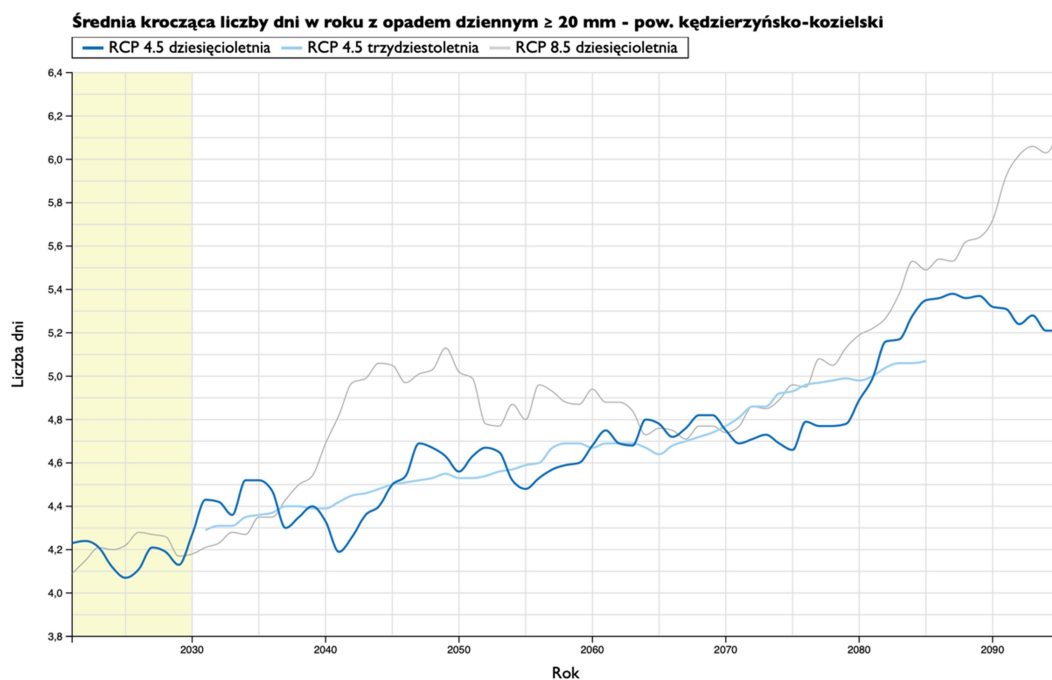
¹⁴ <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> (dostęp: 31.12.2025)

Rysunek 12. Średnia krocząca rocznej sumy opadu na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ¹⁵

Intensywne opady

Zgodnie z prognozami do roku 2100 na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego częściej będą występować intensywne opady (powyżej 20 mm/dobę). Zdecydowanie wyższy wzrost związany jest z realizacją scenariusza RCP 8.5. Zgodnie ze scenariuszem RCP 4,5 liczba dni z intensywnym opadem w dekadzie 2051-2060 wyniesie 4,5 dnia, a w dekadzie 2091-2100 nieznacznie więcej, bo 5,2 dnia. Natomiast zgodnie ze scenariuszem RCP 8.5 liczba dni z intensywnym opadem analogicznie wyniesie 4,8 dnia oraz 6,1 dnia.

Rysunek 13. Średnia krocząca średniej liczby dni z opadem ≥ 20 mm na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego ¹⁶

¹⁵ <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> (dostęp: 31.12.2025)

Wody podziemne

Gmina Reńska Wieś zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną wód podziemnych województwa opolskiego należy do regionu Górnej Odry – Podregionu kędzierzyńskiego. Cechuje się on występowaniem trzeciorzędowego i czwartorzędowego użytkowego poziomu wodonośnego.

Wody podziemne piętra czwartorzędowego składają się z dwóch poziomów wodonośnych pozostających jednak w łączności hydraulicznej. Dolny poziom tworzą osady żwirowo – piaszczyste dolin kopalnych. Poziom górny wyróżnia się zdecydowanie większym zasięgiem, który jest związany z utworami piaszczysto – żwirowymi o miąższości nie przekraczającej 20 m. Poziom ten genetycznie związany jest z akumulacją rzeczną, wodnolodowcową i lodowcową.

Ważne znaczenie ma swobodne zwierciadło wody, które zalega na głębokości od 2 do 15 m.p.p.m. Kierunek spływu wód podziemnych zgodny jest z ukształtowaniem powierzchni i nachyleniem terenu. Przebiega on z SSW w stronę doliny Odry. Największe znaczenie z punktu widzenia zasobów wody podziemnej mają obszary położone w strefie rynny kopalnianej Kędzierzyn – Rudy Kozielskie. Jest to erozyjna struktura rynnowa wypełniona osadami czwartorzędowymi. Ciągnie się ona wzdłuż doliny Odry. W rejonie Koźła jest spłycona do 60 m i wypełniona tylko utworami żwirowo – piaszczystymi. Szerokość rynny waha się w granicach 1 km. Występują tu 3 warstwy wodonośne: przypowierzchniowa, pośrednia i spągowa. Warstwa spągowa tworzy głęboki poziom wodonośny o miąższości około 40 m. Cechuje się ona wysokimi parametrami filtracyjnymi. W najgłębszej strefie rynna wcina się w trzeciorzędowe utwory wodonośne, z którymi pozostaje w związku hydrologicznym. Zasilanie rynny erozyjnej stanowią wody pochodzące z opadów atmosferycznych. Przy granicy tej struktury zlokalizowane jest ujęcie wody „Większyce. W strefie ujęcia poziom wodonośny zasilany jest wodami struktury rynnowej.

W obszarze doliny Odry czwartorzędowe zbiorniki wody podziemnej przykryte są utworami o dużym stopniu przepuszczalności. Powoduje to możliwość przesiąkania do warstw wodonośnych wszelkich zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni gruntu. Woda podziemna ma odczyn zasadowy lub słabo – zasadowy, jest średnio twarda. Cechuje się przekroczeniem norm żelaza, amoniaku, azotynów, manganu, ale zachowuje normy w zakresie poziomu bakteriologicznego. Na terenie wysoczyzny czwartorzędowy poziom wodonośny pokryty jest około 14 m warstwą kompleksu glin.

Wody podziemne poziomu trzeciorzędowego zalegają na terenie prawie całej Gminy (z wykluczeniem obszaru między Więszycami a Reńską Wsią). Ułożone są one w warstwie trzeciorzędowych ilów, przewodnim poziomem wodonośnym sarmatu na głębokości 80 – 90 m. Zbiornik ten tworzą warstwy piaszczyste występujące w przestrzeni utworów ilastych. Tworzy go pięć poziomów wodonośnych, będących nieciągłymi warstwami poprzecinanymi rynnami kopalnianymi i współczesnymi dolin rzecznych. Ze względu na budowę geologiczną zbiornik ten różnicuje się na północny i południowy.

Gmina Reńska Wieś położona jest w strefie południowej części i w zasięgu miocenijskiego (sarmatu) zbiornika wód podziemnych. Występują w jego zasięgu wody naporowe o ciśnieniu subartezyjskim i artezyjskim.

Poziom trzeciorzędowy wraz z głębokim poziomem wodonośnym struktury rynnowej jest udokumentowany regionalnie i obejmuje swym zasięgiem obszar gminy. Pod terenem gminy zalegają dwa główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) wymagające ochrony:

- zbiornik czwartorzędowy (ryna Kędzierzyn – Rudy Kozielskie) objęty strefą najwyższej ochrony (ONO),

¹⁶ <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> (dostęp: 31.12.2025)

- zbiornik trzeciorzędowy, objęty strefą wysokiej ochrony (OWO), teren całej gminy.¹⁷

Główne zbiorniki wód podziemnych

Na terenie gminy zlokalizowany jest GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka. (poza obszarem planu)

Obszar głównego zbiornika wód podziemnych nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka obejmuje strukturę hydrogeologiczną, którą tworzą wodonośne utwory czwartorzędu i neogenu. Na obrzeżach tej struktury, zwłaszcza od strony północnej, występują utwory starszego podłoża (kredy, triasu i karbonu). Przyjęcie przy wydzieleniu obszaru zbiornikowego m. in. kryterium wodoprzewodności utworów wodonośnych (240 m²/d) spowodowało znaczne zmniejszenie powierzchni zbiornika w stosunku do pierwotnego wydzielenia. Obecnie powierzchnia GZWP nr 332 wynosi 461,1 km², co stanowi ok. 34% poprzednio wydzielonego obszaru.

Zasilanie zbiornika Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka następuje przez infiltrację opadów atmosferycznych (dotyczy to głównie poziomów czwartorzędowych, sporadycznie poziomów neogeńskich w obrębie okien hydrogeologicznych) oraz przez dopływ lateralny z poziomów neogeńskich w obrębie kopalnej rynny czwartorzędowej, bądź też z poziomów starszych (triasowych, kredowych, karbońskich) na obrzeżach jednostki czwartorzędowo-neogeńskiej. Granice zachodnia i północna obszaru zasilania są granicami naturalnymi, pokrywającymi się z przebiegiem działów wodnych rzek będących lewobrzeżnymi dopływami Odry. Granica wschodnia i północno-wschodnia zasadniczo pokrywa się z zasięgiem występowania utworów sarmatu. Natomiast południową granicę obszaru zasilania w dolinie Odry wyznacza obszar spływu wód do zbiornika.

Jakość wód występujących na obszarze zbiornika Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka to ogólnie wody klasy II i III, wody dobrej i zadowalającej jakości. Wody w utworach czwartorzędowych wykazują niekiedy wysokie stężenia żelaza, dochodzące do 5 mg Fe/dm³, wysoką mętność i podwyższone stężenia manganu (dotyczy to szczególnie rejonu Raciborza). Sporadycznie obserwuje się podwyższone stężenia związków azotu (szczególnie azotanów). Natomiast wody w utworach neogeńskich cechują się podwyższonymi stężeniami amoniaku pochodzenia geogenicznego (do 2,6 mg NH₄/dm³) oraz lokalnie podwyższonymi stężeniami związków żelaza i manganu.

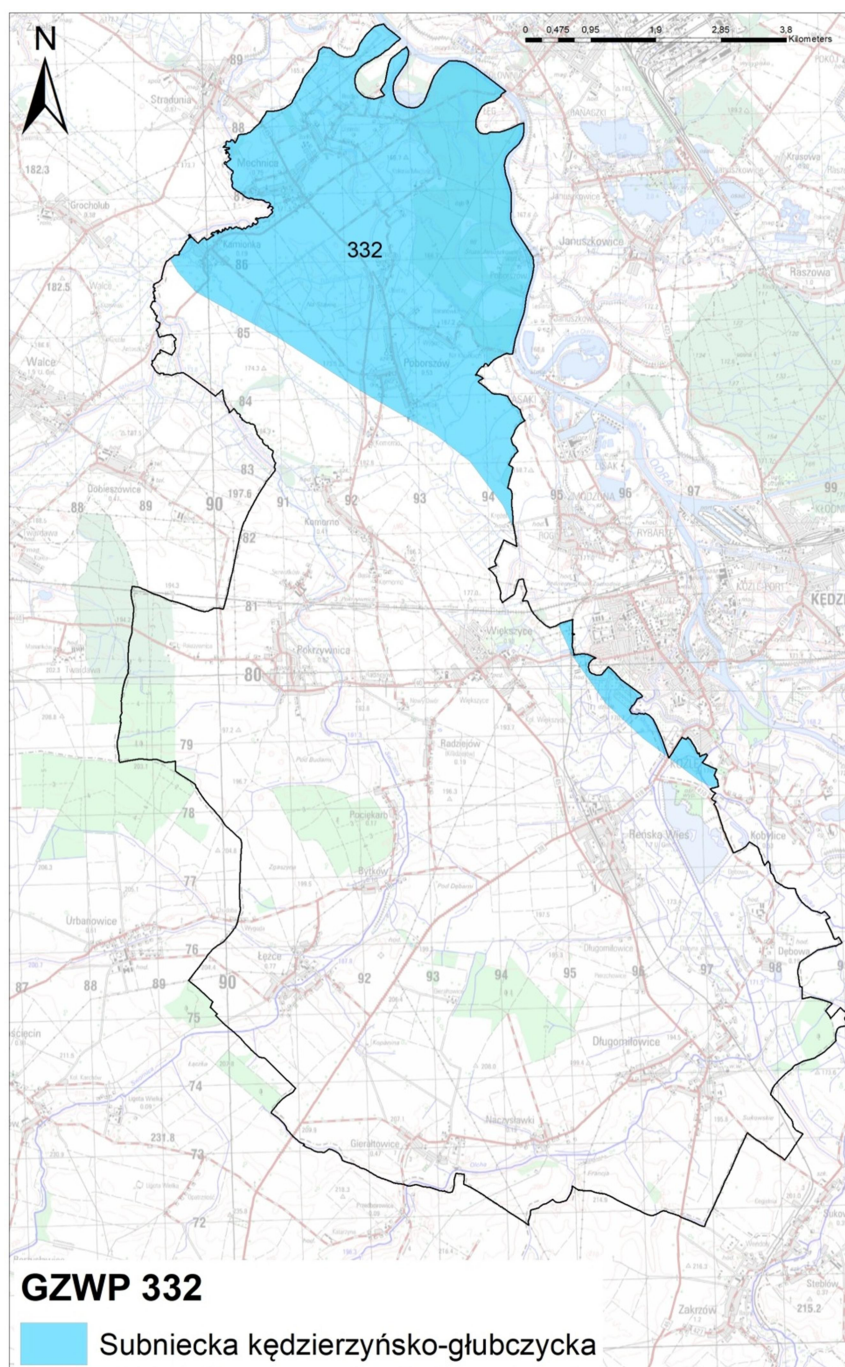
GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka ma podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu w wodę, zarówno aglomeracji miejskich, jak i dużych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dolinie Odry od Raciborza na południu, po Krapkowice na północy. Ocenia się, że z ujęć wody zlokalizowanych na obszarze zbiornika jest zaopatrywane ok. 90% ludności. Jest to zbiornik, którego oszacowane zasoby dyspozycyjne wynoszą 109 890 m³/d, natomiast aktualny pobór wody (2011 r.) wynosił 32 733 m³/d (ok. 30% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych), co świadczy o dużych rezerwach zasobów wodnych możliwych do wykorzystania. Jednocześnie zwraca uwagę to, że udzielone aktualnie pozwolenia wodnoprawne zezwalają na pobór wody podziemnej w ilości niewiele mniejszej (ok. 86%) od oszacowanych zasobów dyspozycyjnych zbiornika.

Dominującym typem zagospodarowania terenu na obszarze zbiornika są tereny rolne stanowiące 59% jego powierzchni (272,1 km²), obejmujące grunty orne, uprawy trwałe, łąki i pastwiska oraz obszary upraw mieszanych. Poza wschodnią częścią zbiornika obszary o tym typie pokrycia terenu zdecydowanie przeważają w krajobrazie GZWP nr 332. Lasy i ekosystemy seminaturalne rozumiane jako zwarte kompleksy leśne, zespoły roślinności drzewiastej i krzewiastej oraz tereny otwarte, pozbawione roślinności lub z rzadkim

¹⁷ objaśnienia do mapy georodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Kędzierzyn-Koźle, PIG-PIB, Warszawa, 2004
Objaśnienia do mapy georodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Polska Cerekiew, PIG-PIB, Warszawa, 2004

pokryciem roślinnym stanowią 22% (102,4 km²) całkowitej powierzchni obszaru zbiornika. W większości są objęte ochroną w ramach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz obszaru NATURA 2000 PLH160011 „Łęg Zdieszowski”. Tereny handlowe oraz obszary związane z infrastrukturą komunikacyjną i największymi zakładami przemysłowymi mają niewielki udział 3% (13,9 km²) w ogólnej powierzchni GZWP nr 332.

Projektowany obszar ochronny zbiornika, mający na celu utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych GZWP nr 332 obejmuje powierzchnię 276,63 km² i składa się z sześciu odrębnych części. Pozostałej powierzchni zbiornika nie objęto rygorami obowiązującymi na obszarach ochronnych, gdyż jest wystarczająco chroniona przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu.

Jednolite części wód podziemnych

Obszar gminy Reńska Wieś znajduje się w zasięgu dwóch jednolitych części wód podziemnych nr 127 i nr 142.

Zasilanie wód podziemnych nr 127 wszystkich opisanych pięter wodonośnych odbywa się w wyniku bezpośredniej lub pośredniej - poprzez utwory wyżejległe, infiltracji wód opadowych. Naturalnymi strefami drenażu wszystkich pięter wodonośnych są główne ciekły wodne. Dla starszych i występujących na większej głębokości pięter wodonośnych główną strefą drenażu jest dolina Odry. Dodatkowo wyraźny drenaż wód podziemnych zaznacza się w rejonie kopalń surowców węglanowych oraz większych ujęć komunalnych.¹⁸

Zasilanie wód podziemnych odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych, w obszarze wychodni pierwszego czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Starsze poziomy czwartorzędowe i poziomy neogenu, triasu i karbonu nie posiadają wychodni na obszarze JCWPd nr 142. Ich zasilanie odbywa się poprzez przesączanie opadów atmosferycznych poprzez słabo- lub półprzepuszczalne osady czwartorzędu lub neogenu, poprzez okna hydrogeologiczne w tych osadach bądź poprzez kontakt lateralny z innymi warstwami wodonośnymi.

Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekły powierzchniowe, z których najważniejszą jest Odra, która wpływa na regionalny system drenażu, praktycznie w całej JCWPd.

Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych, z których największe zaopatrują Racibórz i Kuźnie Raciborską oraz zakłady Azotowe w Kędzierzynie-Koźlu. Wyrobiska górnicze znajdują się we wschodniej części JCWPd i na wschód od granicy JCWPd, a są to wyrobiska kopalni piasku czwartorzędowego "Kotłarnia" oraz wyrobiska kopalń węgla kamiennego "Rydułtowy" i "Anna". Kopalnie węgla kamiennego spowodowały w centrum eksploatacji (na obszarze JCWPd 144) osuszenie górotworu do głębokości 200-400 m, a obszar ich oddziaływania obejmuje wschodnią część JCWPd 142. Oddziaływanie to obejmuje warstwy wodonośne karbonu i spągowe warstwy wodonośne neogenu (warstwy dębowieckie), w których przepływ następuje na wschód. Bezpośrednio nad obszarami górniczymi występuje obszar pozbawiony GPU, a w obszarze przyległym, naturalny kierunek drenażu, w wyższych poziomach wodonośnych, wyznaczony przez Odrę, jest zachodni i północno-zachodni.¹⁹

Tabela 4. Charakterystyka JCWPd zlokalizowanej w zasięgu gminy Reńska Wieś (Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry, 2023 r.)

Nr JCWPd	127	142
Kod JCWP	GW6000127	GW6000142
Region Wodny	Górnej Odry	Górnej Odry
Stan chemiczny	Słaby	Dobry
Stan ilościowy	Dobry	Dobry
Stan ogólny	Słaby	Dobry
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną i przemysłem	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w	chemiczna, chemiczna_A, chemiczna_B, ilościowa	ilościowa, chemiczna

¹⁸ Karta informacyjna JCWPd nr 127, PIG-PIB

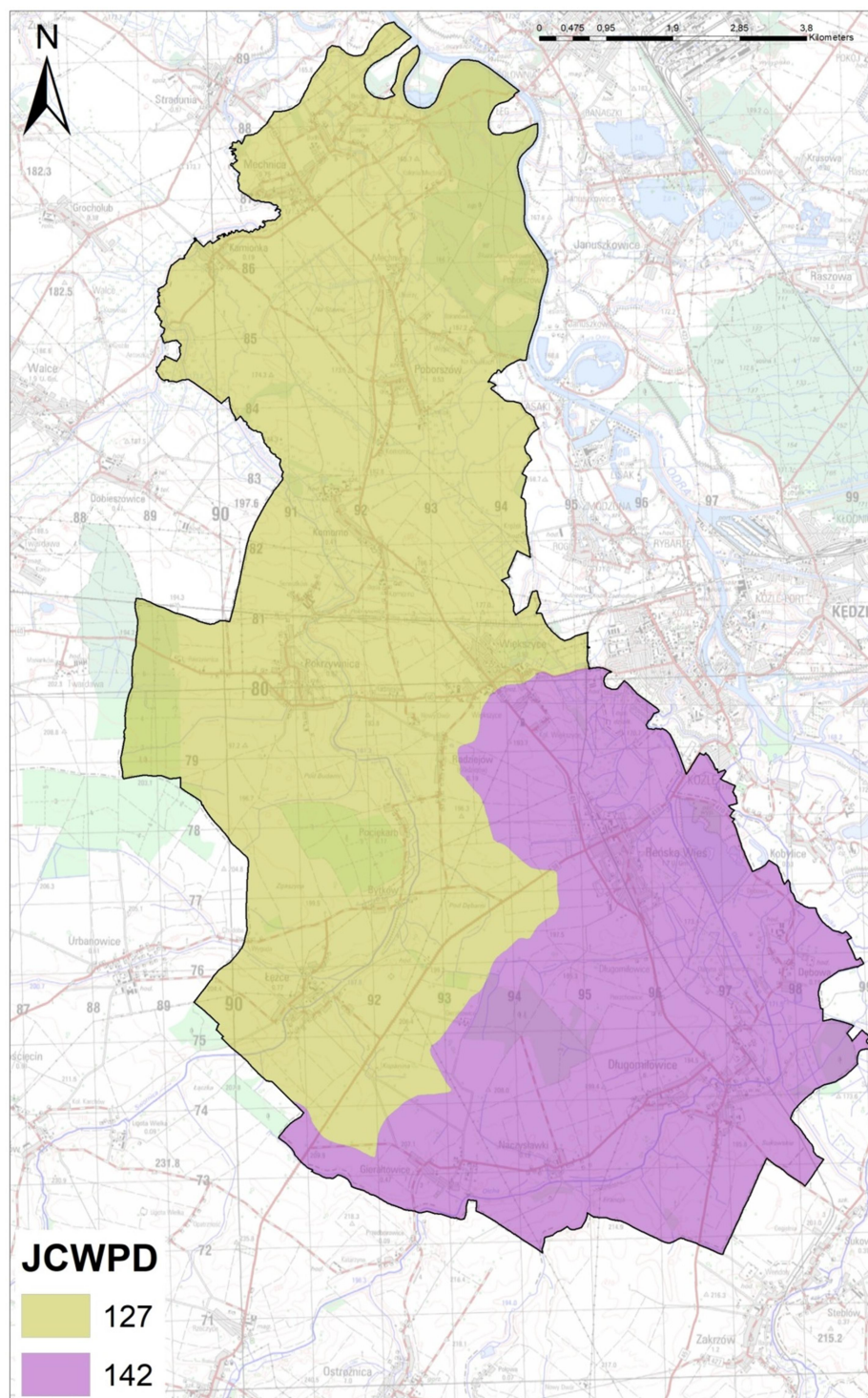
¹⁹ Karta informacyjna JCWPd nr 142, PIG-PIB

Nr JCWPd	127	142
obręb danej JCWPd		
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona chemicznie	niezagrożona
Cele środowiskowe	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy
Typ odstępstwa	-	-
Uzasadnienie odstępstwa	-	-

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych ustalone zostały w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” (Dz. U. 2023 poz. 335). Dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu; ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan;
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Wody powierzchniowe

Teren Gminy Reńska Wieś położony jest w dorzeczu Odry. Istniejąca sieć rzeczna jest stosunkowo bogata. Wschodnia część Gminy leży w obrębie bezpośredniej zlewni Odry, a z pozostałego obszaru wody odprowadzane są do zlewni Olchy, Kanału Sukowickiego, Potoku Ligockiego i Potoku Gościęcina, które mają także wiele bezimiennych dopływów. Oprócz tego w dolinie Odry są jeszcze drobne i krótkie ciek, dopływy Odry, a także gęsta sieć rowów melioracyjnych.

Odra - jest największym ciekim wodnym województwa i Gminy. Ma ona duży wpływ na kształtowanie się warunków wodnych i klimatycznych obszaru Gminy. Wyznacza ona wschodnią granicę gminy (od wsi Poborszów do Mechnicy).

Potok Ligocki (Swornica) stanowiący dopływ Straduni, bierze swój początek poza granicami Gminy. Płyne po zachodniej części Gminy.

Olcha (Olsza) bierze swój początek na gruntach Gminy Pawłowiczki, a bieg swój kończy w Kanale Sukowickim, którego wody wpadają do Odry. Ciek ten wpływa na teren Gminy Reńska Wieś w sąsiedztwie wsi Gierałtowice, a następnie przepływa przez grunty wsi Długomiłowice, Dębowa, Reńska Wieś.

Wody stojące stanowią urozmaicenie sieci rzecznej. Są to starorzecza Odry oraz sztuczne zbiorniki, w tym największe, powstałe na bazie wyrobiska poeksploatacyjnego żwiru "Dębowa" o powierzchni ok. 65 ha.

Jednolite części wód powierzchniowych

W procesie wdrażania postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce wyznaczono jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), stanowiące podstawową jednostkę dla realizacji prac planistycznych. Obszar gminy znajduje się w zasięgu siedmiu jednolitych części wód. Cały teren gminy Reńska Wieś położony jest w obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Górnej Odry.

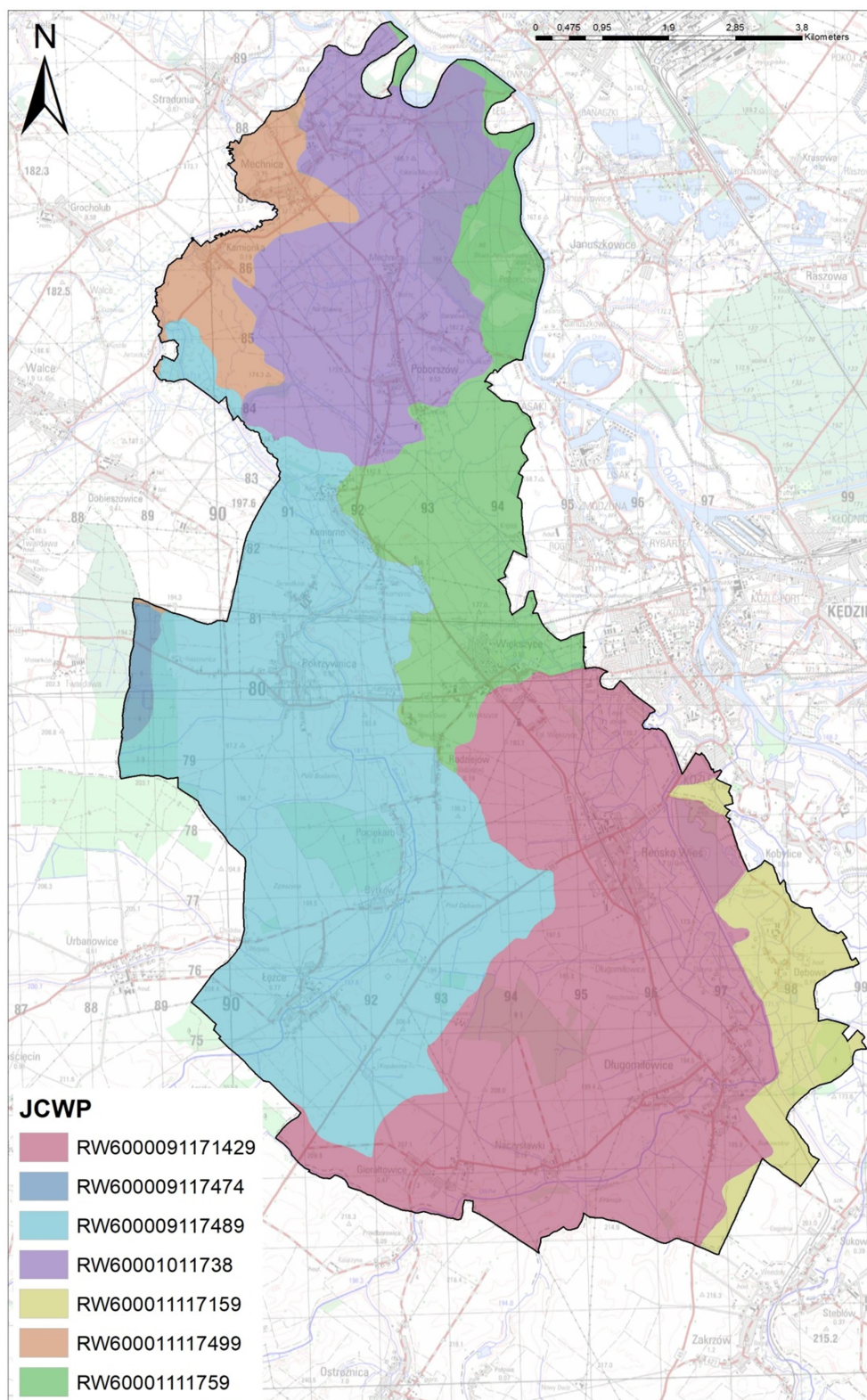

Tabela 5. Charakterystyka JCWP zlokalizowanych w zasięgu gminy Reńska Wieś (Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry, 2023 r.)

Nazwa JCWP	Trzciniec	Dopływ spod Marianków	Ligocki Potok	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Odra od Kanalu Gliwickiego do Osobłogi	Olszówka	Odra od granicy do Kanalu Gliwickiego
Kod JCWP	RW60001011738	RW600009117474	RW600009117489	RW600011117499	RW60001111759	RW6000091171429	RW600011117159
Typ JCWP	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Potok lub strumień nizinny	Potok lub strumień nizinny	Rzeka nizinna	Rzeka nizinna	Potok lub strumień nizinny	Rzeka nizinna
Status JCWP	naturalna część wód	naturalna cześć wód	naturalna cześć wód	naturalna cześć wód	silnie zmieniona część wód	silnie zmieniona część wód	silnie zmieniona część wód
Stan/potencjał ekologiczny	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	umiarkowany stan ekologiczny	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	zły potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	makrofity, bezkręgowce, ichtiofauna	nie dotyczy	BZT5, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V)	azot ogólny, azot azotanowy	przewodność, azot ogólny, azot azotanowy; fitoplankton, makrofity, makrobezkręgowce	nie dotyczy	przewodność, azot ogólny, azot azotanowy; fitoplankton, ichtiofauna
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry	brak danych	brak danych	brak danych	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; bromowane difenyloetery, rtęć	kadm	benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; bromowane difenyloetery
Stan ogólny	brak danych	brak danych	zły	brak danych	zły	zły	zły
Główne źródło presji troficznych	nie dotyczy	nie dotyczy	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)	nie dotyczy	odpływ miejski (wody opadowe)
Główne źródło presji zasalających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	ścieki przemysłowe i komunalne	nie dotyczy	nie dotyczy
Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe	budowle piętrzące - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne i rzeki pozostałe	nie dotyczy	budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe – rzeki główne, górnictwo - rzeki główne
Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona
Cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności ciekłu dla migracji ichtiofauny o ile	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartości w wodzie: do 2740 μS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa	dobry potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartości w wodzie: do 2740 μS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa

Nazwa JCWP	Trzciniec	Dopływ spod Marianków	Ligocki Potok	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Olszówka	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego
			jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D		jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla łososia)		jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra od ujścia Kanału Gliwickiego do ujścia Olzy (dla łososia)
Cel środowiskowy stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	dobry stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
Typ odstępstwa wynikający z art. 4 ust. 4 RDW	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
Uzasadnienie odstępstwa	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MIR, EFI+PL/ IBI_PL, MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	-	-	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy; IFPL, MIR, MMI; benzo(b)fluoranten(w), bromowane difenyloetery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: kadm(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, IFPL, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(g(w), h(w), i)perylen(w), bromowane difenyloetery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Typ odstępstwa wynikający z art. 4 ust. 5 RDW	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK
Uzasadnienie odstępstwa	-	-	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot	-	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników:	-	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników:

Nazwa JCWP	Trzciniec	Dopływ spod Marianków	Ligocki Potok	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Olszówka	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego
			ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor, ogólny, fosforany, BZT5, Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).		przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i) perylen(w),fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).		przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Typ odstępstwa wynikający z art. 4 ust. 7 RDW	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” (Dz. U. 2023 poz. 335). Opracowanie planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Plany są narzędziem polityki wodnej w Polsce i stanowią podstawę do podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Zagrożenie powodziowe

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy związane jest z obecnością rzeki Odry.

W 2022 r. zostały udostępnione mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego, które uwzględniają trójstopniową ocenę ryzyka, opartą na prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi: 10%, 1% i 0,2%.

Zagrożenie 10% (tzw. powódź o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat): w obszarach o takim zagrożeniu, ryzyko powodzi jest stosunkowo wysokie.

Zagrożenie 1% (tzw. powódź stuletnia): obejmuje tereny, gdzie ryzyko powodzi występuje raz na 100 lat, co oznacza poważniejsze, ale rzadsze zagrożenie.

Zagrożenie 0,2% (tzw. powódź pięćsetletnia): obejmuje tereny, gdzie ryzyko powodzi występuje raz na 500 lat, co oznacza poważniejsze, ale zdecydowanie rzadsze zagrożenie.

Największe zagrożenie powodziowe występuje w dolinie rzeki Odry w szczególności we wsi Dębowa, Poborszów i Mechnica. Zagrożenie pośrednie występuje w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach oraz na użytkach rolnych położonych w trasie niższej doliny Odry (Reńska Wieś - Większyce). Na pozostałych ciekach zagrożenie powodziowe występuje sporadycznie i to przy bardzo silnych opadach skoncentrowanych w zlewni potoku Ligockiego i Olszy.

Na mapie poniżej przedstawiono również zasięg podtopień, który obrazuje maksymalny możliwy zasięg występowania podtopień w sąsiedztwie dolin rzecznych, które mogą nastąpić na skutek podniesienia się zwierciadła wód podziemnych. Należy jednak zaznaczyć, że zasięg ten nie pokrywa się ze strefą zalewów wód powierzchniowych (powodzi).

Zagrożenie suszą

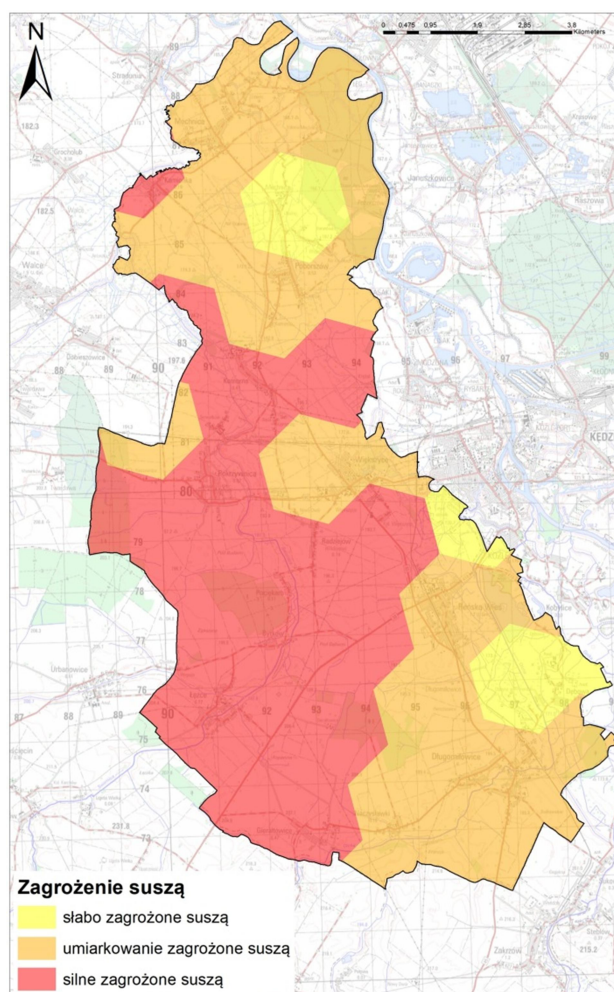
Susza rozumiana jest jako zjawisko naturalne, wywołane przez długotrwały brak opadów atmosferycznych, przejawiający się okresowym obniżeniem poziomu wód powierzchniowych lub podziemnych, mogące skutkować ograniczeniami w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej. Wyróżniamy następujące typy suszy:

- atmosferyczną,
- rolniczą,
- hydrologiczną,
- hydrogeologiczną.

Głównym skutkiem suszy jest ograniczenie wielkość dostępnych zasobów wodnych przeznaczonych do użytkowania i zabezpieczających funkcjonowanie ekosystemów.

Podczas opracowywanie Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy określono stopnie zagrożenia każdego z typów suszy. Ocenę łącznego zagrożenia wszystkimi wymienionymi powyżej typami suszy uzyskano przez zsumowanie wyników zagrożenia uzyskanych kolejno dla suszy rolniczej, hydrologicznej i hydrogeologicznej.

Na terenie gminy Reńska Wieś występują głównie tereny umiarkowanego i silnego zagrożenia suszą, niewielkie fragmenty gminy w sąsiedztwie Poborszowa i Reńskiej Wsi znajdują się w zasięgu terenów słabego zagrożenia suszą.

Gleby, szata roślinna i świat zwierzęcy

Gleby

Gmina Reńska Wieś ma charakter rolniczy, charakteryzuje się jednymi z najlepszych w powiecie warunków dla produkcji rolniczej, Gmina posiada jeden z wyższych w województwie opolskim wskaźników jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący ponad 80 punktów (83,5) wg IUNG Puławy.

Występuje tu kilka typów gleb: bielice, gleby brunatne, czarne ziemie, mady, rędziny i gleby pochodzenia organicznego. Najbardziej urodzajne gleby w gminie mają wsie: Gierałtowice, Radziejów, Łężce, najsłabsze wsie: Mechnica i Kamionka. Na terenie Gminy Reńska Wieś występują następujące typy gleb: pseudobielicowe (płowe) (między Komornem, a Długomiłowicami, Naczysławkami, Bytkowem i Wygodą oraz wyspowo koło Mechnicy), brunatne właściwe (w południowej części Gminy: w okolicach wsi Długomiłowice, Gierałtowice i Łężce oraz wyspowo koło wsi Większyce), brunatne wylugowane i kwaśne (wyspowo w okolicach Mechnicy, Poborszowa, Więszyc i Pokrzywnicy oraz większy kompleks w trójkącie Łężce, Gierałtowice i Bytków), czarne ziemie (wyspowo w okolicach Poborszowa i Bytkowa), mady (wzdłuż rzeki Odry - na wschód od linii wsi: Mechnica, Poborsów, Więszyc, Reńska Wieś, Długomiłowice oraz w dolinie Olchy i Swomicy), hydrogeniczne – mułowo - torfowe (wyspowo przy zachodniej granicy Gminy koło Kamionki oraz w dolinie Odry w okolicach wsi Poborsów i Więszyc), piaskowe o różnej genetyce (występują wyspowo w północnej części Gminy).

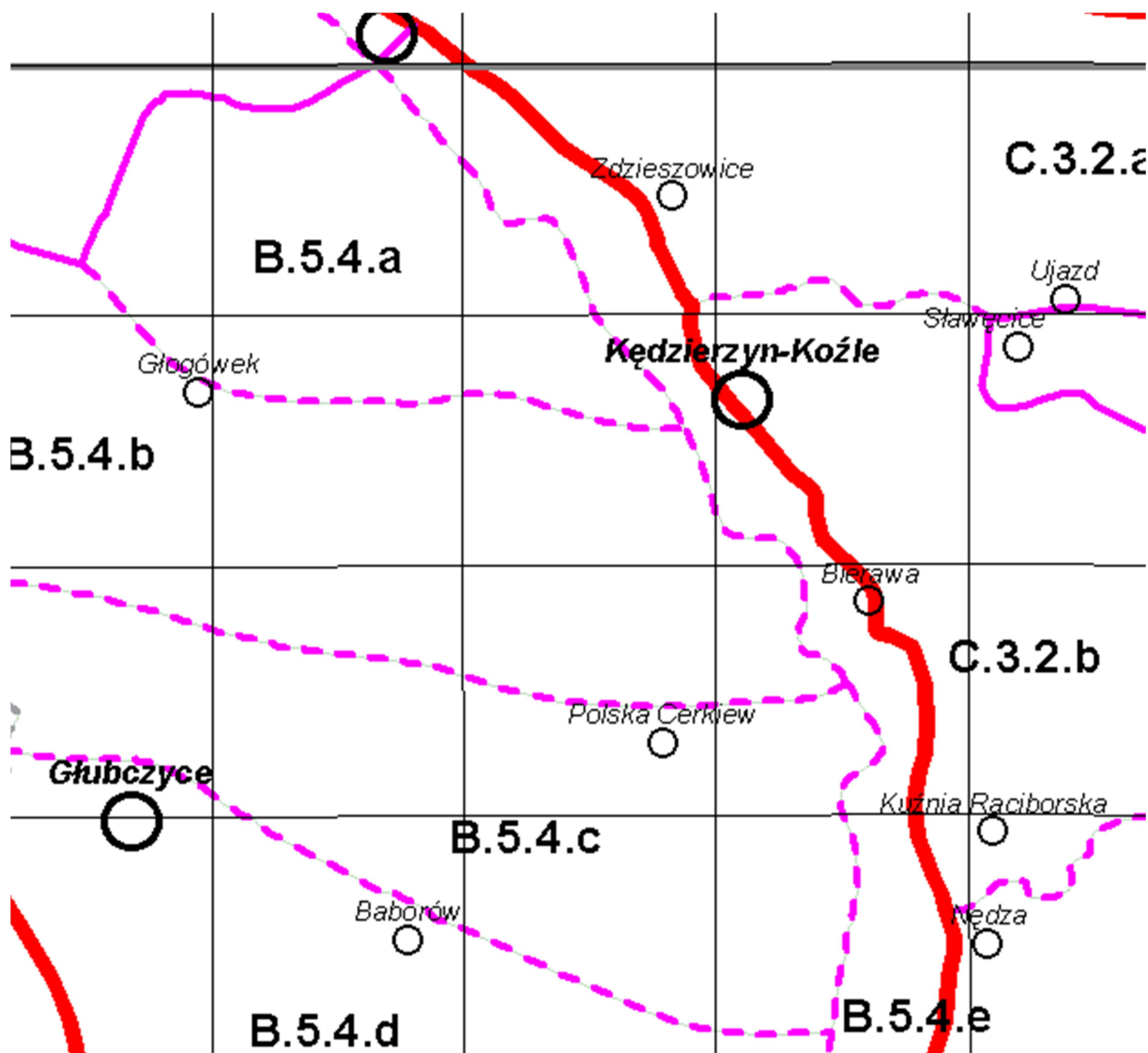
Walory szaty roślinnej i świata zwierzęcego

Szata roślinna

Obszar gminy Reńska Wieś położony jest w całości w zasięgu kontynentalnego regionu biogeograficznego, który rozciąga się szerokim pasem ze wschodu na zachód przez środek kontynentu europejskiego. Po ustąpieniu lodowców ostatniego zlodowacenia region pokryły tereny podmokłe i liściaste lasy bukowe. Lasy zostały w większości wykarczowane, aby zrobić miejsce pod uprawę, a rzeki zostały uregulowane, znacznie zmniejszając tym obszary siedlisk na terenach podmokłych.

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Matuszkiewicza obszar gminy znajduje się w obrębie działu Brandenbursko-Wielkopolskiego (B), w Krainie Dolnośląskiej (B.5), w Okręgu Płaskowyżu Głubczyckiego (B.5.4), w następujących podokręgach:

- Brożeckim (B.5.4.a);
- Prudnicko-Głogóweckim (B.5.4.b);
- Doliny Odry „Ujście Olzy - Krapkowice (29-125 km)” (B.5.4.e)²⁰.

Rysunek 14 Regionalizacja geobotaniczna w okolicach gminy Reńska Wieś²¹

²⁰ Matuszkiewicz J.M. Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski) IGI PAN, Warszawa, 2008

Roślinność potencjalna

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej rozumie się hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska. Zakłada się przy tym, że stan ten rozpoznaje się dla aktualnego zróżnicowania siedlisk, uwzględniając zmiany w siedliskach, jakie spowodowała dotychczasowa działalność człowieka. Skutkiem tego pojęcie „potencjalnej roślinności naturalnej” nie jest tożsame z pojęciem „roślinności pierwotnej”. Zakłada się także pominięcie czynnika czasu, koniecznego dla realizacji procesów sukcesyjnych w warunkach realnych. Z tych powodów „potencjalna roślinność naturalna” nie jest prognozowanym stanem roślinności w przyszłości, lecz opisuje aktualny potencjał biologiczny siedlisk.²²

Potencjalną roślinność naturalną określa się na podstawie rozpoznania rzeczywistych zbiorowisk roślinnych tworzących tzw. „dynamiczne kręgi zbiorowisk roślinnych” oraz bezpośredniej i pośredniej analizy siedliska abiotycznego. Na tej drodze dedukuje się najbardziej prawdopodobny stan zbiorowiska finalnego naturalnej sukcesji, określany jako „zbiorowisko potencjalne”. Zbiorowiska potencjalne identyfikowane są z jednostkami podziału typologicznego (najczęściej z zespołami czyli asocjacjami) rozpoznanymi fitosocjologicznie w danym regionie.²³

Zgodnie z mapą potencjalnej roślinności naturalnej Polski na terenie gminy Reńska Wieś występują:

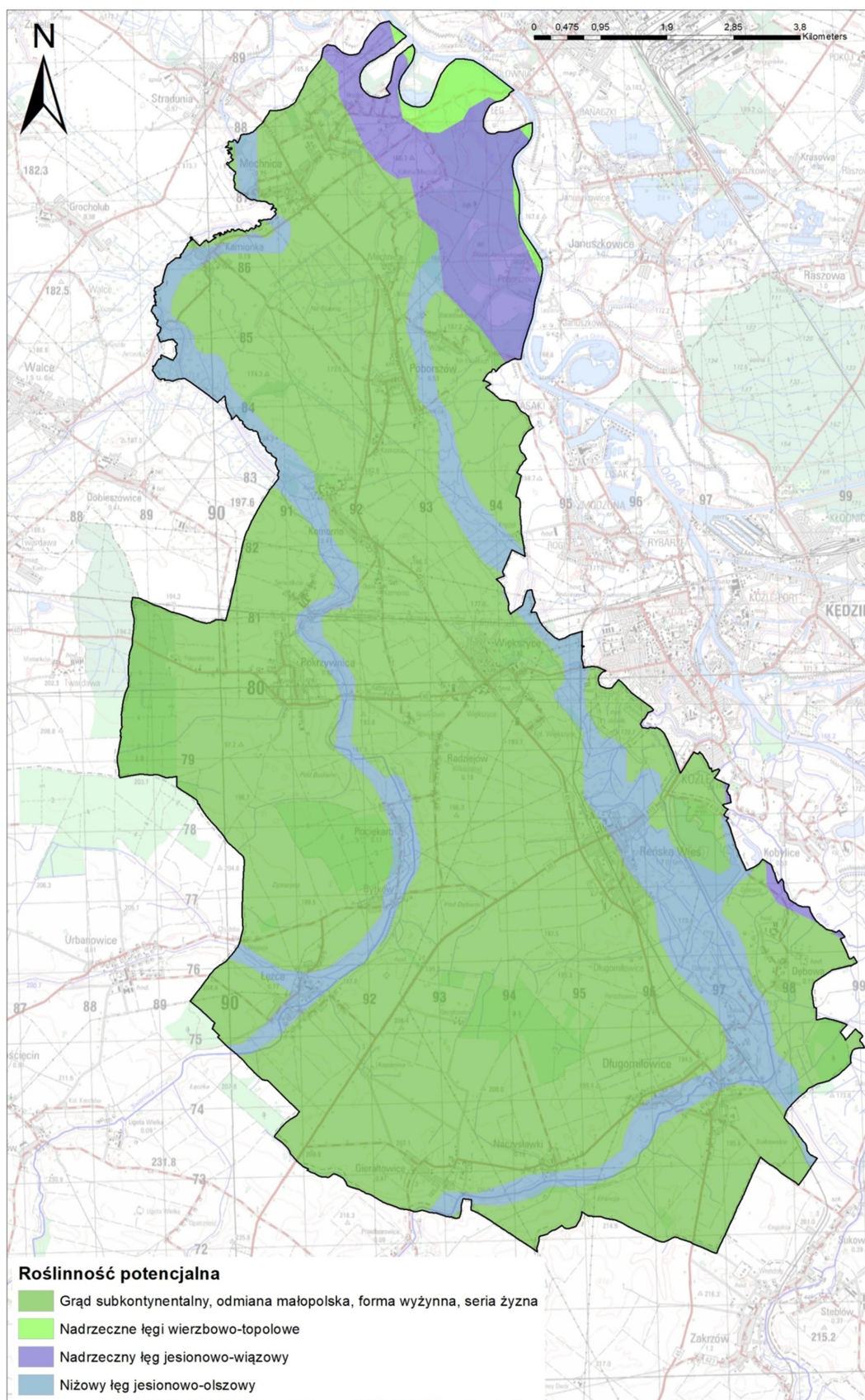
1. Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna,
2. Nadrzeczne łęgi wierzbowo-topolowe,
3. Nadrzeczny łęg jesionowo-wiązowy,
4. Niżowy łęg jesionowo-olszowy.²⁴

²¹ Matuszkiewicz J.M. Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski) IGIpZ PAN, Warszawa, 2008

²² <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html> (dostęp: 10.09.2024)

²³ <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html> dostęp: 10.09.2024

²⁴ Matuszkiewicz J.M. Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski) IGIpZ PAN, Warszawa, 2008

Zieleń publiczna

W gminie Reńska Wieś zasoby zieleni publicznej są ograniczone, ale stosunkowo trwałe i stabilne na przestrzeni lat. Zgodnie z danymi GUS na zasoby zieleni publicznej składają się parki spacerowo – wypoczynkowe (1 obiekt) o powierzchni 75,52 ha, zieleńce (21 obiektów) o powierzchni 9,16 ha oraz cmentarze (10 obiektów) o powierzchni 4,57 ha.

Lasy

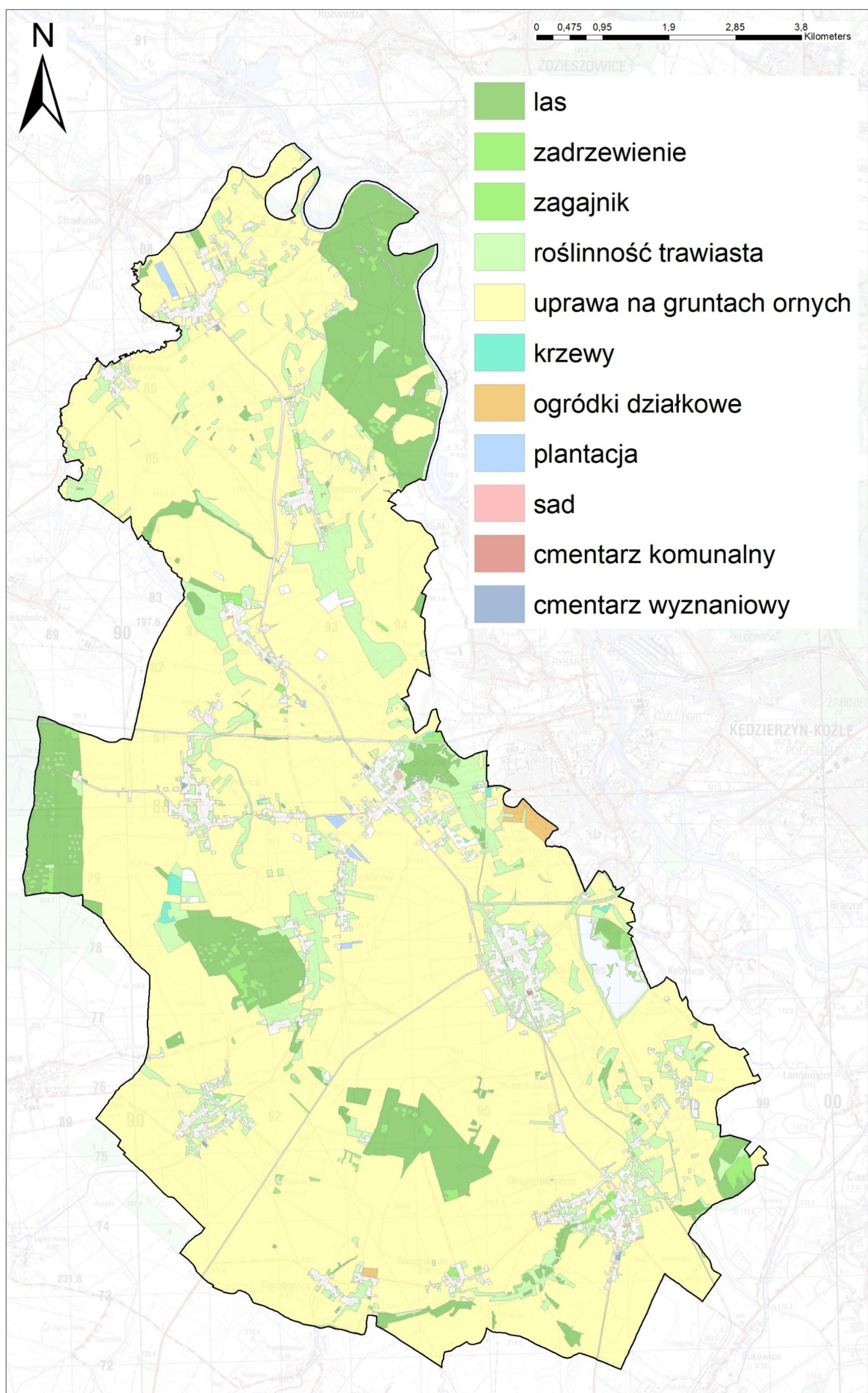
Od 2015 roku areał leśny na terenie gminy nieznacznie rośnie i w 2024 r. wynosił 951,38 ha, z czego 895,66 ha to lasy publiczne Skarbu Państwa, natomiast 55,72 ha to lasy prywatne. Lesistość gminy jest niska w porównaniu do średniej krajowej i w 2024 r. wynosiła 9,7%.

Lasy na terenie gminy należą do dwóch nadleśnictw: Kędzierzyn (centralna i południowa część gminy) oraz Strzelce Opolskie (północna część gminy).

W lasach nadleśnictwa Kędzierzyn dominują bory mieszane, które pokrywają 70% powierzchni lasów Nadleśnictwa. Gatunkiem panującym jest tu sosna, która pokrywa 65% powierzchni drzewostanów, następnie brzoza 15% i dąb 10%, udział pozostałych gatunków, takich jak modrzew, świerk, olsza i inne liściaste, wynosi łącznie 10%.²⁵

W lasach nadleśnictwa Strzelce Opolskie dominują siedliska lasowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków liściastych oraz siedliska borowe, czyli drzewostany z przewagą gatunków iglastych, najczęściej sosny i świerku. Występują tu także olsy, czyli lasy porastające żyzne, bagienne tereny.

²⁵ <https://kedzierzyn.katowice.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa> (dostęp: 05.01.2026)

Świat zwierzęcy

Skład fauny w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań, jest mocno ograniczony. Większe kompleksy upraw w sąsiedztwie fitocenoz leśnych i terenów dolinnych charakteryzują się większą różnorodnością zarówno kręgowców i bezkręgowców. Duża, odkryta przestrzeń, w pełni sezonu wegetacyjnego pokryta zwartą wysoką darnią sprzyja występowaniu gatunków zwierząt, reprezentujących różne gromady, które preferują ten właśnie typ siedliska. Do występujących na terenie miasta ssaków prawdopodobnie należą: wiewiórka (*Sciurus vulgaris*), jeż (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*), łasica zwyczajna (*Mustella nivalis*) czy nietoperze (*Chiroptera*). Spośród awifauny na terenie gminy występować mogą między innymi: ptaki drapieżne jak: trzmielojad (*Pernis apivorus*), jastrząb (*Accipiter gentilis*), krogulec (*Accipiter nisus*), kania czarna (*Milvus milvus*), kobuz (*Falco subbuteo*), rodzina dzięciołowatych (*Picidae*) oraz inne jak: skowronek (*Alauda arvensis*), świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*), świerszczak (*Locustella naevia*), kuropatwa (*Perdix perdix*), bażant (*Phasianus colchicus*), łączak (*Tringa grallo*), dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbica*), szpak (*Sturnus vulgaris*), sikorka bogatka (*Parus major*), modraszka (*Parus caeruleus*), drozd śpiewak (*Turdus philomelos*), kos (*Turdus merula*), pokrzewka czarnołbista (*Sylvia atricapilla*), kukułka (*Cuculus canorus*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), sójka (*Garrulus glandarius*), sroka (*Pica pica*), kruk (*Corvus corax*), trznadel (*Emberiza citrinella*). W bezpośredniej bliskości cieków i zbiorników wodnych występuje prawdopodobnie bogactwo fauny płazów i mięczaków. Należy spodziewać się więc obecności następujących populacji płazów: ropucha zwyczajna (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), żaba jeziorna (*Rana lessonae*) i traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*). Z pośród gadów występować mogą: zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), jaszczurka żyworódka (*Lacerta vivipara*), zwinka (*Lacerta agilis*), gniewosz plamisty (*Coronella austriaca*) i padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*). Usytuowanie siedzib ludzkich w sąsiedztwie niewielkich zadrzewień sprzyjać może zachodzeniu na te tereny - sarny (*Capreolus capreolus*), lisa (*Vulpes vulpes*) i przedstawicieli drobnej fauny.

Obszary i obiekty chronione

Na terenie gminy zlokalizowane są: obszar chronionego krajobrazu, obszar natura 2000, użytk ekologiczny oraz 2 pomniki przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Łęg Zdieszowicki został wyznaczony 01.01.1989 r. na mocy Uchwały Nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. w sprawie ochrony walorów krajobrazu. Obszar ma powierzchnię 609,4 ha i obejmuje unikatowy las łęgowy przechodzący w łąkę.

Obszary Natura 2000

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej. Podstawą funkcjonowania programu są dwie unijne dyrektywy tzw.: Dyrektywa ptasia i Dyrektywa siedliskowa:

- Dyrektywa ptasia (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) - określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem;
- Dyrektywa siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) - ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

W myśl wyżej wymienionych aktów prawa każdy kraj członkowski Unii Europejskiej ma obowiązek zapewnić siedliskom przyrodniczym i gatunkom wymienionym w załącznikach Dyrektywy siedliskowej i ptasiej warunki sprzyjające ochronie, lub zadbać o odtworzenie ich dobrego stanu m.in. poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te siedliska i gatunki występują. Dyrektywy wyznaczają dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) / specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Obszar Natura 2000 Łęg Zdzieszowicki PLH160011 obejmuje jeden z nielicznych w opolskiej części doliny Odry kompleks łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych Ficario-Ulmetum, które miejscami nawiązują do wilgotnych grądów. Położony jest na lewostronnej terasie zalewowej rzeki, przy czym zalewy powierzchniowe w obrębie całego obszaru występują sporadycznie. Powierzchnia terenu jest w większości płaska, ale poprzedzielana ciekami wodnymi, starorzeczami oraz niewielkimi powierzchniami łąk i nieużytków. Prawdopodobnie ze względu na ograniczenie wylewów w wielu miejscach lasy łągowe przyjmują postaci pośrednie do wilgotnych grądów.

Użytek ekologiczny

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Użytek ekologiczny Naczysławki został ustanowiony 13.01.2004 r. na mocy Rozporządzenia Nr 0151/P/9/2003 Wojewody Opolskiego z 08.12.2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Obszar stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków o powierzchni 2,8 ha i obejmuje śródleśną łąkę, miejsce łągowe ptactwa wodno - błotnego

Pomniki przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie gminy drzewo oraz grupa drzew zostały objęte ochroną jako pomniki przyrody.

Tabela 6 Lista pomników przyrody na terenie gminy Reńska Wieś

Lp.	Data ustanowienia	Gatunek/informacja o pomniku	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obwód [cm]	Lokalizacja
1	1970-05-18	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	19	134	422	Rośnie na działce nr 31/36 obręb Komorno, na terenie założenia pałacowo-parkowego w Komornie, wpisanego do rejestru zabytków woj. opolskiego, stanowiącym własność osób fizycznych (w obrębie budynku dworku usytuowanego w parku zabytkowym – zachodnia część)
2	1970-05-18	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> (<i>Platanus xhispanica</i>)	19	236	741	Rosną na działce nr 31/36 obręb Komorno, na terenie założenia pałacowo-parkowego w Komornie, wpisanego do rejestru zabytków woj. opolskiego, stanowiącym własność osób fizycznych (w obrębie budynku dworku usytuowanego w parku zabytkowym – wschodnia część)

2. Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Standardy jakości powietrza atmosferycznego

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu przedstawiono w tabeli poniżej (tabela 7).

Tabela 7. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Margines tolerancji [%][$\mu\text{g}/\text{m}^3$]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM _{2,5} ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM ₁₀ ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 μm (PM_{2,5}) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 μm (PM₁₀) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	Nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego	utrzymanie stężeń zanieczyszczeń poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
C	Powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartości ołowiu (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀ - ochrona zdrowia ludzi oraz: dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) - ochrona roślin. W przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w roku 2023 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

Tabela 9. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	Nieprzekraczający poziomu docelowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczeń poniżej poziomu docelowego
C	Powyżej poziomu docelowego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Dotyczy: ozonu (O₃) - ochrona zdrowia ludzi, ochrona roślin oraz arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyłe PM₁₀ - ochrona zdrowia ludzi.

Tabela 10. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu, z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczeń	Wymagane działania
D1	Nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczeń poniżej poziomu celu długoterminowego
D2	Powyżej poziomu celu długoterminowego	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

Stan jakości powietrza²⁶

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu wydał w 2025 roku „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2024 roku”. Województwo zostało podzielone na strefy, a gmina Reńska Wieś znalazła się w strefie opolskiej. Ze względu na ochronę zdrowia, zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki (SO₂), dwutlenkiem azotu (NO₂), tlenkiem węgla (CO), benzenem (C₆H₆),

²⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim w 2024 roku, GIOŚ, RWM w Opolu, 2025

pyłem zawieszonym PM₁₀, pyłem zawieszonym PM_{2,5}, ołowiem w pyłe PM₁₀ (Pb), arsenem w pyłe PM₁₀ (As), kadmem w pyłe PM₁₀ (Cd), niklem w pyłe PM₁₀ (Ni) sytuowało strefę opolską w klasie A, dla której stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Natomiast poziom benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (B(a)P) sytuował strefę w klasie C, dla której stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziom dopuszczalny. Poziom ozonu (O₃) sytuowało strefę w klasie D2 czyli powyżej poziomu celu długoterminowego.

Tabela 11. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy opolskiej²⁷

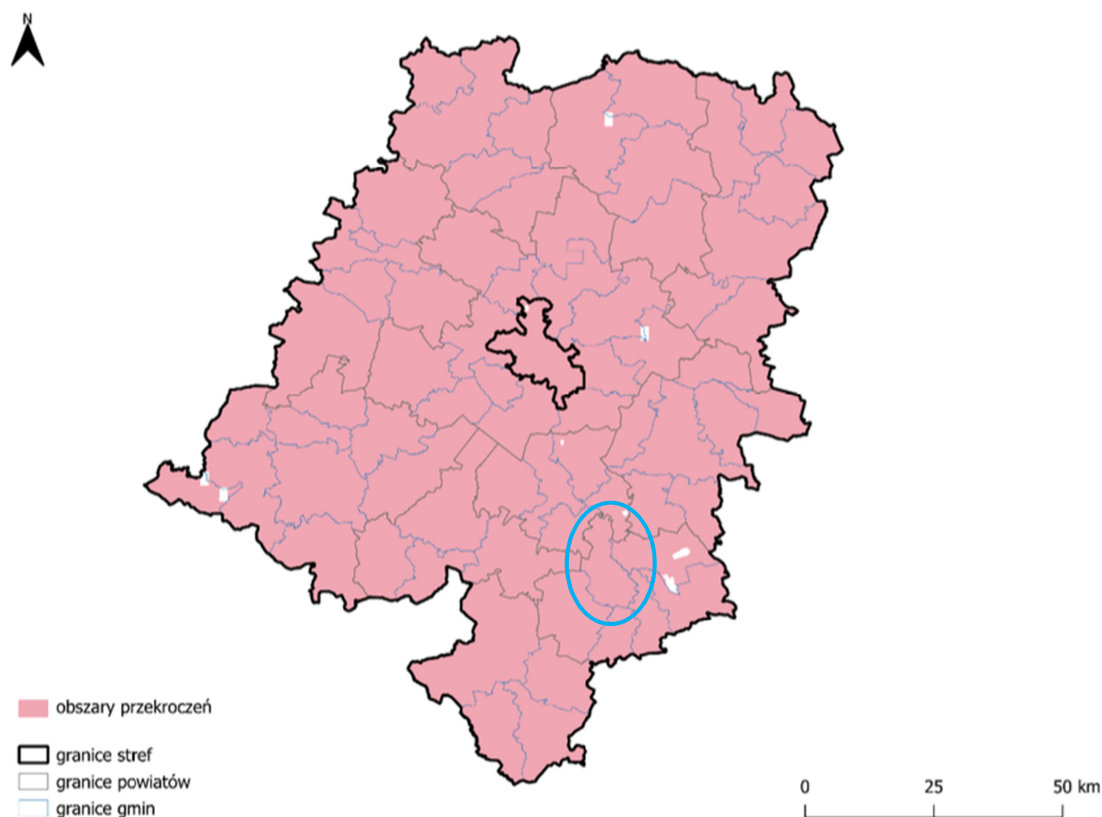
Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P
opolska	A	A	A	A	A/D2	A	A1	A	A	A	A	C

Poniżej dokonano szczegółowej analizy zanieczyszczenia ozonem oraz benzo(a)pirenem w pyłe PM₁₀ (B(a)P), dla których zanotowano przekroczenia w strefie opolskiej, na podstawie danych pomiarów i modeli prowadzonych w ramach działalności GIOŚ.

Ozon

W strefie opolskiej liczba dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego na poszczególnych stanowiskach pomiarowych w okresie 2016 – 2024 liczba dni z przekroczeniem zawierała się w zakresie od 5 do 28 dni, natomiast w 2024 roku wartości mieściły się w zakresie od 16 do 24 dni.

Na terenie gminy występuje obszar przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

²⁷ Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim w 2024 roku, GIOŚ, RWM w Opolu, 2025

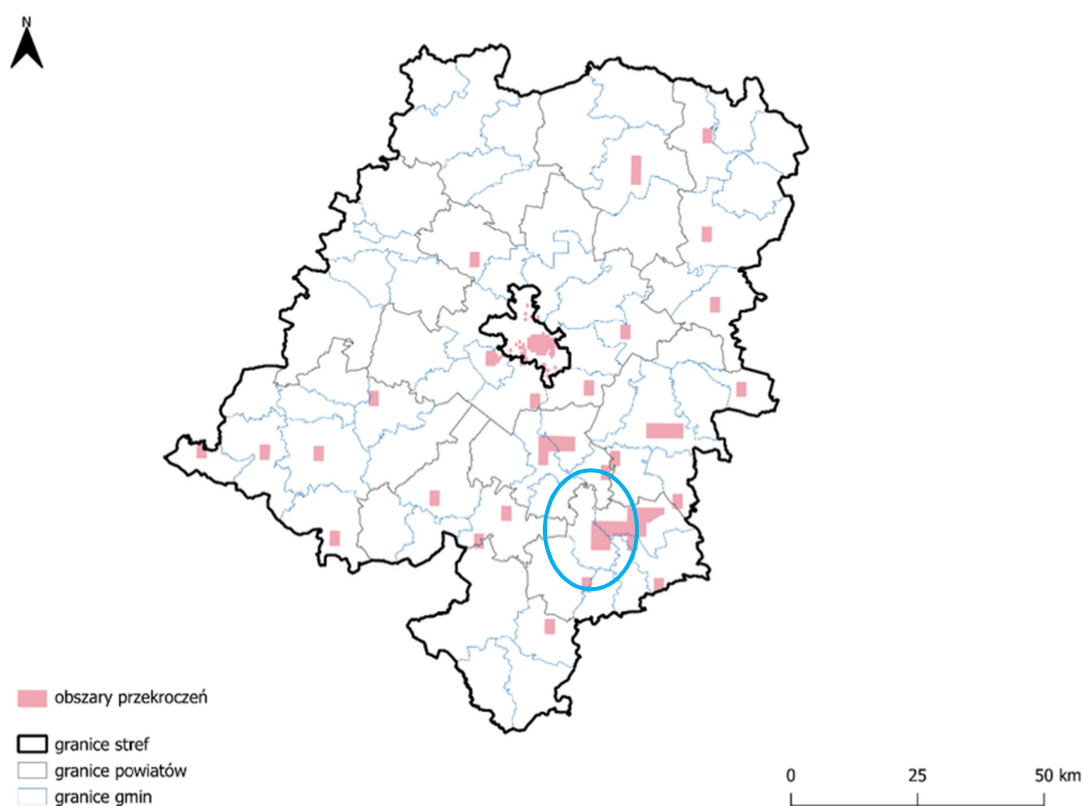
Rysunek 15. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla O_3 , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w województwie opolskim w 2024 roku. Niebieskim okręgiem oznaczono gminę Reńska Wieś²⁸

Benzo(a)piren w pyle PM_{10}

Realizowane w 2024 roku pomiary wykazały, że wartości stężenia średniorocznego przekroczyły poziom docelowy. Sytuacja taka na terenie województwa opolskiego utrzymuje się od lat. Wyjątkiem był rok 2023, w którym odnotowano przekroczenie tylko na jednym stanowisku w strefie opolskiej. Najwyższą wartość benzo(a)pirenu w roku 2024 odnotowano na stacji w Kędzierzynie-Koźlu ($2,1 \text{ ng/m}^3$).

Jako główną przyczynę przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, wskazuje się oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Na terenie gminy Reńska Wieś wskazano obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego B(a)P w pyle zawieszonym PM_{10} .

Rysunek 16. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyle zawieszonym PM_{10} , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie opolskim w 2024 roku. Niebieskim okręgiem oznaczono gminę Reńska Wieś²⁹

Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego,

²⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim w 2024 roku, GIOŚ, RWM w Opolu, 2025

²⁹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim w 2024 roku, GIOŚ, RWM w Opolu, 2025

które jest działaniem długookresowym zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N , które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznie stosowane w celach kontrolnych.

Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Tabela 13. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Na klimat akustyczny wpływ ma głównie hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy). Hałas komunikacyjny można oceniać wg subiektywnej skali uciążliwości (opracowanej przez Państwowy Zakład Higieny). Dla niektórych terenów poziom dopuszczalny należy do kategorii o średniej, a nawet dużej uciążliwości.

Tabela 14. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego

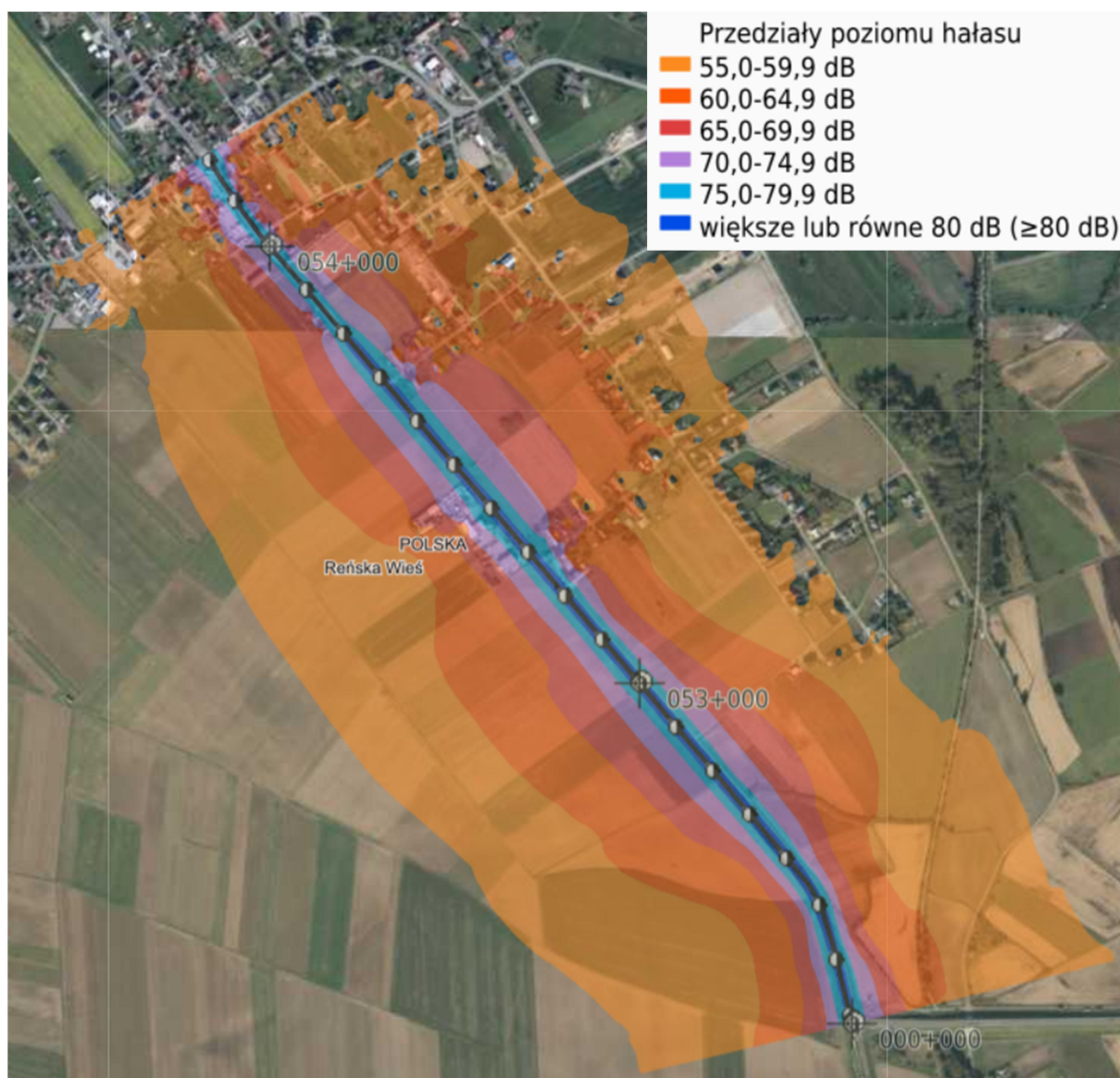
Uciążliwość	L_{Aeq} [dB]
mała	< 52
średnia	52 - 62
duża	63 - 70
bardzo duża	> 70

Hałas należy do najbardziej dokuczliwych problemów środowiska, związanych z rozwojem cywilizacji. W polskim ustawodawstwie, hałasem jest każdy dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16000 Hz, niezależnie od źródła jego pochodzenia ani czasu trwania (*Ustawa Prawo ochrony środowiska, dział II, art. 3, pkt. 5, Dz. U. z 2019, poz. 1396 ze zm.*). Jest to zatem modyfikacja powszechnego rozumienia hałasu jako niepożądanego lub szkodliwego dźwięku, spowodowanego ludzką działalnością.

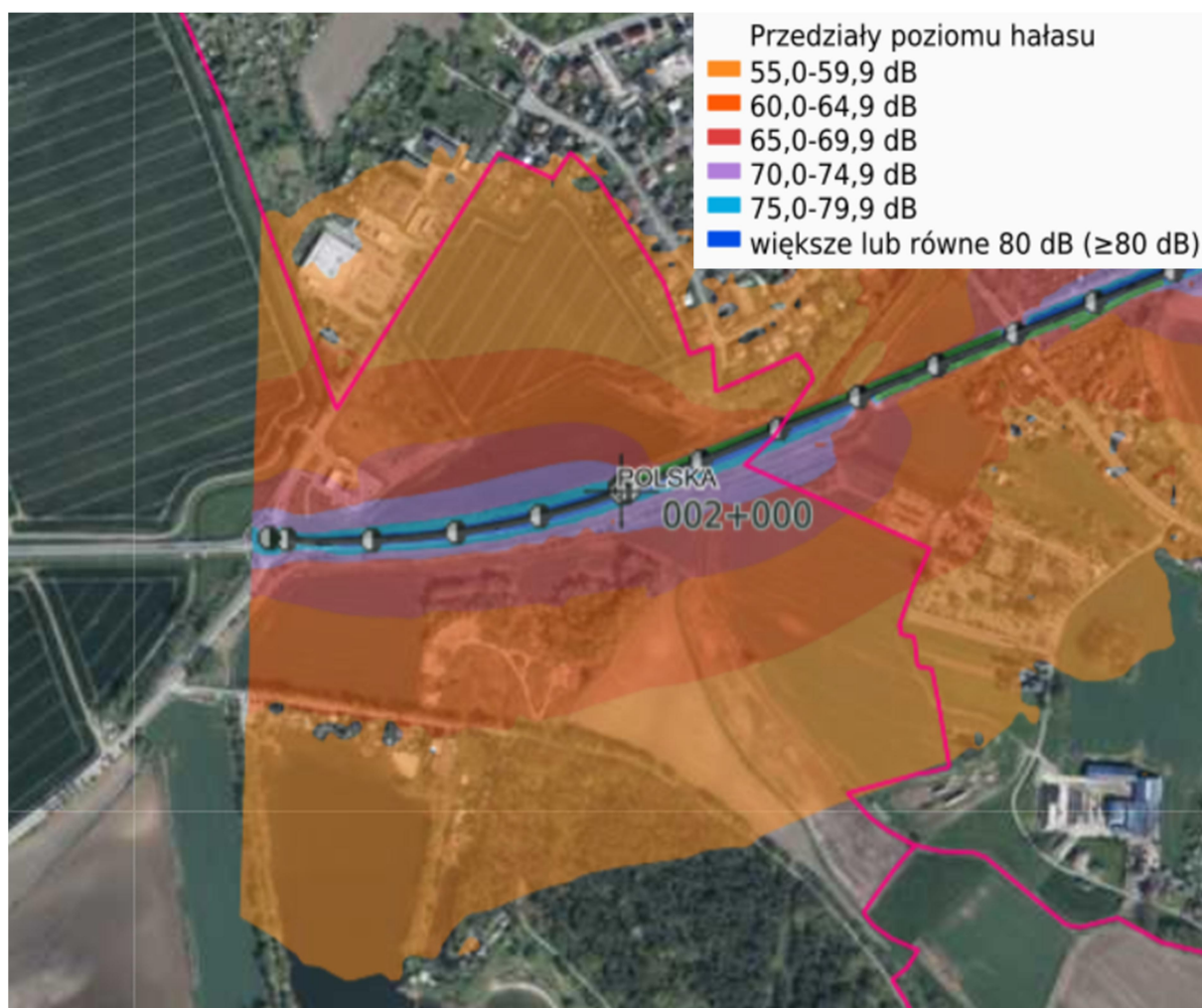
Hałas drogowy

Obecnie głównym czynnikiem kształtującym klimat akustyczny na terenie gminy jest komunikacja drogowa. Na terenie gminy zlokalizowany jest węzeł o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. Krzyżują się tu drogi krajowe nr 38, 40 i 45.

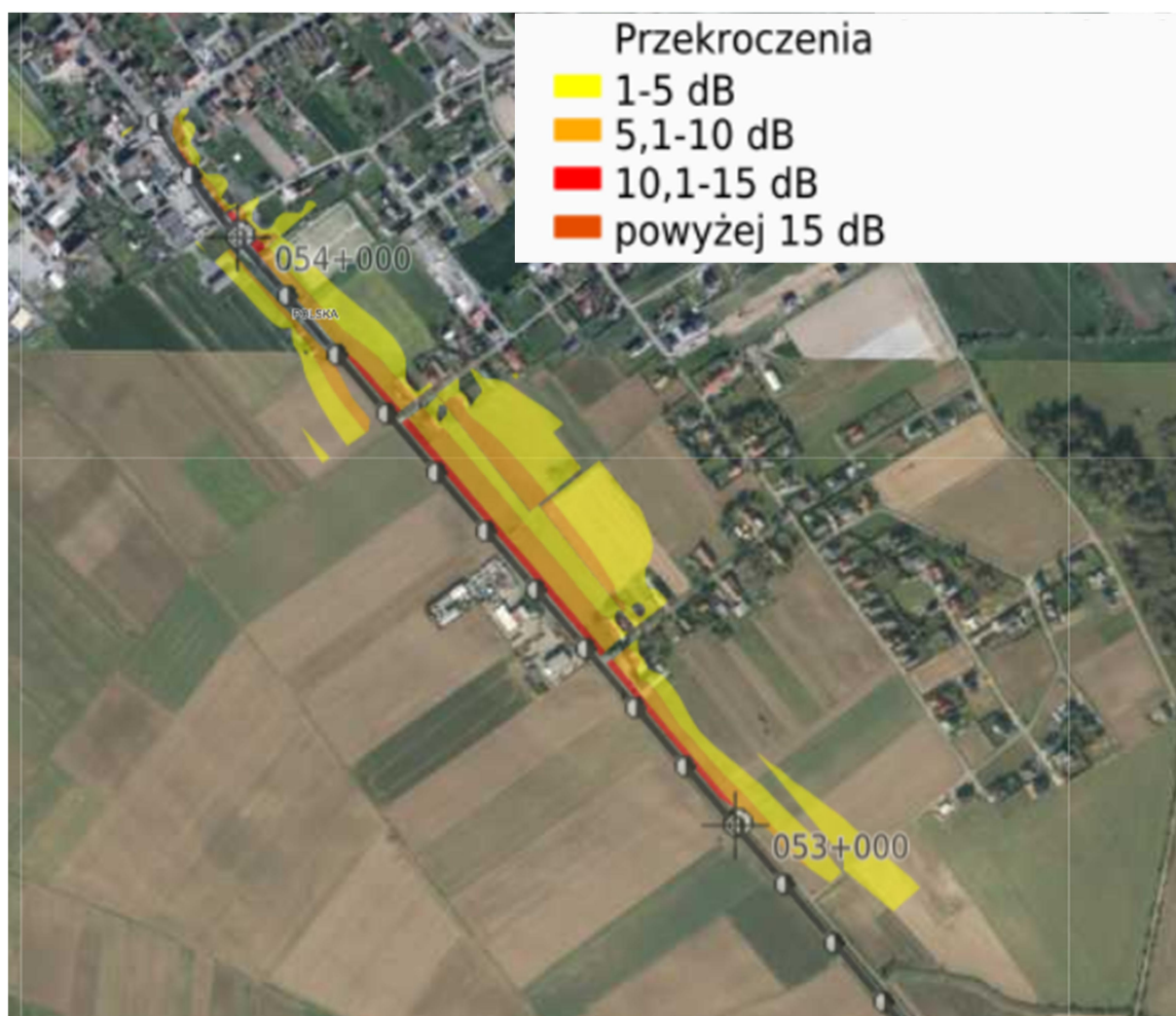
W 2022 roku została opracowana Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie również na drogach zlokalizowanych na terenie województwa opolskiego. Jedynie fragmenty DK40 był objęte badaniem oznacza to, że ruch w obrębie tej drogi był wysoki. Ponadnormatywny poziom hałasu w ciągu drogi DK40 na terenie gminy odnotowano w miejscowości Większyce. Monitoringiem objęty był też fragment DK40 łączący Reńską Wieś i Kędzierzyn Koźle, jednak w ciągu tego odcinka nie zidentyfikowano terenów zagrożonych ponadnormatywnym hałasem.

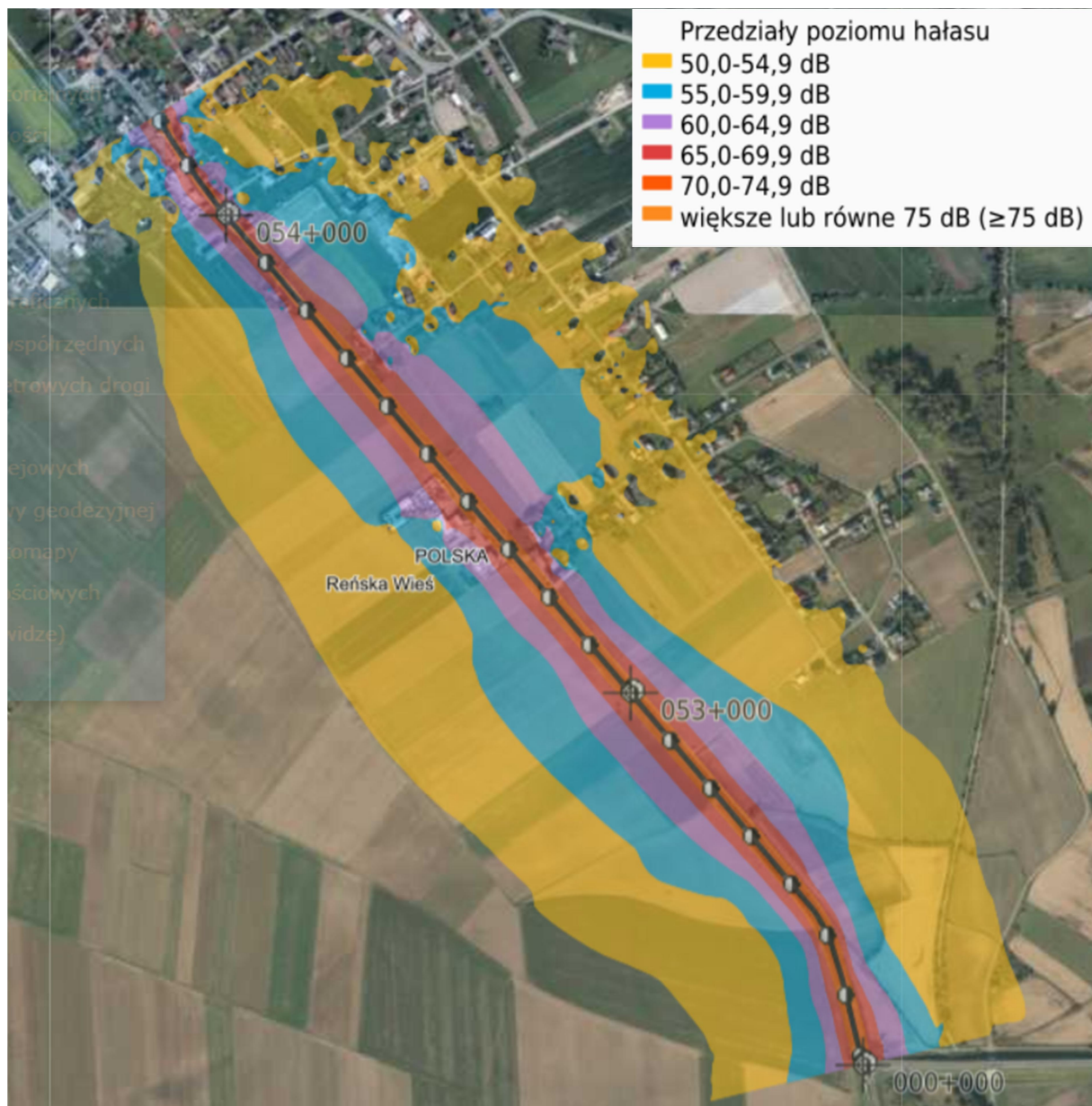
Rysunek 17. Zasięg poziomów hałasu wzdłuż DK40 w miejscowości Węszczyce dla wskaźnika pory dnia L_{DWN}

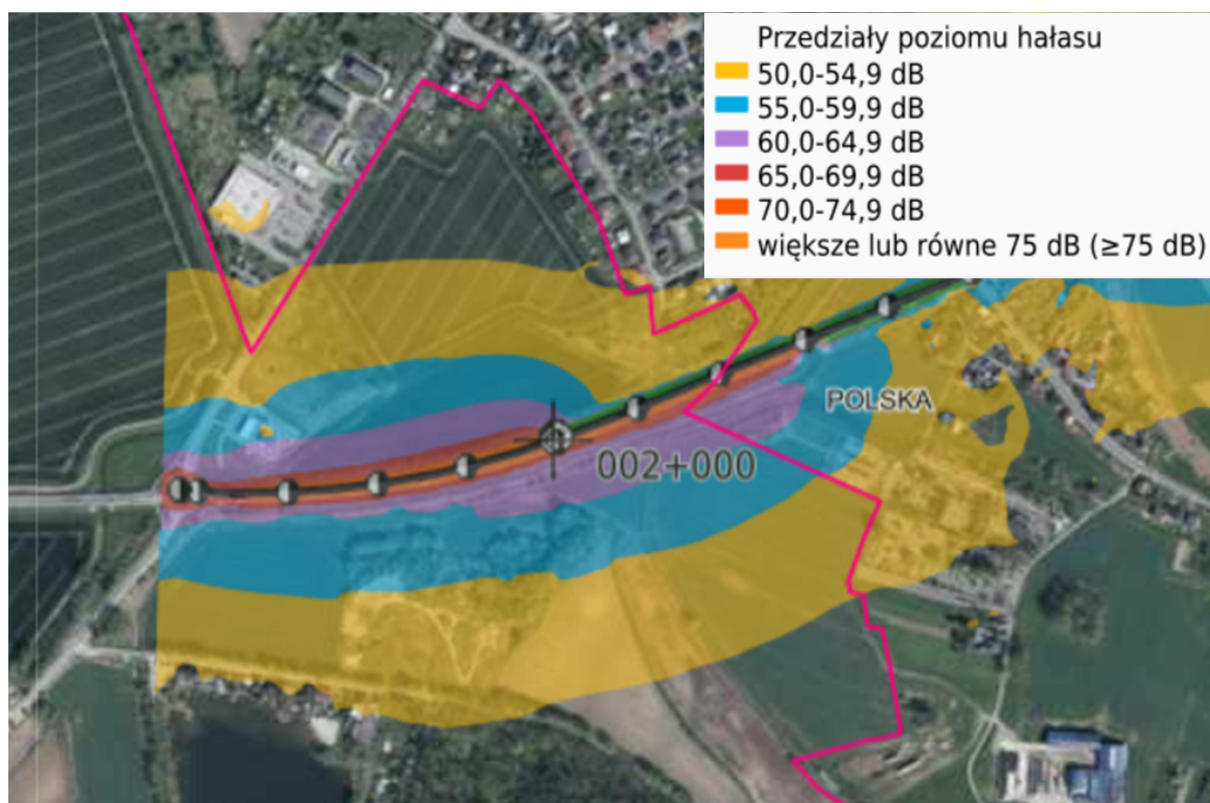
Rysunek 18. Zasięg poziomów hałasu wzdłuż DK40 przy granicy z Kędzierzynem Koźle dla wskaźnika pory dnia L_{DWN}

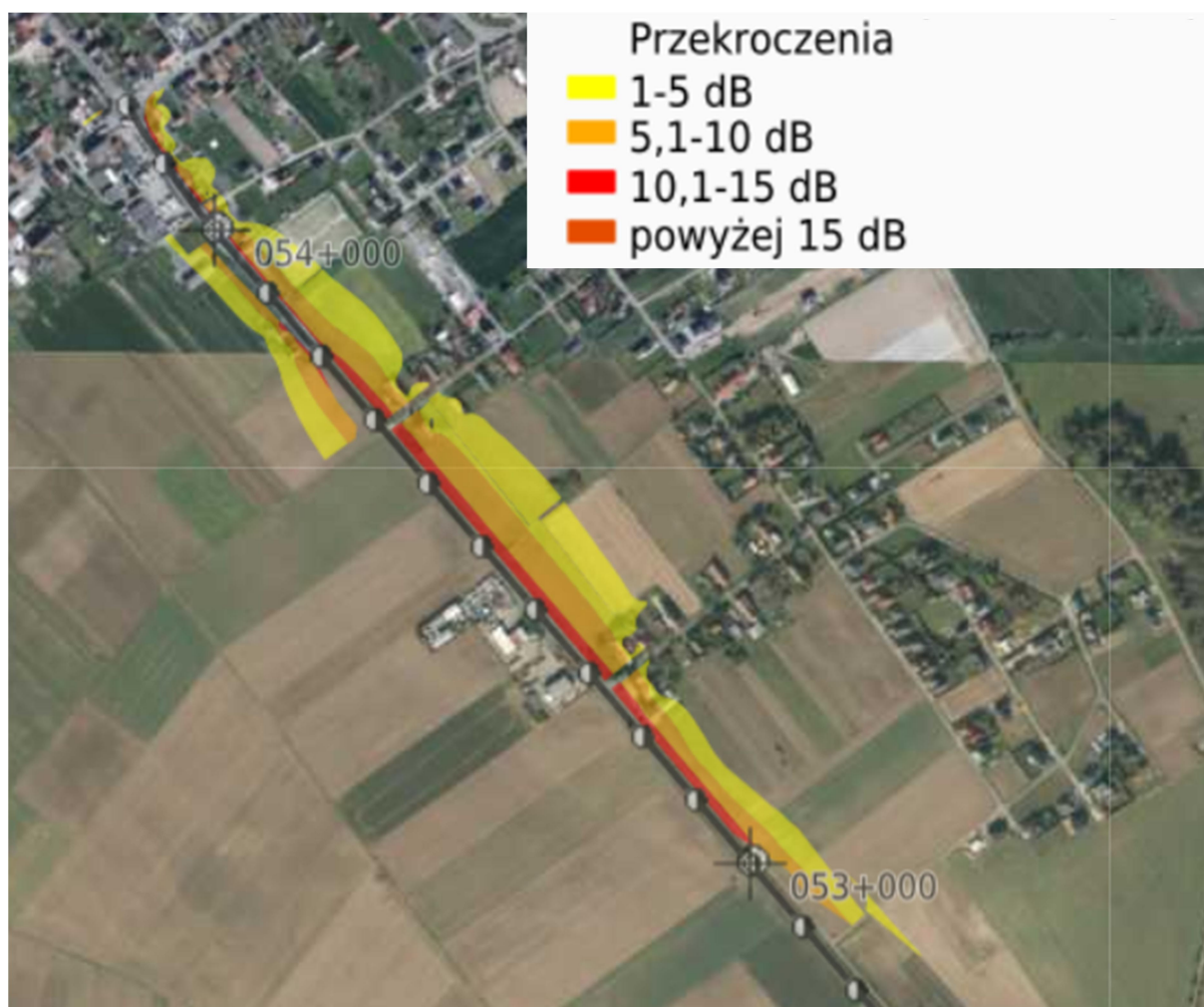
Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń norm hałasu wzdłuż DK40 w miejscowości Większyce dla wskaźnika pory dnia L_{DWN}

Rysunek 20. Zasięg poziomów hałasu wzdłuż DK40 w miejscowości Większyce dla wskaźnika pory nocy L_N

Rysunek 21. Zasięg poziomów hałasu wzdłuż DK40 przy granicy z Kędzierzyna Koźle dla wskaźnika pory nocy L_N

Rysunek 22. Zasięg obszarów przekroczeń norm hałasu wzdłuż DK40 w miejscowości Większyce dla wskaźnika pory nocy L_N

Hałas kolejowy

Przez obszar gminy (północna część) przebiega fragment linii kolejowej nr 137, łączącej Katowice z Legnicą. Linia jest użytkowana odbywa się tu ruch pasażerski i towarowy. Linia kolejowa nie była objęta monitoringiem hałasu kolejowego, ze względu na niską częstotliwość ruchu.

Hałas przemysłowy

Hałas generowany przez obiekty działalności gospodarczej ma charakter lokalny. Związany jest między innymi z lokalizacją zakładów produkcyjnych i wydobywczych oraz obiektów usługowych szczególnie gdy są zlokalizowane w pobliżu terenów o charakterze zabudowy jednorodzinnej lub wielorodzinnej. Na terenie gminy występuje również hałas związany z prowadzeniem działalności rolnej i ma charakter lokalny i okresowy związany z prowadzonymi pracami polowymi.

Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

Największym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych w skali planu są zanieczyszczenia obszarowe związane ze spływami z gruntów ornych, wraz z wodami opadowymi, niewykorzystanych przez rośliny składników nawozowych (głównie azot i fosfor). Jednakże na ogólny stan jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych mają wpływ również źródła zagrożeń zewnętrznych, obejmujące: zrzuty ścieków do wód

z terenów zabudowanych, spływy z terenów rolnych poza obszarem opracowania, składowanie odpadów.

Jakość wód powierzchniowych

Zmniejszenie walorów jakościowych i użytkowych wód powierzchniowych, czyli ich zanieczyszczenie, powodowane jest przez czynniki fizyko-chemiczne lub biologiczne. Część z nich dociera do rzek na drodze naturalnych procesów np. eutrofizacji, wymywania substancji humusowych, gnicia obumierającej masy roślinnej oraz erozji skał. Na wzrost zanieczyszczenia wód ma również wpływ rozwój gospodarczy i przemysłowy. Najczęściej zanieczyszczenia chemiczne i mikrobiologiczne pochodzą ze źródeł punktowych związanych z działalnością człowieka.

Źródła zanieczyszczeń rzek można podzielić na punktowe i powierzchniowe. Źródła punktowe obejmują ujęte w systemy ścieki komunalne i przemysłowe, w których na zanieczyszczenia znaczący wpływ mają ilość pobieranej wody i wielkość odprowadzanych ścieków bytowo-gospodarczych oraz przemysłowych. Istotnymi są również zanieczyszczenia obszarowe trafiające ze spływami wód opadowych i roztopowych do cieków powierzchniowych - są to: nawozy mineralne i organiczne oraz środki ochrony roślin i ścieki bytowe z terenów nieskanalizowanych, a także odcieki z dróg, placów manewrowo postojowych i parkingów.

Główne przyczyny zanieczyszczenia wód powierzchniowych to:

- ścieki bytowe zawierające związki organiczne i biogenne wprowadzane do potoków bez oczyszczenia,
- zanieczyszczenia związane z produkcją rolną,
- zanieczyszczenia spływające ciekami z obszarów położonych powyżej,
- odcieki z nielegalnych składowisk odpadów,
- spływy obszarowe,
- zanieczyszczenia liniowe.

W roku 2023 i 2024 przeprowadzone zostały badania jakości tzw. jednolitych części wód powierzchniowych na terenie całego województwa opolskiego i województw sąsiednich, w tym w punktach pomiarowych w obrębie zlewni JCWP znajdujących się obrębie gminy. W obu latach nie określano stanu ekologicznego oraz nie badano stanu chemicznego. Zgodnie z oceną stanu jednolitych części wód rzek w roku 2023 i 2024 (GIOŚ) stan czystości rzek na obszarze gminy Reńska Wieś w zakresie wskaźników biologicznych można określić jako dobry, tylko w przypadku Odry jak słaby. W zakresie wskaźników fizykochemicznych jakość wód na terenie gminy można określić jako dobry.

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrolity, makrobezkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

Obciążeniem dla wód powierzchniowych są niekontrolowane zrzuty nieoczyszczonych ścieków bytowych. Ścieki bytowe wnoszą zanieczyszczenia organiczne i powodują skażenia bakteriologiczne. Do wód powierzchniowych odprowadzane są też zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych i liniowych choć w bardzo niewielkim stopniu. Źródła zanieczyszczeń obszarowych to głównie tereny zurbanizowane, obszary rolne oraz zanieczyszczenia przedostające się do wód powierzchniowych z wodami gruntowymi. Zanieczyszczenia liniowe to głównie zanieczyszczenia komunikacyjne (drogowe). Wymienione źródła mogą powodować podwyższone stężenia związków biogennych (głównie azotanów), zanieczyszczeń podobnych do komunalnych oraz zawierać węglowodory aromatyczne, związane z zanieczyszczeniami emitowanymi przez samochody. Najpoważniejsze zagrożenia stanowią ogniska punktowe i mało powierzchniowe. Ich źródłem są m.in.: nielegalne składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, magazyny i stacje paliw, oraz miejsca zrzutu ścieków komunalnych i przemysłowych.

Źródła zanieczyszczenia wód na obszarze gminy Reńska Wieś to: ścieki komunalne, spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, spływy z terenów przemysłowych, zrzuty nieorganizowane ze źródeł lokalnych oraz zanieczyszczenia atmosferyczne, zlokalizowane również poza obszarem gminy.

Ścieki komunalne obejmują zużytą wodę na cele bytowo-gospodarcze, z wzrastającą ilością substancji chemicznych typu: fosforany pochodzące ze zużytych środków do mycia i prania. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych są również opady atmosferyczne, które spłukują zanieczyszczenia zalegające na dachach, ulicach i placach.

Natomiast skład ścieków przemysłowych jest bardziej zróżnicowany i zależy od procesu technologicznego, w których ścieki powstają i stosowanych w procesie surowców. Składnikami ścieków przemysłowych są najczęściej: siarczki, siarczany, azotany, kwasy i oleje kwasów, chlorki, chlor, podchloryny, rozpuszczalniki organiczne, azotyny i fluorki.

Do degradacji wód powierzchniowych na obszarze gminy przyczyniają się zrzuty ścieków przemysłowych i komunalnych, jak również zanieczyszczenia tranzytowe dostarczane wodami powierzchniowymi. Na obszarach pozbawionych infrastruktury komunalnej należy się spodziewać degradacji wód powierzchniowych przez niekontrolowane zrzuty ścieków z terenów zabudowanych, trafiające do gruntu, rowów melioracyjnych, bądź bezpośrednio do cieków.

Powodują one z reguły lokalne zanieczyszczenie wód objawiające się wzrostem wartości BZT₅, oraz zawartości sodu, potasu, azotanów i fosforanów, a także skażenie bakteriologiczne wody.

Do zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi (azotany, fosforany) przyczyniają się także spływy z pól uprawnych oraz nawożonych łąk i pastwisk.

Tabela 15. Ocena stanu ekologicznego JCWP zlokalizowanych na obszarze gminy Reńska Wieś w 2023 i 2024³⁰

Nazwa JCWP	Nazwa punktu kontrolnego	Klasa elementów			
		biologicznych	hydromorfologicznych	fizykochemicznych	fizyko-chemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne
Trzciniec	Trzciniec - poniżej Kolonii Mechnica	2	-	>2	-
Dopływ spod Marianków	Dopływ spod Marianków - Twardawa	1	-	>2	-
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Odra - Obrowiec	-	-	>2	-
Olszówka	Olszówka - ujście do Odry, Koźle	-	-	>2	-
Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Odra - Kłodnica, poniżej ujścia Kłodnicy	4	-	>2	-

³⁰ Ocena stanu jednolitych części wód rzek w roku 2023

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna, następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny a jednocześnie skupione są osady. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych. Na terenie gminy Reńska Wieś nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych, wody JCWPd nr 127 w 2024 roku badane są na terenie powiatu krapkowickiego w sąsiedniej gminie – Zdzeszowice (gm. miejsko-wiejska). W 2022 roku wody w obrębie JCWPd 42 badane były na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego w gminie Cisek (gm. wiejska).

Jakość wód podziemnych jest silnie zależna od głębokości i sposobu zagospodarowania terenu. Wody płytkich poziomów (do 10 m) charakteryzują się bardzo dużym zróżnicowaniem jakości, ale generalnie są zanieczyszczone bakteriologicznie i związkami azotu, które często przekraczają wartości dopuszczalne dla wód pitnych. Forma występowania azotu jest uzależniona od źródła jego zanieczyszczenia. W terenach silnie zurbanizowanych, wskutek przecieków z nieszczelnej kanalizacji, wody zanieczyszczone są azotem amonowym, a na terenach zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej i gospodarstw wiejskich częściej azotem azotanowym.

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
- V klasa – wody złej jakości.

Wody na terenie gminy zaliczono do II klasy czyli wód dobrej jakości oraz IV klasy czyli wód niezadowalającej jakości. Dla JCWPd w 2022 r. stan określono jako dobry o dostatecznej wiarygodności oceny, ze względu na brak obecności punktów monitoringowych ze stwierdzonymi przekroczeniami wartości kryterialnych, stanowiących 75% wartości progowych dobrego stanu chemicznego wartości PEW i zawartości jednego ze wskaźników indykatywnych.

Tabela 16. Stan wód podziemnych w 2022 i 2024 roku na terenie sąsiednich gmin³¹

Miejscowość	Gmina	JCWPd	Użytkowanie terenu	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Zwierciadło wody	Typ ośrodka wodonośnego	Rodzaj punktu pomiarowego	Stratygrafia	Klasa wód
Zdzieszowice	Zdzieszowice (gm. miejsko-wiejska)	127	Grunty orne	74,50	81,50-95,50	napięte	porowy	st. wiercona	Ng	II
Cisek	Cisek (gm. wiejska)	142	Zabudowa wiejska	3,60	8,00-11,00	swobodne	porowy	st. wiercona	Q	IV

Objaśnienia:

Q – czwartorzęd

Ng – neogen

³¹ Klasyfikacja i wyniki wskaźników nieorganicznych w punktach pomiarowych przeprowadzonych w 2022 roku w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych (badania wykonane na zlecenie GIOŚ przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy), 2023

Klasyfikacja i wyniki wskaźników nieorganicznych w punktach pomiarowych przeprowadzonych w 2024 roku w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych (badania wykonane na zlecenie GIOŚ przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy), 2025

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są m.in. linie elektroenergetyczne, stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne: stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiowe, telewizyjne, radionawigacyjne. W zależności od mocy urządzeń, ich konstrukcji, lokalizacji itd. różny może być zasięg oddziaływania tych urządzeń.

Przez obszar gminy przebiegają napowietrzne linie energetyczne wysokich, średnich i niskich napięć. Ponadto na terenie gminy znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej i główne punkty zasilania (GPZ).

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonał w 2023 r. pomiary poziomów pól elektromagnetycznych. W 2021 roku zmienił się sposób prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych w porównaniu do lat poprzednich. Zasadą funkcjonowania nowej sieci monitoringu PEM w ramach państwowego monitoringu środowiska jest wyznaczanie punktów pomiarowych dla każdego województwa dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. Punkty pomiarowe stałej sieci monitoringu wyznacza się dla dwuletniego cyklu pomiarowego na obszarze miast. Natomiast punkty pomiarowe dla monitoringu badawczego wyznacza się dla czteroletniego cyklu pomiarowego na obszarze wszystkich gmin wiejskich.

Od roku 2022 przeprowadza się pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 2311). W 2023 oraz 2024 r. na terenie gminy nie prowadzono badań monitoringowych. W 2023 roku badania pól elektromagnetycznych wykonywane były w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim w gminie Kędzierzyn-Koźle.

Tabela 17. Wyniki badań poziomu pól elektromagnetycznych na terenie Kędzierzyna Koźla w roku 2023³²

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wartość maksymalna (E_{max}) [V/m]	Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych WME (z obliczeń)
ul. Pionierów w Kędzierzyn-Koźle	2,44	0,16

Poziomy składowej elektrycznej w powyższych punktach monitoringowych nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności wynoszącej 28 V/m.

Podkreślić należy, że w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach granicznych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i to na wysokości ich zainstalowania. W praktyce, w otoczeniu anten stacji bazowych GSM, znajdujących się w miastach, pola o wartościach wyższych od dopuszczalnych nie występują dalej niż 25 metrów od anten na wysokości zainstalowania tych anten.

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.

³² Wyniki monitoringu pól elektromagnetycznych za rok 2023, GIOS, 2024

w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r., poz. 2248).

Linie wysokiego napięcia 110 kV są źródłami pola elektromagnetycznego mogącego powodować przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych. Największa wartość natężenia pola elektrycznego, jaka może wystąpić pod linią lub w jej pobliżu, zgodnie z przepisami, nie powinna przekraczać składowej elektrycznej 1 kV/m i składowej magnetycznej 60 A/m. Szacuje się na podstawie badań pomiarowych, że granica strefy, w obrębie, której nie dopuszcza się do lokalizowania budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi wynosi, co najmniej 14 m od osi linii (mierząc na poziomie 2 m n.p.t. lub 1,6 m od krawędzi balkonu, tarasu, dachu albo ściany budynku mieszkalnego).

Potencjalnym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego mogą być stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozkład pola w terenie wokół stacji bazowych był przedmiotem pomiarów wykonywanych w wielu krajach i w różnych warunkach. Wyniki tych badań wskazują, że intensywność promieniowania MF (fal średnich) wokół stacji bazowych jest bardzo niewielka i wynosi zwykle poniżej 1 mW/m².

Tabela 18. Natężenia pól mikrofalowych 900 MHz i 1800 MHz w okolicy anten stacji bazowych telefonii komórkowej (na podstawie 10 protokołów pomiarowych wykonanych w Polsce).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Pole elektryczne (V/m)		Gęstość strumienia energii (W/m ²)	
	Średnia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona	Średnia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona
Na dachu, 5 m od anten	0,60	1,0	0,0005	0,001
Na dachu, 10 m od anten	0,30	0,80	0,0002	0,0006
Mieszkanie pod masztem antenowym	0,09	0,25	0,0001	0,0002
Mieszkanie w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0,02	0,33	<0,0001	0,0003
Balkon mieszkania w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0,30	0,60	0,0002	0,0005
Teren otwarty, 50m od anten stacji bazowej	0,03	0,30	0,0001	0,0002
Teren otwarty, 100m od anten stacji bazowej	0,01	0,12	<0,0001	0,0001

Przebieg linii energetycznych ze strefami ochronnymi, wolnymi od zabudowy ogranicza sposób zagospodarowania w pasach terenu pod linią. Jak wskazują przeprowadzone na obszarze powiatu (Kędzierzyn Koźle) pomiary promieniowania elektromagnetycznego nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia ludzi i jakości środowiska.

V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w 14 rozdziałach.

W rozdziale 1 w ramach **przepisów wstępnych** określa się przedmiot i zakres planu. Integralną część opracowania stanowi załącznik graficzny w skali 1:2000. Oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu, bądź mają charakter informacyjny. Do obowiązujących ustaleń planu należą oznaczenia: granica obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego; linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania; nieprzekraczalne linie zabudowy; obowiązujące linie zabudowy; wymiarowanie (w metrach): odległości usytuowania linii zabudowy od linii rozgraniczającej tereny, szerokości terenów dróg; pasy technologiczne o ograniczonym użytkowaniu od linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV; stanowisko archeologicznego objęte strefą archeologiczną wraz z numerem AZP; obiekt w gminnej ewidencji zabytków objęty ochroną; przeznaczenia terenów. Następujące oznaczenia planu wynikające z przepisów odrębnych: strefa ochronna od obszaru kolejowego w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy terenu komunikacji kolejowej i jednocześnie nie mniejszej niż 20 m od osi skrajnego toru; strefa ochronna od obszaru kolejowego w odległości 20 m od granicy terenu komunikacji kolejowej; granica terenu zamkniętego ustalona przez Ministra Infrastruktury; strefa sanitarna od cmentarza 50 m; strefa sanitarna od cmentarza 150 m. Pozostałe oznaczenie graficzne przedstawione w części graficznej planu mają charakter informacyjny.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się: standardy akustyczne zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym dróg publicznych, linii kolejowych i kolejowych urządzeń radiołączności; zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym (ZZR) lub dużym (ZDR) ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych; zakaz składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarowania odpadami oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki.

W zakresie zasad kształtowania krajobrazu ustala się realizację oświetlenia, w tym ulicznego w oparciu o spójne w ramach poszczególnych ulic i placów formy, gabaryty, kolorystykę.

W zakresie zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków ustala się ochronę obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, wskazanych w części graficznej planu. Dla obiektów ustala się ochronę poprzez zachowanie: bryły i gabarytów, artykulacji i sposobu opracowania elewacji, podziałów i detali architektonicznych elewacji, kształtów otworów okiennych i drzwiowych, formy i układu dachu, nachylenia połaci oraz rodzaju pokrycia dachu. Ustala się strefy archeologiczne obejmujące obszar stanowisk archeologicznych. Dla stref archeologicznych w zakresie wykonywania robót ziemnych lub dokonywania zmian charakteru dotychczasowej działalności mogących doprowadzić do przekształcenia lub naruszenia zabytku archeologicznego nakazuje się poprzedzenie ratowniczymi badaniami archeologicznymi wszelkich zamierzeń inwestycyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych tereny oznaczone symbolami: KDG, KDZ, KDL, KDD, KP, IKP, KKK, WS wyznacza się jako tereny pod lokalizację inwestycji celu publicznego.

W przypadku budowy lub przebudowy obiektów na terenach KDG, KDZ, KDL, KDD, KP, o których mowa w ust. 1 ustala się obowiązek uwzględnienia rozwiązań przystosowanych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, ustala się: dla strefy sanitarnej od cmentarza 50 m i strefy sanitarnej od cmentarza 150 m obowiązują ograniczenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wynikające z przepisów odrębnych. W celu zapewnienia eksploatacji linii kolejowej, działania urządzeń związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, a także bezpieczeństwa ruchu kolejowego: dla strefy ochronnej od obszaru kolejowego w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy terenu komunikacji kolejowej i jednocześnie nie mniejszej niż 20 m od osi skrajnego toru obowiązują ograniczenia w sytuowaniu budynków i budowli zgodnie z przepisami odrębnymi, dla strefy ochronnej od obszaru kolejowego w odległości 20 m od granicy terenu komunikacji kolejowej obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie robót ziemnych, usytuowania drzew i krzewów, oraz elementów ochrony akustycznej zgodnie z przepisami odrębnymi. 2. Obowiązuje granica terenu zamkniętego wskazana w części graficznej planu.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, ustala się: zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych, zakładów żywienia zbiorowego i produkujących oraz przechowujących żywność oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, dla terenów znajdujących się w strefie ochrony sanitarnej 50 m od cmentarza; zakaz lokalizacji studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, dla terenów znajdujących się w strefie ochrony sanitarnej 150 m od cmentarza. Pasy technologiczne o ograniczonym użytkowaniu o szerokości po 30 m od osi linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV. W obszarze pasów technologicznych o ograniczonym użytkowaniu od linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 400 kV obowiązują wymogi i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, a także: zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej, zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, w tym zwiększania rzędnych terenu, tworzenia hałd i nasypów, zakaz nasadzeń roślinności o docelowej wysokości przekraczającej 3 m. Pasy technologiczne o ograniczonym użytkowaniu, o szerokości po 7 m od osi linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV. W obszarze pasów technologicznych o ograniczonym użytkowaniu od linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV obowiązują wymogi i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, a także: zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych, zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym. Ustala się zakaz grodzenia terenów zgodnie z ustawą Prawo wodne. Dla nowych obiektów inwentarskich, przy obsadzie od 40 DJP, ustala się odsunięcie tych obiektów od najbliższych budynków mieszkalnych na działkach sąsiednich na odległość nie mniejszą niż 50 m.

W zakresie systemu komunikacji ustala się: podstawowy układ drogowy stanowią drogi publiczne oznaczone symbolami: 1KDG, 1KDZ, 1KDL, 2KDL, 3KDL, 4KDL, 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD, 8KDD, 9KDD, 10KDD, 11KDD, 12KDD, 13KDD powiązane z drogami wewnętrznymi oraz drogami zlokalizowanymi poza granicami planu.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się: w zakresie zaopatrzenia w energię elektroenergetyczną dopuszcza się: budowę, przebudowę i rozbudowę istniejących linii napowietrznych oraz ich wymianę na sieć kablową, lokalizację stacji transformatorowych wbudowanych w budynki przeznaczone na inne funkcje oraz wolnostojących z zapewnionym dostępem do drogi publicznej; w zakresie usług telekomunikacyjnych ustala się następujące zasady zaopatrzenia

w sieć teletechniczną: z istniejących i projektowanych sieci telekomunikacyjnych, dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejących linii napowietrznych oraz ich wymianę na sieć kablową, na terenie objętym granicami planu dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych, dla terenów z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (MN, MN-U) oraz zabudową mieszkaniową wielorodzinną (MW-U), dopuszcza się wyłącznie lokalizację infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu, w rozumieniu przepisów odrębnych; w zakresie zaopatrzenia w ciepło: dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłej, dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło z kolektorów słonecznych oraz innych alternatywnych źródeł ciepła lub indywidualnych kotłowni niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi lub w przypadku braku takich przepisów o sprawności energetycznej nie mniejszej niż 75%; w zakresie zaopatrzenia w gaz dopuszcza się: budowę, przebudowę i rozbudowę sieci gazowej, lokalizowanie zbiorników na gaz do celów grzewczych i technologicznych, w zakresie zaopatrzenia w wodę: dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci wodociągowej, dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć wody wyłącznie do czasu rozbudowy – podłączenia do gminnej sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszcza się studnie kopane i płytkie studnie wiercone jako źródła wody dla celów porządkowych i gospodarczych, niezależnie od zasilania z sieci wodociągowej należy przewidzieć na wypadek awarii, zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej ze źródeł zastępczych dla ludności cywilnej oraz wody do celów przeciwpożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszcza się realizację hydrantów przeciwpożarowych na wszystkich terenach planu; w zakresie odprowadzania ścieków: dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej, obowiązek odprowadzania ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą lub rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej, dla budynków nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków - rozwiązanie to należy traktować wyłącznie jako tymczasowe do czasu realizacji kanalizacji; w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: dopuszcza się budowę, przebudowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej, dopuszcza się odprowadzanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do gruntu, dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych w zbiornikach i wykorzystanie ich do celów gospodarczych, obowiązek podczyszczenia i zneutralizowania węglowodorów ropopochodnych i innych substancji chemicznych w wodach opadowych i roztopowych, jeśli takie wystąpią na utwardzonych terenach, przed ich wprowadzeniem do odbiornika, zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej, zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów sąsiednich na tereny komunikacji kolejowej (KKK) i wykorzystywania do tego celu kolejowych urządzeń odwadniających; w zakresie gospodarowania odpadami ustala się zasadę wstępnej segregacji odpadów i usuwanie ich zgodnie z zasadami przyjętymi na terenie gminy.

W rozdziale 13 znajdują się ustalenia szczegółowe dla terenów.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 1MN - 27MN. Dla terenu dopuszcza się: zieleni urządzoną; miejsca do parkowania; garaże i budynki gospodarcze. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 12 m; liczbę kondygnacji nadziemnych nie większą niż 2 plus poddasze użytkowe; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 30% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 60% powierzchni działki. Dla terenu 1MN ustala się ochronę przed hałasem zabudowy mieszkaniowej, przez stosowanie rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie

poziomów dopuszczalnych wewnątrz pomieszczeń, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług 1MN-U - 36MN-U. Funkcje dopuszcza się łącznie lub samodzielnie w ramach jednej działki budowlanej. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania; garaże i budynki gospodarcze. Dla terenów wyklucza się: teren usług handlu hurtowego; teren usług handlu wielkopowierzchniowego. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 12 m; liczbę kondygnacji nadziemnych: budynków mieszkalnych - nie większą niż 2 plus poddasze użytkowe; budynków usługowych – nie większą niż 2; udział powierzchni zabudowy: terenów 14MN-U, 16MN-U nie większy niż 55% powierzchni działki budowlanej; pozostałych terenów - nie większy niż 40% powierzchni działki budowlanej, udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% powierzchni działki;

Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług - 1MW-U. Funkcje dopuszcza się łącznie lub samodzielnie w ramach jednej działki budowlanej. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania. Dla terenów wyklucza się: teren usług handlu hurtowego; teren usług handlu wielkopowierzchniowego. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 12 m; liczbę kondygnacji nadziemnych: budynków mieszkalnych - nie większą niż 2 plus poddasze użytkowe; budynków usługowych – nie większą niż 2; udział powierzchni zabudowy: nie większy niż 65% powierzchni działki budowlanej, udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 15% powierzchni działki.

Tereny zabudowy zagrodowej 1RZM - 26RZM. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania; garaże i budynki inwentarskie i gospodarcze. Ustala się: wysokość budynków nie większą niż 12 m; liczbę kondygnacji nadziemnych nie większą niż 2 plus poddasze użytkowe; wysokość dla urządzeń i budowli służących rolnictwu lub obsłudze rolnictwa, nie większą niż: na terenach: 8RZM, 11RZM, 12RZM, 13RZM, 14RZM, 19RZM, 20RZM, - 15 m; na pozostałych terenach - 25 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 50% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 25% powierzchni działki; wskaźnik DJP mniejszy niż 40. Dla terenu 1RZP: nakazuje się w ramach zagospodarowania terenu realizację rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji oraz ustala się ochronę przed hałasem zabudowy mieszkaniowej, przez stosowanie rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie poziomów dopuszczalnych wewnątrz pomieszczeń, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych.

Teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych 1RZP, 2RZP. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania; garaże i budynki inwentarskie i gospodarcze. Ustala się: wysokość budynków nie większą niż 12 m; liczbę kondygnacji nadziemnych nie większą niż 1 plus poddasze użytkowe; wysokość dla urządzeń i budowli służących rolnictwu lub obsłudze rolnictwa, nie większą niż 25 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 65% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki. Dla terenu 1RZP: nakazuje się w ramach zagospodarowania terenu realizację rozwiązań technicznych gwarantujących dotrzymanie standardów jakości środowiska w granicach terenu inwestycji.

Teren usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji lub usług sportu i rekreacji 1UZ-UE-US. Funkcje dopuszcza się łącznie lub samodzielnie w ramach jednej działki budowlanej. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 15 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 70% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki.

Teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego 1UB. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania, garaże. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 12 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 65% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 10% powierzchni działki.

Teren usług kultu religijnego 1UR. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania. Ustala się: wysokość zabudowy: dla budynku kościoła - nie większą niż 30 m, dla pozostałej zabudowy – nie większą niż 12 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 15% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20% powierzchni działki.

Tereny rolnictwa z zakazem zabudowy 1RN, 2RN, 3RN, 4RN, 5RN, 6RN, 7RN. Dla terenów ustala się: nakaz zachowania w całości jako biologicznie czynny. Dopuszcza się cieków wodne, urządzenia melioracji, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, zachowanie naturalnych zbiorników wodnych. Dla terenów dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu.

Teren cmentarza czynnego 1CC. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 6 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 10% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki.

Teren pompowni ścieków 1IKP, 2IKP. Dla terenów dopuszcza się: zieleni urządzonej; miejsca do parkowania. Ustala się: wysokość zabudowy nie większą niż 4 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 70% powierzchni działki budowlanej; udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 10% powierzchni działki.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych 1WS, 2WS. Dla terenu ustala się obowiązek zachowania w całości jako biologicznie czynny. Na terenie dopuszcza się realizację kładek, mostów i przepraw.

Teren drogi głównej 1KDG. Na terenie ustala się lokalizację drogi głównej, o szerokości w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu, przy czym w miejscu wskazanym w części graficznej planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających 27,1 m. Na terenie dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu, którego lokalizacja nie wpłynie na ograniczenie widoczności i bezpieczeństwa na drodze.

Teren drogi zbiorczej 1KDZ. Na terenie ustala się lokalizację drogi zbiorczej, o szerokości w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu, przy czym w miejscu wskazanym w części graficznej planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających 11,6 m. Na terenie dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu, którego lokalizacja nie wpłynie na ograniczenie widoczności i bezpieczeństwa na drodze.

Teren drogi lokalnej 1KDL, 2KDL, 3KDL, 4KDL. Na terenach ustala się lokalizację drogi lokalnej. Ustala się szerokość terenów w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu, przy czym w miejscu wskazanym w części graficznej planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających. Na terenie dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu, którego lokalizacja nie wpłynie na ograniczenie widoczności i bezpieczeństwa na drodze.

Teren drogi dojazdowej 1KDD - 13KDD. Na terenach ustala się lokalizację drogi dojazdowej. Ustala się szerokość terenów w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu, przy czym w miejscach wskazanych w części graficznej planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających. Na terenie dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu, którego lokalizacja nie wpłynie na ograniczenie widoczności i bezpieczeństwa na drodze.

Teren komunikacji pieszo-rowerowej 1KP. Na terenie dopuszcza się lokalizację drogi dla pieszych i rowerów, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów. Ustala się szerokość terenu w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu - 4 m.

Teren komunikacji drogowej wewnętrznej 1KR, 2KR, 3KR, 4KR, 5KR, 6KR. Na terenach ustala się lokalizację dróg wewnętrznych. Ustala się szerokość terenów w liniach rozgraniczających zgodnie z częścią graficzną planu, przy czym w miejscu wskazanym w części graficznej planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających.

Teren komunikacji kolejowej 1KKK. Dla terenu ustala się możliwość realizacji infrastruktury kolejowej, urządzeń, budynków i budowli służących obsłudze pasażerskiego i towarowego ruchu kolejowego. Dla terenu dopuszcza się: urządzenia i obiekty związane z komunikacją kolejową; lokalizację skrzyżowań oraz przejazdów dróg publicznych i wewnętrznych; ciągi piesze w tym wielopoziomowe, nadziemne lub podziemne; lokalizację nowej oraz rozbudowę i remonty istniejącego uzbrojenia terenu; realizację masztów radiowo-telekomunikacyjnych. Ustala się: wysokość budynków nie większą niż 12 m; wysokość budowli nie większą niż 49 m; udział powierzchni zabudowy nie większy niż 60% powierzchni działki budowlanej; powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki budowlanej;

W rozdziale 14 w ramach przepisów przejściowych i końcowych powierza się wykonanie uchwały planu Wójtowi Gminy Reńska Wieś. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Projekt planu obejmuje wieś Pokrzywnicę, położoną w gminie Reńska Wieś w województwie opolskim. W granicach omawianego obszaru znajduje się osiem stanowisk archeologicznych oraz sześć obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV oraz linie elektroenergetyczne średnich napięć.

Sporządzenie planu pozwoli na utrzymanie ładu przestrzennego, przyczyni się do wykorzystania gruntów rolnych wysokiej jakości – klas II, IIIa i IIIb na cele rolnicze, i ureguluje rozwój zabudowy na obszarach rolniczych.

Projekt planu został sporządzony dla wsi Pokrzywnica. Całość obejmuje około 112,3 ha. Obecne tereny użytkowane rolniczo planuje się przeznaczyć głównie pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy zagrodowej. Grunty o najwyższej przydatności rolniczej – klas bonitacyjnych II, IIIa i IIIb przeznaczono na cele rolnicze w ramach terenów rolnictwa z zakazem zabudowy oraz terenów zabudowy zagrodowej. W ten sposób plan zapewnia przestrzeń do rozwoju zabudowy, która skoncentrowana będzie w ramach istniejącej zabudowy wsi. Jednocześnie, takie rozwiązania przestrzenne ograniczają zabudowę obszarów cennych rolniczo.

Zgodnie z obowiązującym Studium, w planie zostały wyznaczone m.in. tereny wód powierzchniowych śródlądowych, dróg publicznych, teren czynnego cmentarza.

W granicach obszaru opracowania znajduje się czynny cmentarz parafialny, dla którego wyznaczono strefy ochrony sanitarnej 50 m i 150 m. W granicach stref znajdują się istniejące budynki mieszkalne.

Na terenach nie ustanowiono żadnej formy ochrony przyrody.

Na obszarze opracowania znajduje się teren cmentarza. Zgodnie z §3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. 1959 nr 52 poz. 315), w projekcie planu miejscowego wyznaczono strefy ochrony sanitarnej w odległości 50 m i 150 m od cmentarza.

W granicach opracowania występują grunty orne o wysokiej klasie bonitacyjnej, w związku z czym występuje konieczność przeprowadzenia procedury dotyczącej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Ustalenia planu potwierdzają lokalizację istniejących terenów zabudowanych oraz wyznaczają nowe tereny pod zabudowę kosztem terenów rolnych. Tereny planowane do zabudowy nie będą ingerować w obszary o walorach przyrodniczych na obszarze planu. Będą to głównie tereny mieszkaniowe, na których już częściowo realizowane są inwestycje.

Plan zawiera szereg ustaleń, które zapobiegają degradacji środowiska, która mogłaby być efektem niekontrolowanego rozwoju zabudowy. Określa się dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy, wprowadza zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Ustalenia planu regulują gospodarkę wodno - ściekową na obszarze planu oraz sposoby zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i inne media. Do czasu wykonania sieci kanalizacyjnej dopuszcza się jednak, jako rozwiązanie tymczasowe, zbiorniki bezodpływowe na ścieki, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków.

Ustalenia planu dopuszczają zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych o dużej sprawności i niskiej emisyjności (sprawność energetyczna nie mniejsza niż 75%). Dopuszczają także wykorzystywanie jako czynnika grzewczego energii odnawialnej. Punktowe emitery będą stanowić pewne zagrożenie dla jakości atmosfery, choć zastosowanie proekologicznych i odnawialnych źródeł ciepła będzie wpływało korzystnie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

W sprawie odprowadzania ścieków bytowych i wód opadowych ustalenia planu nakazują odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ale także dopuszcza się bezodpływowe zbiorniki (szczelne szamba) na ścieki dla budynków nie posiadających przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, wyłącznie jako rozwiązania tymczasowe, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków. Nieprawidłowa eksploatacja tych zbiorników może prowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz rozprzestrzeniania się odorów. Ponadto ustalenia planu nakazują podczyszczanie zanieczyszczonych wód opadowych z terenów utwardzonych przed odprowadzeniem do odbiorników. Wody opadowe mogą być odprowadzane również powierzchniowo bezpośrednio do gruntu.

⇒ ***pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko***

Ustalenia planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się: standardy akustyczne zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym dróg publicznych, linii kolejowych i kolejowych urządzeń radiołączności; zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym (ZZR) lub dużym (ZDR) ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych; zakaz składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarowania odpadami oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki..

Zapisy odnoszące się pośrednio do zapewniania ochrony jakości środowiska przyrodniczego na tym obszarze znajdują się także w ustaleniach dotyczących infrastruktury

technicznej. Odprowadzanie ścieków komunalnych oraz wód opadowych z terenów utwardzonych ustalenia planu nakazują do gminnej oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Realizacja zagospodarowania na terenach nie zainwestowanych powinna być poprzedzona realizacją sieci uzbrojenia technicznego, w tym głównie kanalizacji ściekowej i deszczowej. Do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej zezwala się na bezodpływowe zbiorniki na ścieki, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków.

Projektowane zmiany będą korzystane dla środowiska w porównywaniu do obowiązujących ustaleń.

⇒ ***z punktu widzenia ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, zabytków oraz kształtowania walorów krajobrazowych***

Obszar objęty planem to tereny zurbanizowane ale także rolne i przeznaczone w części pod zainwestowanie (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa).

Ustalenia planu będą prowadzić do pewnego wzrostu obszaru zabudowy, co z pewnością wpłynie na zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza, obniżenie poziomu wód gruntowych czy kumulacji zanieczyszczeń w glebie.

Ustalenia planu chronią stanowiska archeologiczne i obiekty zabytkowe.

O walorach krajobrazowych obszaru planu decydować będzie także jakość architektury, materiałów budowlanych i wykonawstwo, staranność zagospodarowania i utrzymanie porządku, co jest częściowo określane zapisem planu miejscowego.

3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem to głównie tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej a także tereny rolne. Wprowadzenie nowej zabudowy spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Jednak ograniczenia te nie spowodują znaczącego wpływu na warunki wodno – glebowe.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń planu na gleby i powierzchnię ziemi.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Gmina położona jest na ważnym dla gospodarki wodnej zbiornikiem wód podziemnych GZWP nr 332 (poza obszarem planu), który stanowi podstawowe źródło zasilania w wodę miasta Kędzierzyna – Koźla i gminy Reńska Wieś. Zabudowa i zabetonowanie części terenu ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, a jednocześnie przyczynia się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach. Istniejąca i planowana zabudowa będzie wiązała się z przebywaniem na tym terenie pewnej liczby osób. Ustalenia planu określają sposób odprowadzania ścieków komunalnych - siecią kanalizacyjną do gminnej oczyszczalni ścieków. Dla budynków nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych szamb, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków - rozwiązanie to należy traktować wyłącznie jako tymczasowe do czasu realizacji kanalizacji.. Nieprawidłowa eksploatacja może prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i rozprzestrzeniania się odorów. Planowane objęcie zorganizowanym systemem gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych przyczyni się do ochrony wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych przed zanieczyszczeniami.

Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe i podziemne pod warunkiem budowy kanalizacji sanitarnej. Budowa kanalizacji może przyczynić się do lepszej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Rozwój terenów zurbanizowanych może spowodować wzrost ilości emisji do atmosfery. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. W perspektywie zakłada się jednak sukcesywne wprowadzanie do powszechnego zastosowania paliw ekologicznych i urządzeń wysokosprawnych, w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń z lokalnych kotłowni zabudowy usługowej, których obecnym źródłem jest paliwo stałe, głównie węgiel i koks.

Rozwój terenów zurbanizowanych może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin.

Prognozowana emisja będzie związana z systemami grzewczymi. Ustalenia planu stanowią podstawę do redukcji zanieczyszczeń bytowych.

Wpływ na klimat akustyczny

Na analizowanym obszarze, głównym czynnikiem kształtującym klimat akustyczny jest hałas komunikacyjny. Dla zabudowy wprowadzono standardy akustyczne, ale ich dotrzymanie zależne będzie od przyszłych działań inwestycyjnych prowadzonych w ramach terenów komunikacji. Głównym czynnikiem, wpływającym na wielkość generowanego przez drogę krajową hałasu, jest znaczący udział w ruchu pojazdów ciężkich, których liczba rokrocznie zwiększa się, powodując coraz większe pogorszenie klimatu akustycznego w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

W przypadku lokalizacji terenów objętych ochroną przed hałasem w bezpośrednim otoczeniu głównych źródeł hałasu, jakim są drogi krajowe, konieczne będzie zastosowanie celowych środków ochrony przed hałasem, bądź strefowania funkcji terenu w taki sposób aby obszary objęte ochroną nie znajdowały się bezpośrednio przy źródłach, tylko były oddzielone od źródeł terenami nie objętymi ochroną przed hałasem.

Nie prognozuje się w ramach ustaleń planu zagospodarowania terenu przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych dla zabudowy chronionej, a ewentualne zastosowanie zabezpieczeń akustycznych (ekrany akustyczne, pasy zieleni izolacyjnej) powinno być poprzedzone analizą akustyczną.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy

Ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20- 60% powierzchni działki budowlanej, dla terenów zurbanizowanych.

Tereny zieleni towarzyszącej zabudowie ukształtowane zostaną głównie w oparciu o gatunki roślin ozdobnych, co będzie miało negatywny wpływ na różnorodność biologiczną obszaru, tym bardziej, że wykorzystane zostaną też gatunki obce, często inwazyjne, które stanowią zagrożenie dla rodzimej flory. Tereny te nie będą pełniły funkcji przyrodniczych a jedynie ozdobne.

Nie prognozuje się bezpośredniego wpływu na różnorodność biologiczną ustaleń planu. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na zachowanie siedlisk roślinnych. Nie prognozuje się znacznego negatywnego wpływu ustaleń planu na faunę.

Wpływ na klimat lokalny

Istniejąca i planowana zabudowa będzie miała nieznaczny wpływ na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła.

Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne oraz obszary chronione.

Na omawianym terenie ustalenia planu w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają utrzymanie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy. Stawarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe.

Na obszarze objętym planem obowiązujące ustalenia zapewniają ochronę stanowisk archeologicznych oraz obiektów zabytkowych.

VI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w sposób znaczący w tereny o walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

Głównym zagrożeniem dla jakości środowiska na obszarze planu jest niekontrolowany rozwój terenów zurbanizowanych bez odpowiedniej infrastruktury technicznej kosztem terenów biologicznie czynnych oraz degradacja układów komunikacji powodująca wzrost zagrożenia dla jakości środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego i powietrza atmosferycznego. Problemem jest także emisja niska z indywidualnych palenisk domowych i lokalnych kotłowni, emisja komunikacyjna oraz rozwój jednostek urbanistycznych bez odpowiedniego zapewnienia infrastruktury kanalizacyjnej i zaopatrzenia w ciepło.

W zakresie ładu przestrzennego konieczny jest harmonijny rozwój poszczególnych jednostek urbanistycznych oraz ograniczenie rozproszenia zabudowy. Nowo powstająca zabudowa powinna być wyposażona w odpowiednią infrastrukturę techniczną, co zapobiegnie degradacji środowiska. Korzystanie z walorów środowiska przyrodniczego powinno zakładać zachowanie równowagi tak, aby zapobiegać negatywnej antropopresji.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planu na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- wskazane jest stopniowe przeznaczanie obszarów pod zainwestowanie (w pierwszej kolejności obszary uzbrojone i dostępne komunikacyjne oraz łatwe do wyposażenia w infrastrukturę techniczną i drogową);
- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w planie miejscowym powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów oraz zapewnieniem dojazdu;
- na styku terenów zainwestowanych a terenów potencjalnie cennych przyrodniczo, w tym np. leśnych, konieczne jest wprowadzenie zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, stosując wszelkie dostępne techniki.

VII. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji mpzp i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń mpzp powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Metody analizy skutków realizacji planu można podzielić na zapobiegawcze i kontrolne. Do pierwszych należeć będzie nadzór budowlany, prowadzony na miejscu (kierownik nadzoru, służby nadzoru budowlanego szczebla powiatowego). Jego zadaniem jest systematyczne monitorowanie procesu inwestycyjnego co do zgodności zapisów planu oraz techniczno-technologicznych założeń wykonawczych. Tą rolę pełnić będą również etapowe i końcowe odbiory prac, przeprowadzane przez specjalistyczne służby do tego uprawnione (służby sanitarne, służby ochrony środowiska, straż pożarna).

Na etapie proinwestycyjnego funkcjonowania obiektów, muszą być przeprowadzane analizy kontrole, wynikające z uprawnień i rozstrzygnięć ustawowych, przez organy państwowe do tego powołane (WIOŚ, straż pożarna) oraz instytucje zawiadujące infrastrukturą. Kontrole powinny obejmować między innymi:

- monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków, w tym okresowa (raz w roku) kontrola szczelności i systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych (szamb) na ścieki sanitarne oraz ich likwidacja po zakończeniu budowy kanalizacji sanitarnej,
- ciągłą kontrolę systemu gospodarki odpadami,
- kontrolne pomiary jakości powietrza atmosferycznego,
- kontrolne pomiary imisji hałasu na granicy terenu lokalizacji przedsięwzięcia (o ile hałas wystąpi).

Oдноśnie przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji.

VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu MPZP uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono trzy grupy, w ramach powyższej klasyfikacji.

A Tereny rolnictwa z zakazem zabudowy 1RN, 2RN, 3RN, 4RN, 5RN, 6RN, 7RN teren cmentarza czynnego 1CC, teren wód powierzchniowych śródlądowych 1WS, 2WS.

B Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 1MN - 27MN, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług 1MN-U - 36MN-U, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług 1MW-U, teren usług zdrowia i pomocy społecznej lub usług edukacji lub usług sportu i rekreacji 1UZ-UE-US, teren usług kultu religijnego 1UR, teren komunikacji pieszo-rowerowej 1KP.

C Tereny zabudowy zagrodowej 1RZM - 26RZM, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych 1RZP-2RZP, teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego 1UB, teren pompowni ścieków 1IKP - 2IKP, teren drogi głównej 1KDG, teren drogi zbiorczej 1KDZ, teren drogi lokalnej 1KDL – 4KDL, teren drogi dojazdowej 1KDD - 13KDD, teren komunikacji drogowej wewnętrznej 1KR - 6KR, teren komunikacji kolejowej 1KKK.

2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup.

Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny będą miały *korzystny wpływ dla środowiska*. Tereny będą przyczyniać się do zachowanie bioróżnorodności oraz wywierać korzystny wpływ na mikroklimat i warunki biometeorologiczne. Utrzymanie terenów w dotychczasowej funkcji zapewni

zachowanie i poprawę estetyki terenów zurbanizowanych i przestrzeni krajobrazowych. Tereny rolne będą wpływać pozytywnie na łagodzenie skutków negatywnych oddziaływań urbanizacji w postaci hałasu, emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zmian bilansu wodnego. Tereny rolne i wodne przyczynią się do zachowania powierzchni biologicznie czynnych i siedlisk roślinnych i zwierzęcych, zachowania korytarzy ekologicznego wzdłuż cieków wodnych i na terenach rolnych oraz zachowania cennych przyrodniczo obszarów w dolinach rzek i na terenach rolnych.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako bardzo korzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako nieistotne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako lokalne i ponadlokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne.

B Tereny będą miały *umiarkowany wpływ na środowisko (możliwy do ograniczenia)*. Ustalenia planu przewidują zachowanie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, na co najmniej 20 - 60% powierzchni działki. Pozwoli to zachować wystarczające warunki dla egzystencji zieleni w przestrzeni zurbanizowanej. Ustalenia planu wykorzystują dostępne zapisy dotyczące ograniczenia i wyeliminowania uciążliwości istniejącego i planowanego zagospodarowania. Dotyczy to stosowania proekologicznych oraz odnawialnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, zaopatrzenia terenu w niezbędne media, w tym w sieć kanalizacyjną i deszczową, prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i segregacji śmieci, zakazu odprowadzania zanieczyszczeń do gruntu. Mimo to w okresie grzewczym może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzący z indywidualnych palenisk domowych oraz z terenów komunikacji. W obiektach, w których brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się zbiorniki wybieralne, których nieprawidłowa eksploatacja może prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i rozprzestrzeniania się odorów. W zakresie ochrony przed hałasem ustala się bierne zapisy o dopuszczalnych poziomach dźwięku, zgodnie z przepisami szczególnymi. Zaleca się wykorzystanie wszelkich dostępnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych (dźwiękoszczelne okna, układ pomieszczeń, materiały o podwyższonej dźwiękoszczelności) w celu dotrzymania tych standardów. Ustalenia dotyczące układu zabudowy, architektury, estetyki zabudowy, wysokości i ilości kondygnacji pozwalają stwierdzić, że walory krajobrazowe przestrzeni zostaną zachowane i nie będzie się wprowadzać elementów dysharmonijnych i zaburzających strukturę przestrzenną.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako bez znaczenia, pod względem intensywności przekształceń – jako zauważalne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako średnioterminowe i długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne i częściowo odwracalne.

C Tereny będą miały *uciążliwy wpływ na środowisko*. Realizacja ustaleń planu będzie miała pewien wpływ na jakość środowiska przyrodniczego gminy jednak może on być

zminimalizowany lub ograniczony. Wprowadzają one ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z terenów produkcyjnych i komunikacji, zauważalną emisję hałasu z terenów komunikacji oraz terenów produkcyjnych, modyfikacja krajobrazu kulturowego i wprowadzenie barier ekologicznych, wysokie prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód gruntowych i gruntu wodami opadowymi ze związkami ropopochodnymi pochodzącymi z terenów komunikacji, zagrożenia środowiskowe wynikające z funkcjonowania obiektów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Ustalenia planu wykorzystują dostępne zapisy dotyczące ograniczenia i wyeliminowania uciążliwości istniejącego i planowanego zagospodarowania. Dotyczy to stosowania proekologicznych oraz odnawialnych źródeł ciepła, zaopatrzenia terenu w niezbędne media, w tym w sieć kanalizacyjną i deszczową, prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i segregacji śmieci, zakazu odprowadzania zanieczyszczeń do gruntu. Mimo to w okresie grzewczym może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących z indywidualnych palenisk domowych oraz z terenów komunikacji. W obiektach, w których brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się zbiorniki wybieralne, których nieprawidłowa eksploatacja może prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i rozprzestrzeniania się odorów. Zaleca się wykorzystanie wszelkich dostępnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych (dźwiękoszczelne okna, układ pomieszczeń, materiały o podwyższonej dźwiękoszczelności) w celu dotrzymania tych standardów.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako potencjalnie niekorzystne, pod względem intensywności przekształceń – jako duże i zupełne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe i lokalne, pod względem trwałości oddziaływania – jako nieodwracalne.

3. Obszary sąsiednie objęte oddziaływaniem MPZP

Tereny sąsiednie to obszary zurbanizowane o charakterze terenów mieszkaniowo – usługowych oraz tereny rolne. Istniejąca zabudowa wraz z układem komunikacyjnym powoduje uciążliwości bytowe proporcjonalne do liczby mieszkańców (zanieczyszczenia powietrza, ścieki i odpady komunalne, wody opadowe z terenów utwardzonych, zużycie wody, energii elektrycznej, ciepła i gazu) i natężenia ruchu na głównych drogach. Uciążliwości z tym związane zaznaczają się w miejscach obioru ścieków komunalnych oraz rejonach „produkcji” mediów i utylizacji odpadów. Ruch samochodowy (osobowy i ciężarowy) spowoduje emisję dodatkowych zanieczyszczeń do atmosfery, substancji ropopochodnych do gruntu, a także emisję hałasu. Ustalenia planu zobowiązują do podczyszczania ścieków z wszystkich terenów komunikacyjnych, dlatego zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z powierzchni ulic, parkingów nie powinny zanieczyszczać wód powierzchniowych lub gruntów i wód gruntowych.

Ustalenia planu zakazują inwestycji szczególnie uciążliwych dla środowiska. Realizacja ustaleń planu może przyczynić się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w odniesieniu do jakości klimatu akustycznego, ale także stanu atmosfery, wód podziemnych oraz gleb. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko terenów sąsiednich. W pobliżu granic terenu opracowania możliwe jest wystąpienie oddziaływań na środowisko podobnych, jak na terenie opracowania. Będzie miało ono niewielki zasięg i jego znaczenie nie będzie znaczące.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy i jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Plan miejscowy określa ramy przestrzennego zagospodarowania poszczególnych przeznaczeń terenów oraz dopuszczalne ustalenia na nich, stając się instrumentem rozwoju przestrzennego, ale także gospodarczego i społecznego gminy. Brak realizacji ustaleń projektu planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Niekorzystne byłoby zaprzestanie realizacji działań w zakresie planowanego rozwoju systemu komunikacyjnego (głównie drogowego) oraz ochrony i kształtowania systemów przyrodniczych. Zachowanie ładu przestrzennego, to jedno z najważniejszych zadań gminy prowadzące do podniesienia jakości życia. Brak realizacji ustaleń projektu planu może prowadzić do chaotycznego rozwoju przestrzennego istniejących jednostek urbanistycznych, bez odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz układu komunikacyjnego. Prowadzić to może do pogorszenia jakości funkcjonowania środowiska (gruntowo – wodnego, powietrza, klimatu akustycznego). Może także wprowadzać zagrożenie dla środowiska naturalnego. Przy braku realizacji ustaleń planu zapewnienie ochrony, powiązań i trwałości funkcjonowania obszarów przyrodniczych, byłoby prawdopodobnie niewielkie i skutkowałoby znaczną ekspansją antropogeniczną.

5. Oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.08.199.1227), rozdział 3, dział VI dotyczący postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

IX. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami planu miejscowego.

Projekt planu obejmuje wieś Pokrzywnicę, położoną w gminie Reńska Wieś w województwie opolskim. W granicach omawianego obszaru znajduje się osiem stanowisk archeologicznych oraz sześć obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV oraz linie elektroenergetyczne średnich napięć.

Sporządzenie planu pozwoli na utrzymanie ładu przestrzennego, przyczyni się do wykorzystania gruntów rolnych wysokiej jakości – klas II, IIIa i IIIb na cele rolnicze, i ureguje rozwój zabudowy na obszarach rolniczych.

Na terenach nie ustanowiono żadnej formy ochrony przyrody.

Na obszarze opracowania znajduje się teren cmentarza. Zgodnie z §3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. 1959 nr 52 poz. 315), w projekcie planu miejscowego wyznaczono strefy ochrony sanitarnej w odległości 50 m i 150 m od cmentarza.

W granicach opracowania występują grunty orne o wysokiej klasie bonitacyjnej, w związku z czym występuje konieczność przeprowadzenia procedury dotyczącej zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Ustalenia planu potwierdzają lokalizację istniejących terenów zabudowanych oraz wyznaczają nowe tereny pod zabudowę kosztem terenów rolnych. Tereny planowane do zabudowy nie będą ingerować w obszary o walorach przyrodniczych na obszarze planu. Będą to głównie tereny mieszkaniowe, na których już częściowo realizowane są inwestycje.

Plan zawiera szereg ustaleń, które zapobiegają degradacji środowiska, która mogłaby być efektem niekontrolowanego rozwoju zabudowy. Określa się dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy, wprowadza zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Ustalenia planu regulują gospodarkę wodno - ściekową na obszarze planu oraz sposoby zaopatrzenia w ciepło, energie elektryczną i inne media. Do czasu wykonania sieci kanalizacyjnej dopuszcza się jednak, jako rozwiązanie tymczasowe, zbiorniki bezodpływowe na ścieki, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków.

Ustalenia planu dopuszczają zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych o dużej sprawności i niskiej emisyjności (sprawność energetyczna nie mniejsza niż 75%). Dopuszczają także wykorzystywanie jako czynnika grzewczego energii odnawialnej. Punktowe emitery będą stanowić pewne zagrożenie dla jakości atmosfery, choć zastosowanie proekologicznych i odnawialnych źródeł ciepła będzie wpływać korzystnie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.

W sprawie odprowadzania ścieków bytowych i wód opadowych ustalenia planu nakazują odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, ale także dopuszcza się bezodpływowe zbiorniki (szczelne szamba) na ścieki

dla budynków nie posiadających przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, wyłącznie jako rozwiązania tymczasowe, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków. Nieprawidłowa eksploatacja tych zbiorników może prowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz rozprzestrzeniania się odorów. Ponadto ustalenia planu nakazują podczyszczanie zanieczyszczonych wód opadowych z terenów utwardzonych przed odprowadzeniem do odbiorników. Wody opadowe mogą być odprowadzane również powierzchniowo bezpośrednio do gruntu.

Ustalenia planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala się: standardy akustyczne zgodnie z przepisami odrębnymi; zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej, w tym dróg publicznych, linii kolejowych i kolejowych urządzeń radiołączności; zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym (ZZR) lub dużym (ZDR) ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych; zakaz składowania odpadów w tym złomu, za wyjątkiem magazynowania tymczasowego, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarowania odpadami oraz gminnymi przepisami porządkowymi. Ustala się obowiązek ograniczenia uciążliwości powodowanych działalnością do granic działki..

Zapisy odnoszące się pośrednio do zapewniania ochrony jakości środowiska przyrodniczego na tym obszarze znajdują się także w ustaleniach dotyczących infrastruktury technicznej. Odprowadzanie ścieków komunalnych oraz wód opadowych z terenów utwardzonych ustalenia planu nakazują do gminnej oczyszczalni ścieków poprzez zbiorczą rozdzielczą sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Realizacja zagospodarowania na terenach nie zainwestowanych powinna być poprzedzona realizacją sieci uzbrojenia technicznego, w tym głównie kanalizacji ściekowej i deszczowej. Do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej zezwala się na bezodpływowe zbiorniki na ścieki, pod warunkiem zapewnienia ich okresowego odbioru i oczyszczenia w oczyszczalni ścieków.

Projektowane zmiany będą korzystane dla środowiska w porównywaniu do obowiązujących ustaleń.

Obszar objęty planem to tereny zurbanizowane ale także rolne i przeznaczone w części pod zainwestowanie (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa).

Ustalenia planu będą prowadzić do pewnego wzrostu obszaru zabudowy, co z pewnością wpłynie na zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza, obniżenie poziomu wód gruntowych czy kumulacji zanieczyszczeń w glebie.

Ustalenia planu chronią stanowiska archeologiczne i obiekty zabytkowe.

O walorach krajobrazowych obszaru planu decydować będzie także jakość architektury, materiałów budowlanych i wykonawstwo, staranność zagospodarowania i utrzymanie porządku, co jest częściowo określane zapisem planu miejscowego.

Zgodnie z metodyką prognozy na obszarze objętym planem wyznaczono trzy grupy terenów o określonym wpływie na środowisko przyrodnicze.

Prognoza stwierdza, że projekt planu, przy wsparciu przepisów szczególnych, będzie ograniczać uciążliwości terenów mieszkaniowych, gospodarstw rolnych. Niemożliwe jest jednak wyeliminowanie wszystkich uciążliwości planowanego zagospodarowania. Dotyczy to zwłaszcza emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej. Planowane zagospodarowanie, nie powinno w sposób znaczący oddziaływać na środowisko przy zastosowaniu zapisanych w ustaleniach planu obostrzeń dotyczących ochrony środowiska.

Obszar objęty planem to tereny głównie rolne i leśne, a tylko w nieznacznej części przeznaczone pod zainwestowanie (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa).

Ustalenia planu będą prowadzić do pewnego wzrostu obszaru zabudowy, co z pewnością wpłynie na zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza, obniżenie poziomu wód gruntowych czy kumulacji zanieczyszczeń w glebie.

Ustalenia planu chronią stanowiska archeologiczne i obiekty zabytkowe.

O walorach krajobrazowych obszaru planu decydować będzie także jakość architektury, materiałów budowlanych i wykonawstwo, staranność zagospodarowania i utrzymanie porządku, co jest częściowo określane zapisem planu miejscowego.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planu na środowisko przedstawia się następujące wnioski i propozycje działań:

- wskazane jest stopniowe przeznaczanie obszarów pod zainwestowanie (w pierwszej kolejności obszary uzbrojone i dostępne komunikacyjne oraz łatwe do wyposażenia w infrastrukturę techniczną i drogową);
- realizacja zabudowy na obszarach wskazanych w planie miejscowym powinna być poprzedzona wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną, a przede wszystkim skanalizowaniem terenów oraz zapewnieniem dojazdu;
- na styku terenów zainwestowanych a terenów potencjalnie cennych przyrodniczo, w tym np. leśnych, konieczne jest wprowadzenie zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, stosując wszelkie dostępne techniki.

Projekt planu stwarza warunki do ograniczenia lub eliminacji części z negatywnych skutków planowanych zmian. Ich realizacja i ostateczny wpływ na środowisko przyrodnicze powinny być regulowane na etapie konkretnych decyzji administracyjnych wydawanych w oparciu o te dokumenty z zastosowaniem regulacji wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody i środowiska.